

Programme d'hébreu pour les classes de lycée général et technologique

Sommaire

Préambule commun

- Objectifs généraux de l'enseignement des langues vivantes étrangères et régionales
- Contenus et objectifs d'apprentissage
- Approches pédagogiques
- Supports et outils

Classe de seconde

- Niveaux de maîtrise linguistique visés à la fin de l'année

Repères culturels – LVA, LVB et LVC

- Axe 1. Représentation de soi et rapport à autrui
- Axe 2. Vivre entre générations
- Axe 3. Le passé dans le présent
- Axe 4. Défis et transitions
- Axe 5. Créer et recréer
- Axe 6. Nation et État

Repères linguistiques – LVA et LVB

- Activités langagières – LVA et LVB
- Outils linguistiques LVA et LVB

Repères linguistiques – LVC

- Entrer dans la langue par l'oral
- Découvrir le système graphique de l'hébreu
- Combiner l'oral et l'écrit
- Activités langagières – LVC
- Outils linguistiques – LVC

Classe de première

- Niveaux de maîtrise linguistique visés à la fin de l'année

Repères culturels – LVA, LVB et LVC

- Axe 1. Identités et échanges
- Axe 2. Diversité et inclusion
- Axe 3. Art et pouvoir
- Axe 4. Innovations scientifiques et responsabilité
- Axe 5. L'être humain et la nature
- Axe 6. La Shoah – un passé toujours présent

Repères linguistiques – LVA et LVB

- Activités langagières – LVA et LVB
- Outils linguistiques – LVA et LVB

Repères linguistiques – LVC

- Activités langagières – LVC
- Outils linguistiques – LVC

Classe terminale

- Niveaux de maîtrise linguistique visés à la fin de l'année

Repères culturels – LVA, LVB et LVC

- Axe 1. Espace privé et espace public
- Axe 2. Territoire et mémoire
- Axe 3. Fictions et réalités
- Axe 4. Enjeux et formes de la communication
- Axe 5. Citoyenneté et mondes virtuels
- Axe 6. Les défis d'Israël, de 1948 à nos jours

Repères linguistiques – LVA, LVB et LVC

- Activités langagières
- Outils linguistiques – LVA, LVB et LVC

Préambule commun

Les programmes de langues vivantes étrangères et régionales, qui ont, entre autres, pour référence le Cadre européen commun de référence pour les langues (CECRL) et son volume complémentaire, visent à faire acquérir à l'élève des compétences linguistiques solides, une compréhension culturelle approfondie, et un esprit critique affiné. Les entraînements variés et

réguliers sont essentiels pour développer, seul ou collectivement, des stratégies de compréhension et d'expression qui conduisent à une indépendance progressive dans toutes les activités langagières :

- compréhension de l'oral : écouter, comprendre et interpréter ;
- compréhension de l'écrit : lire, comprendre et interpréter ;
- expression orale en continu : parler en continu ;
- expression écrite : écrire ;
- interaction orale et écrite : réagir et dialoguer ;
- médiation : comprendre, interpréter, réagir, communiquer, coopérer.

Les activités langagières sont indissociables les unes des autres, et s'articulent entre elles – la médiation étant à l'intersection de la production et de la réception – en fonction des situations de communication prévues par le projet pédagogique. Toutes se répondent et se renforcent mutuellement.

Dans ces programmes la nomenclature LVA/LVB est utilisée en collège en correspondance avec LV1/LV2. Les niveaux de maîtrise linguistique visés en LVA, en LVB et en LVC sont indiqués dans les tableaux ci-dessous. La LVB est présentée avant la LVA car cet ordre correspond à la progression des niveaux du CECRL (à noter : lorsque le niveau visé est accompagné du signe « + », cela signifie que le niveau supérieur est atteint dans au moins l'une des activités langagières).

Niveaux de maîtrise linguistique visés pour le collège à la fin de chaque année

Classe	LVB	LVA
6 ^e	A1	A1+
5 ^e	A1+	A2
4 ^e	A1+	A2+
3 ^e	A2	B1

Niveaux de maîtrise linguistique visés pour le lycée à la fin de chaque année

Classe	LVB	LVA
seconde	A2+	B1+
première	B1	B1+
terminale	B1	B2

Classe	LVC
seconde	A1+
première	A2
terminale	A2+ / B1

Les contenus culturels sont déclinés en axes et en objets d'étude au collège et au lycée. Les axes sont au nombre de cinq en classe de 6e et au nombre de six de la classe de 5e à la classe terminale. Le sixième axe est spécifique à un pays ou une région de l'aire linguistique concernée. Pour chaque axe, plusieurs objets d'étude, proposés à titre indicatif, ancrent les apprentissages dans le contexte spécifique de chaque langue. Les axes, qui ont pour fonction d'aider les professeurs à élaborer des progressions pédagogiques couvrant des champs variés, sont à traiter de la manière suivante :

- en sixième, les cinq axes doivent être étudiés dans l'année ;
- en 5e, 4e et 3e, cinq axes parmi les six proposés doivent être traités pendant l'année, dont obligatoirement l'axe 6 ;
- au lycée, dans la voie générale, cinq axes parmi les six proposés doivent être traités pendant l'année, dont obligatoirement l'axe 6 ;
- au lycée, dans la voie technologique, au moins trois axes sont à traiter pendant l'année, l'étude de l'axe 6 étant vivement recommandée ; au choix des professeurs et selon ses classes, les autres axes peuvent aussi être traités.

Les professeurs peuvent traiter les axes dans l'ordre de leur choix. Ils peuvent aussi en associer deux, reliés par une problématique commune, dans une même séquence.

Les professeurs abordent chaque axe à travers un ou plusieurs objets d'étude.

Les professeurs s'attacheront à ce que les objets d'étude choisis soient toujours contextualisés et ancrés dans la réalité de l'aire géographique de la langue étudiée.

Des précisions sur les objets d'études proposés à titre indicatif dans le programme, sont mises à disposition des professeurs, sur le site pédagogique du ministère :

- exemples de mise en œuvre au collège (objets d'étude) : <https://eduscol.education.fr/164/langues-vivantes-cycles-2-3-et-4>
- exemples de mise en œuvre au lycée (objets d'étude) : <https://eduscol.education.fr/1726/programmes-et-ressources-en-langues-vivantes-voie-gt>

Objectifs généraux de l'enseignement des langues vivantes étrangères et régionales

La formation du citoyen éclairé

L'apprentissage des langues vivantes étrangères ou régionales fait partie intégrante de la formation intellectuelle et citoyenne des élèves. Avec les autres disciplines, il amène l'élève à comprendre la diversité et la complexité du monde pour y évoluer en citoyen éclairé.

L'apprentissage des langues vivantes, parce qu'il développe les compétences de communication ainsi que les repères culturels, ouvre la possibilité de percevoir dans un contexte international les enjeux interculturels et sociétaux contemporains en prenant en compte leur dimension historique. L'apprentissage des langues contribue ainsi à former l'esprit critique et à aiguïser le discernement.

Apprendre une langue vivante étrangère ou régionale, c'est à la fois prendre conscience de son identité, l'affirmer et découvrir celle des autres. Dans le monde d'aujourd'hui, la maîtrise des langues vivantes facilite la mobilité virtuelle et physique des jeunes pendant leur scolarité et ultérieurement. Cet objectif suppose un engagement de l'élève tant dans sa formation intellectuelle que dans sa relation avec les autres. Ainsi, l'apprentissage des langues vivantes, par la médiation interculturelle qu'il suppose, favorise la construction de compétences psychosociales, qu'elles soient cognitives, émotionnelles ou sociales : oser parler une langue nouvelle aide, par exemple, à mieux exprimer ses émotions et à gagner en confiance ; découvrir autrui et sa culture (dans le cadre du cours ou d'une mobilité) permet d'avoir une meilleure conscience de soi et de développer des relations constructives, etc.

Avoir une maîtrise de la langue et de la culture suffisante pour s'ouvrir aux valeurs humanistes, disposer d'atouts pour préparer son orientation, favoriser l'insertion sociale, assumer sa fonction de citoyen, dans son pays, en Europe comme dans les autres pays du monde, tels sont les objectifs de l'apprentissage des langues vivantes.

La langue et la culture : un apprentissage indissociable

Pour atteindre ces objectifs, les professeurs proposent un enseignement où langue et culture sont liées afin de garantir la communication de qualité que vise le niveau de locuteur indépendant. Ainsi, le cours de langue vivante étrangère ou régionale est un cours où l'on pratique la langue cible, moyen de communication, objet d'étude et vecteur de culture. Cette relation entre langue et culture constitue le cœur de la didactique des langues vivantes.

Les singularités culturelles d'un pays, historiques, géographiques, sociologiques, mais aussi économiques et scientifiques, sont étudiées de manière fine et nuancée afin d'éviter stéréotypes et visions folkloriques. De même, la production artistique sous toutes ses formes est étudiée dès le début de l'apprentissage.

Pour ce faire, encourager la créativité en s'appuyant sur une démarche faisant appel aux différents sens contribue à la motivation et à l'engagement de l'élève, comme y invitent les repères culturels des programmes. Les axes culturels, propres à chaque niveau de classe, se prêtent par ailleurs au travail interdisciplinaire et permettent d'évoquer les connaissances et les compétences acquises dans toutes les disciplines et de donner ainsi corps et sens à l'apprentissage de la langue cible. À ce titre, l'utilisation intégrée de la langue vivante et d'autres contenus disciplinaires en DNL (discipline non linguistique), en ETLV (enseignement technologique en langue vivante) ou en EMILE (enseignement d'une matière intégrée à une langue étrangère) permet d'approcher les spécificités de ces disciplines dans d'autres contextes éducatifs tout en développant les connaissances qui leur sont liées.

Les langues : une fenêtre ouverte sur les autres et le monde

L'apprentissage d'une langue vivante étrangère ou régionale, et *a fortiori* l'apprentissage de plusieurs langues vivantes, ne saurait être réussi sans faire ressentir à l'élève le plaisir à étudier la langue et la culture d'autres pays.

Chaque langue apprise et parlée permet d'éprouver et d'exprimer un éventail élargi de sentiments et de pensées. Cette augmentation des moyens d'expression ouvre de nouveaux champs de liberté et favorise ouverture d'esprit et tolérance.

Contenus et objectifs d'apprentissage

La formation culturelle et interculturelle

Pour comprendre pleinement une langue, il est nécessaire d'explorer les nuances culturelles qui la sous-tendent. Il est également nécessaire de progresser dans la maîtrise de la langue pour comprendre pleinement une culture.

Chaque langue porte en elle des éléments uniques de la manière de percevoir le monde, de structurer la réalité et d'envisager des concepts abstraits. Ainsi, les structures syntaxiques, les expressions idiomatiques et les proverbes révèlent des aspects profonds d'une culture. De même, la langue est traversée par l'histoire, les traditions et les croyances et, plus généralement, par les valeurs d'une société. Apprendre une langue, c'est donc s'immerger dans l'histoire d'une culture pour mieux la comprendre. En outre, la culture influence la communication interpersonnelle, les formes de discours ainsi que la gestuelle associée à une langue. Se familiariser avec les éléments culturels favorise une utilisation efficace et correcte de la langue en contexte.

L'enseignement des langues vivantes vise aussi à donner à l'élève des repères précis nécessaires à la construction d'une culture générale solide. L'élève est exposé pendant toute sa scolarité à des repères historiques, géographiques, littéraires et artistiques, sans omettre les domaines scientifiques et technologiques, qui élargissent progressivement ses connaissances. Ces repères

pourront se construire par la lecture et l'étude de textes d'auteurs ainsi que par l'analyse critique d'œuvres artistiques dans toute leur diversité. Les expériences vécues hors de la classe (expositions, spectacles, concerts, mobilité, etc.) constituent des prolongements profitables.

Doter l'élève d'une culture générale, c'est lui permettre d'accéder à l'indépendance langagière, de devenir un citoyen capable de s'interroger, de faire des choix, de défendre ses idées, de coopérer, de porter des valeurs. Il sera par ailleurs en mesure de contribuer à une compréhension mutuelle dans un contexte interculturel par les compétences de médiation qu'il aura acquises.

L'étude de la langue

Développer progressivement l'autonomie de l'élève

L'un des objectifs de l'apprentissage d'une langue à l'école est d'amener l'élève à utiliser la langue de façon autonome en tenant compte de l'environnement dans lequel il peut se trouver et où il agit. Cette autonomie s'acquiert par un entraînement régulier et une reprise fréquente des connaissances antérieures (selon une approche dite spiralaire) de la sixième à la terminale. L'accès à l'indépendance langagière (correspondant au niveau B du CECRL) suppose des connaissances solides, mobilisées en situation de communication afin que l'élève puisse, par exemple, dialoguer dans des situations variées, réagir, décrire, argumenter, imaginer ou bien encore transmettre et coopérer. Cet apprentissage est progressif. Pour enrichir sa compréhension et sa capacité à interagir de manière efficace, l'élève est progressivement exposé aux variations d'accents et aux spécificités linguistiques régionales ou nationales. Dans les dispositifs linguistiques renforcés (SELO, etc.), les professeurs peuvent s'appuyer sur les objectifs linguistiques des niveaux supérieurs dans le programme.

Les composantes de la langue

Composante pragmatique

Une langue est avant tout un instrument de communication (orale et écrite) qui va au-delà du seul sens des mots et de la seule construction des phrases. La situation de communication et l'intention des locuteurs sont autant d'éléments à prendre en compte pour conduire l'élève à l'indépendance langagière. La composante pragmatique sous-tend la compréhension et l'utilisation de codes langagiers associés aux formes de discours en rapport avec le contexte et la visée du locuteur (décrire, raconter, expliciter, argumenter, démontrer, débattre, faciliter les échanges, etc.). Elle comprend la capacité à déduire l'implicite d'une situation de communication, à appréhender la manière dont le contexte modifie le sens des mots et de la phrase (par exemple, l'humour ou l'ironie). L'élève développe ainsi des stratégies qu'il est amené à mettre en œuvre dans un contexte précis : l'organisation et la structuration cohérente du discours en fonction de l'objectif et de la situation de communication.

Composantes linguistiques

– Phonologie et prosodie

La phonologie est étroitement liée à la maîtrise d'une langue vivante et se situe au croisement des mécanismes mis en œuvre lors de la réception et de la production. Elle se compose d'un ensemble d'éléments parmi lesquels la prononciation et la prosodie (incluant l'intonation, l'accent de mot, l'accent de phrase, le rythme et le débit). Elle met en évidence les liens ou les écarts entre graphie et phonie. Elle renforce en outre la connaissance par l'élève de la réalité linguistique et culturelle des différentes aires géographiques dans lesquelles une langue est parlée. La maîtrise phonologique et prosodique contribue ainsi à lever les obstacles propres à la compréhension de l'oral et favorise la mise en confiance de l'élève appelé à s'exprimer. L'attention portée aux spécificités et aux variétés phonologiques d'une langue doit donc être constante de la première à la dernière année d'étude.

– Lexique

L'acquisition d'un lexique toujours plus étoffé de la première année d'étude de la langue à la fin du cycle terminal est fondamentale pour comprendre et interagir ainsi que pour appréhender la culture des différentes aires linguistiques. Le choix du lexique étudié en classe est fortement lié aux axes culturels définis par les programmes et aux supports retenus. Ce lexique est progressivement enrichi et régulièrement réactivé en lien avec les objectifs d'apprentissage. L'acquisition du lexique consiste en la mémorisation de mots et d'expressions lexicalisées et idiomatiques toujours en lien avec un environnement culturel et une situation de communication. L'amplitude et la précision du lexique permettent d'accéder à une pensée complexe, d'appréhender le réel de manière autonome et de développer le sentiment de compétence. La lecture de documents de nature variée contribue à l'acquisition et à la réactivation du lexique. Les outils numériques peuvent y être associés.

– Grammaire

La grammaire (morphologie et syntaxe) constitue l'ossature d'un système linguistique sans laquelle il serait impossible de comprendre ou de construire un discours, d'étayer sa pensée, de la préciser et de situer son propos dans le temps et dans l'espace. L'apprentissage régulier et progressif de la grammaire, du début du collège à la fin du lycée, s'effectue en situation, à la fois dans les activités de compréhension et d'expression, ainsi que dans des temps de réflexion sur la langue, d'explicitation et de conceptualisation. Tout comme l'apprentissage du lexique, l'apprentissage régulier et en situation de communication de la grammaire est indispensable pour accéder au niveau de l'indépendance langagière.

Approches pédagogiques

Construire des projets pédagogiques pour agir avec la langue, s'engager et se construire grâce à elle

Les modalités d'enseignement sont nombreuses et variées, mais, dans une approche orientée vers l'action (dite perspective actionnelle), toutes supposent l'élaboration d'un projet pédagogique, au choix de l'enseignant, et renforcent la notion de cheminement jusqu'à atteindre les objectifs d'apprentissage. Ce projet met l'élève en situation d'agir et d'interagir avec la langue en évitant le recours systématique à un questionnement écrit ou oral. Les professeurs engagent par ailleurs la classe sur la voie de la coopération et de l'entraide.

La démarche pédagogique, qu'elle s'appuie sur une résolution de problèmes (dans un contexte quotidien ou plus complexe), sur un sujet de réflexion ou sur une étude de documents, conduit l'élève à se documenter, à vérifier, à planifier et à rendre compte. Cette approche contribue à développer l'esprit critique et la confiance en soi. Elle nécessite de présenter les objectifs et les étapes de la séance et de la séquence : chaque élève doit comprendre le sens des activités proposées et ce qui est attendu de lui à chaque étape, en termes de réalisations ou de productions.

Varier les modalités de travail

Mettre l'élève en activité, c'est l'amener à s'engager dans ses apprentissages et à mobiliser des stratégies de réception et de production de façon autonome. Plusieurs modalités de travail peuvent être mises en place pour favoriser l'apprentissage et la participation de l'élève : le travail individuel, en binômes, en groupes ou en séance plénière. Les modalités sont choisies en cohérence avec les objectifs linguistiques et le projet pédagogique et visent à accompagner chaque élève dans sa progression. Les activités d'écriture, individuelle ou collaborative, et de lecture, silencieuse ou à voix haute, ont toute leur place dans le cours de langue vivante.

Les objectifs linguistiques et culturels du cours de langue vivante, en favorisant le travail coopératif et la découverte de l'altérité, se prêtent à une acquisition des compétences psychosociales en situation, qu'elles soient cognitives, émotionnelles ou sociales. Ces compétences peuvent être particulièrement consolidées lors de l'étude de certains axes culturels au programme.

Entraîner et évaluer

L'élève dispose de temps et d'espaces consacrés à l'entraînement (individuel et collectif), à la répétition (individuelle et chorale), à la manipulation, à l'imitation et à l'acquisition de stratégies transférables telles que la mémorisation, l'inférence, la planification, la compensation, la vérification et l'autocorrection, la prise de parole, l'entraide et la coopération.

L'évaluation porte sur les connaissances acquises et les compétences travaillées lors des séquences. Il est essentiel de proposer des évaluations régulières et de différentes natures (diagnostiques, formatives, sommatives) afin que l'élève prenne conscience de ses réussites, de ses progrès et de ses besoins. Ces évaluations, en cohérence avec les niveaux du CECRL facilitent le positionnement de l'élève et mettent l'accent sur les effets de seuil, ces moments critiques où les compétences linguistiques atteignent un nouveau palier.

Prendre en compte la démarche plurilingue

Dans le cadre de l'apprentissage d'une langue vivante étrangère ou régionale, il est possible d'introduire ponctuellement une réflexion sur les liens qu'entretient le français, langue de scolarisation, avec les autres langues parlées ou étudiées par l'élève. Les approches plurilingues et interculturelles aident à percevoir et comprendre les différences et similitudes entre toutes ces langues. Elles valorisent la diversité linguistique et s'appuient sur les compétences déjà acquises par l'élève pour faciliter l'apprentissage de nouvelles langues. Ces démarches les préparent à évoluer dans des contextes multilingues et multiculturels, tout en renforçant leur identité linguistique et culturelle. L'exploitation du répertoire plurilingue de l'élève est donc un atout même si le cours de langue reste avant tout un espace dédié à la pratique de la langue cible. Le choix des objets d'étude peut aussi intégrer ces enjeux de rapprochements entre langues.

Supports et outils

Les supports pédagogiques

Les documents authentiques s'adressent à des locuteurs natifs dans des contextes réels, non pédagogiques. Sans être proposés de manière exclusive, ils sont privilégiés en cours de langue vivante dans leur version d'origine ou dans des versions adaptées ou didactisées. Qu'ils soient textuels (journalistiques, littéraires ou autres), visuels (extraits de films, de documentaires, ou de réalité virtuelle) ou audio (extraits radiophoniques, chansons, etc.), ils exposent l'élève à la langue cible avec ses expressions idiomatiques et ses variations linguistiques. Ils représentent des modèles précieux et peuvent servir d'exemple de production, en accord avec les attentes du niveau visé, tout en restant des objets d'étude à part entière. Les travaux de l'élève en langue cible peuvent aussi constituer un support pédagogique.

Le choix des supports, qu'ils soient tirés du patrimoine culturel et littéraire, de ressources documentaires, de ressources en ligne ou proposés dans des manuels scolaires, suppose une analyse approfondie de la part des professeurs pour en vérifier la qualité et définir des objectifs linguistiques et culturels. Les manuels scolaires peuvent représenter une aide pédagogique en fournissant à l'élève et aux professeurs des ressources variées.

Les supports pédagogiques sont sélectionnés pour répondre aux besoins spécifiques des élèves, en tenant compte de leur âge, du niveau d'étude visé et du projet pédagogique. Ils ne se limitent pas à l'actualité, mais s'inscrivent dans une perspective historique porteuse de sens. Ils sont contextualisés et leurs sources systématiquement précisées, afin que leur statut, leur authenticité et leur fiabilité puissent être vérifiés.

Le cahier

L'apprentissage repose sur divers outils, parmi lesquels le cahier (le classeur, ou encore l'ordinateur) occupe une place essentielle. Il constitue un lien indispensable entre le travail en classe et le travail individuel de l'élève qui l'utilise pour organiser et structurer les apprentissages de manière personnalisée et de plus en plus autonome. Le cahier est donc un espace d'appropriation des savoirs et d'entraînement individuel, qui favorise l'acquisition des connaissances au moyen de l'écriture.

Parmi les éléments figurant dans le cahier, la trace des activités effectuées et corrigées en classe – trace écrite ou sous d'autres formes structurées et facilement utilisables par l'élève – occupe une place fondamentale ainsi que les bilans lexicaux et grammaticaux. Elle constitue un point de référence fiable sur lequel l'élève peut s'appuyer pour se remémorer la leçon à laquelle il a participé, pour accéder à un discours correct tant du point de vue de la langue que des contenus et disposer d'éléments pour construire sa propre production. Le temps même de l'écriture participe à l'appropriation et à la mémorisation des savoirs, consolidant ainsi les compétences de l'élève.

Les usages numériques

La généralisation des outils numériques modifie sensiblement l'enseignement des langues vivantes. Les professeurs s'interrogent sur le bénéfice que ces outils peuvent apporter à la progression de l'élève et en adaptent les usages aux objectifs dans l'économie de la séquence, de la séance ou d'une activité. Le numérique éducatif, grâce à la variété des supports, des activités et des modalités de travail qu'il offre, peut renforcer la motivation de l'élève.

Le développement rapide des intelligences artificielles (IA) multiplie par ailleurs les possibilités de recherche, de création, de rédaction et de traduction, voire d'interaction avec un agent conversationnel. Les professeurs peuvent se saisir de ces possibilités dans un cadre pédagogique en mettant le potentiel de l'IA au service des objectifs d'apprentissage, tout en engageant une réflexion sur les usages du numérique et de l'IA. Afin de se prémunir contre les biais culturels et la désinformation, l'élève est amené en cours de langue à développer son esprit critique dans l'usage des outils à sa disposition. Ainsi, les professeurs l'encouragent à s'engager et à se responsabiliser davantage, dans le respect des règles et d'autrui.

Dans tous les cas, les professeurs vérifient que les outils requis sont fiables et accessibles à tous les élèves pour ne pas renforcer les inégalités.

Classe de seconde

Niveaux de maîtrise linguistique visés à la fin de l'année

Classe	LVB	LVA
seconde	A2+	B1+

Classe	LVC
seconde	A1+

En classe de seconde, les axes culturels proposés permettent à l'élève d'avancer vers une connaissance plus approfondie de la société israélienne et de son histoire. Ceux-ci contribuent à développer une curiosité et un regard critique dans un va-et-vient entre sa propre culture et celle d'autrui. Le travail en classe favorise une approche équilibrée et nuancée ; les outils linguistiques à disposition des élèves sont plus performants et permettent une construction discursive susceptible de rendre compte d'une complexité. En LVA et LVB, les élèves sont encouragés à confronter leurs idées afin de consolider leurs compétences cognitives et sociales, en même temps qu'ils progressent dans l'acquisition de la langue et de la culture.

Pour les élèves qui commencent l'hébreu en LVC, une phase d'apprentissage du système graphique de l'hébreu s'impose. Cependant l'écrit doit toujours être enseigné en lien avec l'oral, qui constitue la porte d'entrée dans la langue. Les stratégies de réception, de production, d'interaction et de médiation, acquises par les élèves dans leur parcours linguistique, sont investies pour décoder les messages sonores et écrits et pour construire leur discours. Les repères culturels indiqués ci-dessous sont valables aussi pour la LVC et, pour une grande partie, peuvent être adaptés au niveau débutant.

Repères culturels – LVA, LVB et LVC

Cinq axes parmi les six proposés doivent être traités pendant l'année, dont obligatoirement l'axe 6. Les professeurs peuvent traiter les axes dans l'ordre de leur choix. Ils peuvent aussi en associer deux, reliés par une problématique commune, dans une même séquence.

Les professeurs abordent chaque axe à travers au moins un objet d'étude. Les objets d'étude pour chaque axe sont proposés à titre indicatif. Qu'ils choisissent au sein des objets d'étude proposés ou non, les professeurs veillent à ancrer les séances dans la réalité culturelle de la langue enseignée : historique, géographique, sociale, politique, artistique.

Les objets d'étude plus adaptés à la LVC sont signalés, ce qui n'exclut pas qu'ils soient mis en œuvre en LVA ou LVB.

Axe 1. Représentation de soi et rapport à autrui

Notre perception de l'apparence physique, de nous-mêmes et des autres, joue un rôle important dans la construction de l'estime de soi et dans nos relations sociales. Ceci est particulièrement vrai pour les adolescents en plein développement de leur personnalité. Les objets d'étude proposés ici traitent de différents aspects de cette question : le code vestimentaire dans la société israélienne et à l'école, ainsi que le modèle de beauté imposé par les médias, et les réactions qu'il provoque.

Objets d'étude possibles

- Dis-moi comment tu t'habilles, je te dirai qui tu es
- Le dictat du corps parfait, comment y résister ?
- L'uniforme à l'école, un débat toujours d'actualité
- Face à l'autre : les identités multiples dans la société israélienne (conseillé en LVC)

Axe 2. Vivre entre générations

La transmission intergénérationnelle est une valeur centrale dans le judaïsme que l'on peut apercevoir dans des projets éducatifs très répandus en Israël. En nouant des dialogues et en partageant des moments de plaisir, on renforce les liens entre les jeunes et les personnes âgées et on développe une solidarité intergénérationnelle, même lorsque la transmission concerne une expérience douloureuse, comme pour les rescapés de la Shoah. Cependant la société israélienne, dans sa diversité, subit des transformations profondes qui modifient le modèle de la famille traditionnelle et le remettent en question. Cet axe permet aux élèves d'envisager les relations dans la famille et entre les générations de manière complexe, loin des stéréotypes.

Objets d'étude possibles

- Je te raconte mon histoire de vie, tu m'apprends à utiliser l'ordinateur : un projet pédagogique intergénérationnel
- Un traumatisme transgénérationnel : les deuxième et troisième générations des rescapés de la Shoah
- Se rapprocher entre générations en partageant des moments de plaisir (conseillé en LVC)
- Transformations dans le modèle familial : de la famille traditionnelle à celle d'aujourd'hui

Axe 3. Le passé dans le présent

La culture israélienne est une nouvelle création qui s'appuie sur un héritage plurimillénaire. Pour cette raison, le passé est intimement imbriqué dans différents domaines de la société contemporaine. Or, le passé n'existe pas en soi ; il est perçu, investi, remodelé en fonction du présent. Ainsi, la Bible est une référence incontournable en Israël, que ce soit dans le champ de la culture populaire ou dans celui de la culture lettrée. De même, le calendrier hébraïque est présent dans le quotidien à côté du calendrier grégorien. Le passé national est élaboré par les musées, et notamment ceux consacrés à la Shoah. L'individu peut-il rompre avec une vision du passé imposée par l'idéologie dominante ? Cette question se pose en particulier à propos des traditions portées par des communautés spécifiques. Cet axe permet aussi de montrer comment un pays tire les leçons de son passé, notamment des pages sombres de son histoire (régimes totalitaires, formes d'oppression, conflits, etc.).

Objets d'étude possibles

- La présence du calendrier hébraïque dans la vie moderne en Israël (conseillé en LVC)
- Les représentations bibliques dans la culture contemporaine
- Les musées consacrés à la Shoah : perpétuer, transmettre, éduquer
- Traditions familiales : préservation, adaptation, abandon ?

Axe 4. Défis et transitions

Israël doit faire face à de nombreux défis, parmi lesquels les relations avec ses voisins et son adaptation à son environnement naturel. Aux termes d'un travail de plusieurs décennies, et de quelques accords de paix signés entre Israël et des pays de la région, la paix reste, plus que jamais, un espoir et un idéal. La crise climatique oblige tous les pays alentour à envisager des mesures d'urgence pour faire face à la pénurie d'eau et à la pollution. L'énergie solaire représente un potentiel énorme, encore mal exploité. Dans le domaine de l'eau, Israël est au contraire à la pointe de l'innovation, même si les solutions adoptées sont controversées.

Objets d'étude possibles

- Le défi de la paix, entre réussites et désillusions (conseillé en LVC)
- Le soleil : une ressource inépuisable, encore mal exploitée
- La science peut-elle résoudre la pénurie d'eau ?
- Le désert : faut-il le transformer ou le préserver ?

Axe 5. Créer et recréer

Au centre du projet sioniste se trouve l'idée d'une transformation profonde du peuple juif. Cette révolution touche à tous les aspects de la vie culturelle et sociale, et pose des questions sur le rapport à la tradition. Cette transformation a pris parfois une allure radicale jusqu'à l'ambition de créer un « Juif nouveau » sans lien avec la diaspora. Le Kibboutz, création originale du sionisme socialiste, est un exemple de cette approche, car il aspire à la transformation intégrale de l'être humain et de la société. Cependant, le nouvel Israélien n'est pas une création *ex nihilo* ; des éléments essentiels de la tradition juive ont été

repris et transformés pour construire cette nouvelle identité. Il s'agit, par exemple, de l'ancienne langue hébraïque qui devient une langue moderne et parlée, ou, dans un autre domaine, de l'adaptation des fêtes traditionnelles à l'idéologie séculaire.

Objets d'étude possibles

- L'Homme nouveau : comment le sionisme a tourné le dos au judaïsme traditionnel
- Recréer une langue ? Le projet « fou » de Eliezer Ben Yehuda
- Le Kibboutz : changer le monde en changeant la nature humaine ?
- Comment célébrer les fêtes ? La réinvention des traditions (conseillé en LVC)

Axe 6. Nation et État

Cet axe porte sur la période de 1880 à 1948, pendant laquelle le mouvement sioniste naît et se développe, jusqu'à la création de l'État d'Israël.

Victimes des persécutions antisémites et contraints de vivre dans des conditions indignes, des Juifs de la zone de résidence en Russie élaborent, dans les années 1880, les principes du projet sioniste afin d'apporter une solution à leur malheur. À ses débuts, le sionisme était un mouvement de libération nationale inspiré de l'idéologie qui se diffusait en Europe dans le sillage de la Révolution française. Mais à la différence des autres mouvements nationaux, le sionisme visait un territoire éloigné comme lieu de l'exercice de la souveraineté. Ce lieu, « Sion », synonyme de Jérusalem, a donné son nom au mouvement. Le sionisme commence en effet avec, d'une part, le mouvement politique fondé par Theodor Herzl et, d'autre part, les premiers pionniers russes et roumains qui s'installent en Palestine ottomane et construisent les premières colonies agricoles (מושבות). Cette expérience se poursuit avec les premiers *Kibboutzim* et la fondation de Tel-Aviv en 1909, et prend de l'ampleur lorsque, à l'issue de la Première Guerre mondiale, les Britanniques reçoivent un mandat sur la Palestine de la Société des Nations et favorisent la création d'un « foyer juif ». Cette période est cruciale non seulement sur le plan politique, mais aussi sur le plan culturel, car elle correspond au moment de la gestation de la nouvelle culture hébraïque et israélienne. À travers les objets d'étude proposés, l'Histoire s'incarne dans des personnages et s'articule autour de moments décisifs.

Objets d'étude possibles

- Comment devient-on une grande figure du sionisme ? (conseillé en LVC)
- La crise de l'Ouganda. Un sionisme sans Sion est-il possible ?
- La période du mandat britannique et ses ambiguïtés
- Le 29 novembre 1947 : quand les Nations Unies votent pour la création d'un État juif

Repères linguistiques – LVA et LVB

Activités langagières – LVA et LVB

Compréhension de l'oral et de l'écrit

En classe de seconde, les documents authentiques proposés à l'étude amènent les élèves à consolider les capacités acquises et à développer des stratégies de compréhension plus complexes. Les extraits de films, les reportages, les chansons, les articles de presse, les textes littéraires sont autant de supports permettant de les entraîner à la réception orale et écrite en développant leurs connaissances culturelles. Ils accèdent au sens explicite (idée générale et articulation entre les différents éléments) en s'appuyant sur les indices lexicaux, culturels, paratextuels ou, le cas échéant, extralinguistiques (illustrations, par exemple). Ils repèrent et analysent des informations plus détaillées sur des sujets variés en se fondant sur les détails pertinents et accèdent à l'implicite et à l'interprétation des documents en menant un travail fondé sur des opérations de déduction et d'inférence. Les élèves écoutent (ou regardent et écoutent) en comprenant le sens lié à l'activité, par exemple en vue de :

- réaliser une chronologie, une carte géographique ou mentale, pour rendre compte d'un document ;
- répondre à un message écrit ou oral ;
- rendre compte en langue cible, à l'oral ou à l'écrit ;
- transformer un reportage ou article en interview, et inversement ;
- transcrire un document fictionnel dans un autre code linguistique (exemple : film en bande dessinée, texte fictionnel en saynète, etc.) ;
- rédiger une critique, un résumé, une synthèse.

Dans les activités de compréhension, l'élève développe des compétences pour résoudre des problèmes de façon créative et gérer ses émotions et son stress.

Ce que sait faire l'élève

A2+

Il peut repérer et comprendre les informations principales relevant de situations prévisibles ou de sujets familiers, exprimées dans un vocabulaire fréquent dans une gamme variée de textes, ainsi que dans des conversations ou émissions, à condition, en compréhension de l'oral, que le propos soit clair et lent.

B1+

S'agissant de sujets familiers, il peut suivre une présentation et y distinguer les idées principales des détails qui s'y rapportent ainsi que comprendre l'information contenue dans la plupart des documents enregistrés ou radiodiffusés d'intérêt courant, à condition que la langue soit standard et clairement structurée.

Il peut comprendre des textes factuels ou courts sur des sujets familiers ou d'intérêt courant dans lesquels les gens donnent leur point de vue, lire dans des journaux et des magazines des comptes rendus de films, de livres, etc., qui ont été écrits pour un large public et en comprendre les points principaux. Il peut identifier le schéma argumentatif suivi sans en comprendre nécessairement le détail.

Ce que l'élève peut mobiliser pour comprendre

La colonne de droite liste principalement les nouveaux apports du niveau B1+.

A2+	B1+
Des stratégies – S'appuyer sur les indices paratextuels ou sur le contexte de travail pour formuler des hypothèses sur le contenu d'un document. – Préparer l'écoute d'un document à la manière d'une dictée préparée, pour certains passages requérant une bonne discrimination auditive et une identification de détails importants. – S'appuyer sur les champs lexicaux en lien avec la thématique abordée, les mots transparents ou les mots répétés pour identifier le thème et les quelques sous-thèmes. – Repérer des articulations logiques simples du discours. – S'appuyer sur les temps et les marqueurs spatio-temporels pour identifier la progression globale de la trame narrative – Confronter ses hypothèses initiales avec le contenu décodé grâce à des bilans intermédiaires ou une régulation guidée de son écoute ou de sa lecture. – Identifier quelques éléments du lexique de l'opinion, de la prise de position, des tournures exprimant la subjectivité. – S'appuyer sur ce qui permet de distinguer une information principale et des digressions.	Des stratégies – Pour anticiper et structurer la recherche d'informations, mettre en place un projet d'écoute ou de lecture à partir de la thématique ou de la problématique traitée, ou d'activités d'expression prévues en aval. – Reconnaître des formes moins fréquentes, comme les schèmes verbaux passifs. – Repérer les phrases complexes à plusieurs propositions (les relatives, les subordonnées). – Apprendre à réguler son écoute à l'oral (à l'aide d'outils numériques). – S'appuyer sur des indices culturels présents dans les différents supports pour construire le sens. – Analyser en continu la construction du sens en confrontant ce qui a été compris avec les éléments nouveaux survenant lors de l'écoute ou de la lecture. – Distinguer dans les énoncés ce qui relève de l'information et de la prise de position de l'auteur. – Repérer des marqueurs stylistiques permettant d'accéder à l'intention non immédiatement explicite de l'auteur (emphase, ironie, etc.)

Expression orale et écrite

En seconde, les élèves ont normalement acquis une certaine autonomie en matière de production écrite et orale, et sont en mesure de construire des phrases syntaxiquement correctes. L'objectif est celui d'un enrichissement des structures afin que les élèves étendent le champ des actes de communication à leur disposition, qu'ils rendent compte de réalités plus complexes, et qu'ils introduisent de la nuance dans un propos. Pour cela, l'utilisation du document support comme pourvoyeur de modèles reste de mise, et les apports lexicaux de chaque objet d'étude peuvent être mobilisés pour permettre aux élèves d'améliorer leur précision.

L'éventail des productions est par ailleurs élargi, afin d'amener les élèves à développer des compétences de niveau B1+ en LVA ou A2+ en LVB. On peut ainsi leur demander de rédiger des articles de presse, des tracts, des blogs, des pétitions, des rapports, des récits d'invention, etc. À l'oral, ils peuvent par exemple proposer des présentations sur des sujets divers, prononcer de brefs discours, mettre en scène des tutoriels, enregistrer un message vocal dans une situation donnée.

À l'oral comme à l'écrit, les erreurs sont normales et font partie de l'apprentissage. Pour autant, elles ne doivent pas être laissées sans réponse de la part des professeurs, qui les identifient et apportent une réponse appropriée pour permettre aux élèves de les comprendre et de progresser dans leur maîtrise de la langue, sans pour autant les bloquer dans leur prise de parole.

Dans les activités d'expression, l'élève développe des compétences de communication de façon constructive.

Ce que sait faire l'élève

A2+

Il peut présenter ou décrire des aspects de son environnement quotidien, tels que les gens, les lieux, des projets, des habitudes et occupations journalières, des activités passées et des expériences personnelles. Il peut donner des explications pour justifier pourquoi une chose lui plaît ou lui déplaît, et indiquer ses préférences en faisant des comparaisons de façon simple et directe.

B1+

Il peut développer une histoire, décrire assez précisément un événement, exprimer clairement ses sentiments par rapport à quelque chose qu'il a vécu et expliquer pourquoi il ressent ces sentiments.

Il peut développer une argumentation suffisamment bien pour être compris sans difficulté la plupart du temps en donnant des raisons simples pour justifier un point de vue sur un sujet familier.

Il peut rédiger une critique ou un compte rendu structuré sur un film, un livre ou un programme télévisé, en utilisant une large gamme de structures adaptées et un vocabulaire assez étendu.

Les exemples renvoient aux axes culturels et mobilisent des outils linguistiques dont la liste figure en fin de document. La colonne de droite liste principalement les nouveaux apports du niveau B1+.

A2+	B1+
Des stratégies – À l'oral • Travailler l'aisance en s'appuyant sur des schémas langagiers récurrents ou familiers, en faisant varier des schémas connus. • Travailler l'étendue de son lexique et sa capacité à développer son propos en s'exerçant à substituer ou préciser des éléments. – À l'écrit • Travailler la correction linguistique en utilisant l'ensemble des outils comme des modèles, un brouillon, les traces écrites des cahiers ou des règles explicites pour modifier et enrichir des énoncés et préparer progressivement l'avancée vers une autonomie langagière. • Recourir explicitement à divers connecteurs simples pour faire apparaître une cohérence. • Comme à l'oral, travailler l'étendue de son lexique et sa capacité à développer son propos en s'exerçant à substituer ou préciser des éléments.	Des stratégies – À l'oral • Utiliser les codes du message oral (répétition, pauses, appui sur la voix) pour souligner la logique interne du discours produit. Varier le ton de la voix en fonction de l'intention. • S'entraîner à parler en réduisant le nombre de notes écrites à disposition. – À l'écrit • Travailler l'étendue : mobiliser une variété de connecteurs connus à bon escient. • Pour une même intention de communication, étendre l'éventail des structures maîtrisées.
Des actes langagiers – Présenter, nommer, décrire, caractériser, dénombrer avec précision des personnes, des objets, des lieux, des activités : בסרטון רואים את זמרת הפופ הישראלית נטע ברזילאי, בקטע מהאירוויזיון ב-2018. היא שמנה, אבל לא אכפת לה! זה לא מפריע לה ללבוש שמלת מיני ורודה בסגנון יפני, וזה לא הפריע לה לנצח בתחרות בזכות הכישרון הגדול שלה. – (Se) présenter de manière nuancée et variée : היי, קוראים לי דנה, נולדתי ב-2010 בקיבוץ צבעון שבגליל. כשהייתי ילדה, עברנו דירה לחיפה. ההורים שלי עובדים במחשבים. אני בת 15 ולומדת בביתה 'י' בבית ספר דמוקרטי. אני אוהבת אמנות, ספורט ומוזיקה. הספורט האהוב עלי הוא שחיה. יש לי אח גדול, הוא מסיים השנה י"ב, הוא עוד לא יודע מה הוא יילמד אחרי הצבא. יש לי קשר מיוחד עם אח שלי, למרות שאנחנו לפעמים רבים. – Raconter une histoire brève en enchaînant quelques éléments de discours : אליעזר בן יהודה עלה לארץ ב-1881 עם אשתו דבורה. הם גרו בירושלים. אליעזר רצה להחיות את השפה העברית, לכן הוא אסר על אשתו לדבר עם הבן איתמר שום שפה אחרת. במשך שלוש שנים, הבן לא דיבר. אבל בזכות העקשנות של אליעזר, איתמר הצליח לבסוף לדבר עברית וכשגדל היה עיתונאי ידוע. – Situer dans l'espace les personnes ou les objets à l'aide d'une gamme étendue de marqueurs courants, y compris sous forme lexicalisée : בתמונה הזאת רואים את המשפחה המורחבת שלי חוגגת את המימונה. במרכז התמונה עומד שולחן גדול מלא מטעמים שהכינו ההורים שלי: לחמניות, עוגות, עוגיות וכמובן המופלטה. מסביב לשולחן עומדים ההורים, הילדים, הנכדים והנינים. בצד שמאל יושבת הסבתא המרוקאית שלי על כורסה. ברקע רואים את החלון שפונה לגינה הגדולה, ושם יש עוד המון אורחים. – Situer dans le temps en utilisant des marqueurs temporels courants ajustés à la situation : כמה שבועות לפני ליל הסדר, חברי הקיבוץ מתחילים לארגן את החג. יומיים לפני פסח, עובדות המטבח מתחילות לבשל את מאכלי החג המיוחדים. כשיורד הערב, חברי הקיבוץ קוראים בהגדה הקיבוצית. אחרי הארוחה יש הופעות וכולם שרים ביחד. למחרת, כל חברי הקיבוץ באים לעזור לסדר את חדר האוכל.	Des actes langagiers – Présenter, nommer, décrire, caractériser de manière détaillée des personnes, des objets, des lieux, des situations, des événements : אתמול, בבית האבות, פגשתי אישה בשם רבקה אליאס. היא אישה מרשימה. יש לה שיער אפור קצר ועיניים חומות ושזובות. היא ענדה תכשיטים, לבשה חליפה של שאנל, ונעלה נעלי עקב. היא סיפרה לי בהתלהבות על כל הפרוייקטים בהם היא מתנדבת. היא אישה נמרצת, אינטליגנטית וחזקה. הייתי רוצה להיות כמוה בגילה. – (Se) présenter de manière adaptée en maîtrisant les codes sociolinguistiques et pragmatiques courants, par exemple, différencier les cadres formels et informels : שלום רב, ברצוני לספר לכם קצת על עצמי: שמי עדי. נולדתי ביבנה בשנת 2012. יש לי שני אחים. אחי הבכור קוראים נדב, ולאח האמצעי קוראים יוגב. אני בת הזקונים, ולכן אני קצת מפונקת. אני מתעניינת בהרבה תחומים, אבל בעיקר במדעים. אני תלמידה מצטיינת. אני משתתפת השנה בפרוייקט "מדענים צעירים" שבו אנחנו חוקרים אנרגיות מתחדשות. – Raconter une histoire ou faire le récit d'une expérience en lien avec les thématiques étudiées en maîtrisant la structure et la cohérence narrative : ברומאן סיפור על אהבה וחושך, עמוס עוז דבר איך בכ"ט בנובמבר 1947, ליל ההצבעה באו"ם על תוכנית החלוקה, אבא שלו העיר אותו מהשינה וסיפר לו בדמעות כמה הוא מתרגש. זיכרון הילדות הזה מראה כמה חשוב היה האירוע ההיסטורי הזה, ומה היתה המשמעות שלו לרבים בישוב היהודי בתקופת המנדט הבריטי. – Situer dans l'espace les personnes ou les objets en maîtrisant la structure d'une gamme étendue de marqueurs courants : חדר האוכל נמצא במרכז הקיבוץ מול מדשאה גדולה ומטופחת שבה משחקים הילדים. לידו נמצאת המזכירות ובריכת השחיה. מסביב לחדר האוכל בנויים בתי החברים, ולידם המשקים. בקצה הקיבוץ נמצא מטע האבוקדו. – Situer dans le temps en utilisant une large gamme de marqueurs temporels courants ajustés à la situation et en maîtrisant l'expression de certaines relations d'antériorité, de concomitance et de postériorité :

– Exprimer ses goûts, comparer et exprimer des préférences en nuancant son propos : אני אוהבת ללבוש לבית הספר בגדי ספורט רחבים ונוחים. אני לא אוהבת שמלות וחצאיות, כי זה לא נוח. אני גם מעדיפה צבעים כהים על צבעים עזים או בהירים. אני הכי שונאת הדפסים כמו פרחים, או ציורים על הבגדים. יחד עם זאת, בערב שבת אני מסכימה ללבוש שמלה כדי לא להרגיז את ההורים שלי. – Exprimer son opinion de manière simple, mais nuancée par une large gamme de modalisateurs : לדעתי, חשוב להמשיך להשתמש בטכנולוגיה של התפלת המים, כי בזכותה, אין לישראל היום מחסור במים. אני יודע שמפעלי ההתפלה מזהמים וצורכים הרבה אנרגיה, אבל נראה לי שבינתיים אין לישראל ברירה. – Organiser de manière linéaire un propos ou un récit en articulant et en hiérarchisant les informations à l'aide des connecteurs logiques les plus courants : הזמר יהודה פוליקר נולד בחיפה. שני ההורים שלו הם ניצולי שואה מיוון. בתחילת הקריירה שלו הוא שר שירי רוק עם להקת בנזין. בשנת 1987, הוא הוציא את האלבום "אפר ואבק", יחד עם יעקב גלעד, שגם הוא דור שני לניצולי שואה. האלבום סיפר על חווית הדור השני. בעקבות ההצלחה של האלבום, אורנה בן דור ביימה סרט תיעודי על המשפחות של פוליקר וגלעד. – Exprimer une volonté, une intention, exprimer de manière simple un projet et les conditions de sa réussite : הייתי מאוד שמחה להכיר את האזרחים הוותיקים טוב יותר. אם הם לא יהיו עייפים מידי הערב, כדאי לארגן להם משחקי חברה. יהיה נהדר אם הם יוכלו ללמד אותנו משחקים חדשים שאנחנו לא מכירים. – Formuler des hypotheses en s'appuyant sur quelques expressions simples de la condition, y compris de manière lexicalisée : בישראל יש הרבה שמש. אני מתאר לעצמי שאם המדינה תשקיע הרבה כסף, ישראל תוכל להפיק את כל החשמל שהיא צריכה מאנרגיה סולארית.	כמה חודשים לפני תחילת המפגשים, המורה יצרה קשר עם בתי אבות כדי לראות מי יהיה מעוניין ללמוד להשתמש במחשב. במקביל, התלמידים התחילו לחשוב על פעילויות שהם יוכלו להציע לקשישים. בזמן המפגשים, כל קשיש סיפר סיפור על הילדות שלו לתלמיד. לאחר מכן הם הדפיסו ביחד ספר עם סיפורי הילדות של הקשישים. – Exprimer et justifier une opinion en comparant, opposant, pesant le pour et le contre de manière ajustée et en explicitant par des exemples : בישראל יש תלבושת אחידה בחלק מבתי הספר. אמנם יש דעה שלפיה התלבושת האחידה תורמת לשוויון בין התלמידים העשירים והעניים, ומחנכת נגד מותגים. אבל לפי דעתי, צריך לתת לבני נוער לבטא את האישיות שלהם דרך סגנון הלבוש. כך למשל, אם תלמיד מעריך שחקן או זמר, הוא יכול ללבוש חולצה עם הדפס של הזמר שהוא אוהב. באותו אופן, תלמידה שמתלבשת בסגנון גותי יכולה להביע את הזהות והשייכות שלה לקבוצה מסוימת. – Organiser et structurer un récit ou un propos en employant une large gamme de connecteurs logiques et chronologiques pour hiérarchiser, nuancer, évoquer une alternative, exprimer la cause, la conséquence, l'opposition, la concession, ainsi que pour souligner et mettre en relief : בקונגרס הציוני שהתקיים בבאבל ב-1903, נידונה ההצעה הבריטית שבה תמך הרצל להקים מושבה יהודית באוגנדה. ההצעה פילגה את התנועה הציונית וגרמה למשבר חריף. התומכים בהצעה אמרו שאוגנדה תהיה מקלט לילה ליהודים הנרדפים – אסור לשכוח שפוגרום קישנייב התרחש כמה חודשים קודם לכן וגרם לזעזוע רב. בניגוד לכך, אמרו מתנגדי ההצעה, שאי אפשר להחליף את ארץ ישראל בשום מקום אחר. הקונגרס הצביע בעד ההצעה בעיקר בגלל הכבוד להרצל. אבל הרצל מת כמה חודשים מאוחר יותר, והבריטים עצמם ביטלו את ההצעה. מאז, התמקדה התנועה הציונית אך ורק בארץ ישראל מתוך ההשקפה שהציונות היא בראש ובראשונה תנועה של שיבה לארץ מולדת, בעוד שההצלה איננה המטרה הראשונה שלה. – Exposer et expliquer un projet, une intention, une projection dans l'avenir, y compris incluant d'autres personnes : שלום, רציתי להציע לך להשתתף בפרוייקט הרב דורי : את תספרי לנו את סיפור חיך, ואנחנו נלמד אותך לכתוב אותו במחשב. המטרה היא שבסוף הפרוייקט נפרסם את סיפורי החיים של אזרחים ותיקים בישראל. – Exprimer la condition dans quelques modalités simples : אם תלבישי בגדים מקוריים, תהיי יותר בולטת בביתה. / אם תרצו, אין זו אגדה. / הפרחת השממה היא רעיון יפה, בתנאי שלא פוגעים באיזון האקולוגי של המדבר. / היא תבוא לסירור ביד ושם, בתנאי שיהיה שם מדריך מקצועי. – Exprimer de façon nuancée et avec précision une large gamme de sentiments (surprise, regret, déplaisir, dégoût, affection, compassion, honte, tristesse, etc.) : מאוד הופתעתי לגלות שהיהודים לא דיברו עברית לפני 200 שנה. / קשה לי להאמין שיש ישראלים שלא חוסכים בכלל במים. / איזה סירחון! הסנדוויץ' שלך נשאר בתיק מאתמול! / איזו פאדיחה, הסתובבתי כל היום עם החולצה הפוכה. / אני מתחרטת שלא עזרתי לסבתא כשהיא ביקשה ממני. איזו בושה! / איך הוא לא מתבייש להעלות סלפי דזה לפייסבוק? / אני מאוד מזדהה עם ילדים שגדלו במשפחות חד-הוריות. – Établir une corrélation, une relation entre deux faits ou situations : בישראל יש המון ימי שמש! עד כדי כך שאפשר היה לייצר את כל החשמל רק ממנה. / באותה מידה שהחלוצים שאפו ליצור דמות של יהודי חדש, הם רצו לשכוח את תרבות המוצא שלהם. / השואה היתה חוויה כל כך טראומטית, שרוב הניצולים לא יכלו לדבר עליה.
--	---

Interaction orale et écrite, médiation

En classe de seconde, selon les situations et les besoins, les élèves sont conduits à reformuler à l'aide d'autres termes ou à faire expliciter différents points de vue dans le but de s'assurer d'une plus large compréhension. Les jeux de rôle, les travaux de groupe, les débats, les échanges avec des interlocuteurs natifs et les correspondances scolaires sont autant d'activités propices

à l'expression, aux échanges et à la médiation. Les projets pédagogiques permettant de découvrir des auteurs ou des artistes incontournables de la sphère hébraïque offrent aux élèves la possibilité de s'exprimer sur des sujets ancrés culturellement et de consolider leur maîtrise de la langue et leurs compétences interculturelles. Le travail collaboratif, en groupe ou en binôme, est une occasion privilégiée d'interagir ou de pratiquer la médiation pour reformuler certains points en hébreu afin de faciliter la compréhension de tous.

Ce que sait faire l'élève

A2+

Il peut interagir avec une aisance raisonnable dans des situations bien structurées ou prévisibles. Il peut faire face à des échanges courants ou sur des thématiques connues sans effort excessif ; il peut poser des questions, répondre à des questions et échanger des idées et des renseignements sur des sujets familiers dans des situations familières et prévisibles. Il peut transmettre des informations pertinentes présentes dans des textes informatifs bien structurés, assez courts et simples, à condition qu'elles portent sur des sujets familiers et prévisibles.

B1+

Il peut démarrer une conversation sur des sujets familiers et aider à la poursuivre en posant des questions assez spontanées sur une expérience ou un événement particulier, et exprimer ses réactions et son opinion. Il peut soutenir des conversations relativement longues sur des sujets d'intérêt général, à condition que l'interlocuteur fasse un effort pour faciliter la compréhension.

Il peut résumer (en langue Y), l'information et les arguments contenus dans des textes (en langue X), sur des sujets d'ordre général ou personnel. Il peut résumer (en langue Y) un court récit ou un article, un discours, une discussion, un entretien ou un reportage (en langue X) et répondre à des questions portant sur des détails.

Il peut expliquer les différents rôles des participants lors d'un travail collectif, donner des consignes claires pour un travail en groupe. Il peut demander à son interlocuteur de préciser son propos. Il peut demander aux parties en désaccord d'expliquer leur point de vue et peut répondre brièvement à ces explications, à condition que le sujet lui soit familier et que les interlocuteurs parlent clairement.

Ce que l'élève peut mobiliser en situation d'interaction et de médiation

Les exemples renvoient aux axes culturels et mobilisent des outils linguistiques dont la liste figure en fin de document. La colonne de droite liste principalement les nouveaux apports du niveau B1+.

En situation d'interaction ou de médiation, l'élève développe des compétences de communication. Il apprend à développer des relations constructives et à gérer des difficultés.

A2+	B1+
Des stratégies d'interaction ou de médiation telles que : - Faire patienter (par exemple lorsqu'on cherche ses mots), ou maintenir l'attention à l'aide de schémas de conversation préétablis, mais utilisés avec à-propos : רק רגע, דממה ל... אם אני לא טועה... בעצם, מה שאני רוצה לומר זה... - Répéter en modulant l'accentuation de phrase pour vérifier la compréhension. - Anticiper ou répondre aux besoins de l'interlocuteur en illustrant un propos : למשל, לדוגמה, אני רוצה להסביר למה אני מתכוונת... - Demander de manière simple et directe, mais avec un ton et une attitude empathique, des précisions ou des clarifications : לא הבנתי הכל... אתה מוכן לחזור? להסביר? Répéter les points principaux d'un message simple sur un sujet quotidien, en utilisant des mots différents afin d'aider les autres à le comprendre. Compenser son manque de lexique par un recours ponctuel à son répertoire plurilingue sans rompre son discours ou sa pensée.	Des stratégies d'interaction ou de médiation telles que : Échanger, vérifier et confirmer des informations afin de faciliter la compréhension par tous : מה שרציתי להגיד הוא... / בקיצור... / שוב, אני רוצה להבהיר את הנקודה הזאת... / האם לזה התכוונת? / כן, זה בדיוק מה שאמרתי. / זה לא מדויק, התכוונתי להגיד ש-... - Rendre des informations ou des références sur un sujet courant ou un contexte culturel plus claires et plus explicites pour autrui en les paraphrasant de différentes manières : במילים אחרות... / אפשר לנסח את זה גם כך... / אני אגיד את זה אחרת... - Poser des questions, faire des commentaires et proposer des reformulations simples pour garder le cap d'une discussion : אם הבנתי נכון, אתה אומר ש-... / אז לפי דעתך... / Compenser son manque de lexique en exprimant le sens d'un mot à l'aide d'une périphrase ou une autre reformulation. Exemples : "חדר שבו מבשלים" (מטבח), איש שכותב בעיתון ("עיתונאי"), וכו'.
Des actes langagiers - Poser une large gamme de questions simples et quelques questions précises : מתי נולד אליעזר בן יהודה? מי ההורים שלו? איפה מתקיים טקס שבועות בקיבוץ? איך מתפילים מים? - Donner des conseils, des consignes ou des ordres simples de manière assurée quand les situations sont habituelles grâce à des impératifs ou autres injonctions sous forme de questions, de locutions ou blocs lexicalisés :	Des actes langagiers - Poser une gamme étendue de questions afin de faire clarifier ou développer ce qui vient d'être dit : תוכל להרחיב בנושא? / לא הבנתי בדיוק למה התכוונת כשאמרתי... / למה בדיוק את מתכוונת? - Donner des conseils, des consignes ou des ordres de manière adaptée, ou y réagir, en fonction de codes sociolinguistiques et pragmatiques.

Les listes qui suivent sont indicatives et **non exhaustives**, laissées à l'appréciation des professeurs en fonction du contexte de la classe.

Accent tonique

Repérer et marquer l'accent tonique sur l'avant-dernière syllabe dans le schème *ségo*lé.

Exemple : au pluriel, סִפֵּר devient סִפְּרִים, l'accent tonique se déplace sur la fin du mot.

Repérer le déplacement de l'accent tonique lorsque le mot du schème *ségo/é* se trouve dans un état construit. Par exemple, comparons ילד (l'accent tonique est sur l'avant-dernière syllabe) à הצל ילדי (l'accent tonique est sur la dernière syllabe du deuxième mot).

Repérer et marquer l'accent tonique sur l'avant-dernière syllabe dans une large gamme de schèmes *ségo*lé, y compris à l'état construit : רכבת, כינרת, מסעדת- / מלחמת- ... / יופי, עובי, קושיי- / אוזן, כותל, זוהר, תואר ...

Repérer et marquer les différentes modulations intonatives en fonction du sentiment exprimé ou la partie de la phrase à souligner, dans la phrase exclamative et interrogative. Exemples :

הוא **כבר בבית**. / הוא **כבר בבית?** / הוא **כבר בבית!** / הוא **כבר בבית?!** / הוא **כבר בבית...** / הוא **כבר בבית?**

Repérer et prononcer correctement le *schwa* en début de mot qui, en hébreu moderne, se prononce comme un *schwa* mobile.
Exemple : la prononciation du mot דברים est *dvarim* et non pas *devarim*.

Prendre conscience d'une différence de prononciation entre un écrit oralisé qui se prononce selon les règles historiques de la vocalisation (les points diacritiques), et un oral spontané qui n'en tient pas compte. Exemple : dans une lecture des mots בנינו ובנות, on s'attend à *banim uvanot*, or dans une conversation courante, ce sera *banim vebanot*.

Prononcer selon les règles historiques de la vocalisation certaines expressions consacrées. Exemples : שְׁלוֹם וּבְרָכָה, וְזִכְרוֹנוֹ לְבְרָכָה, לְכַבֹּד חַג בְּרָכָה לְבִטְּלָה

Pour la clarté de la présentation, les éléments lexicaux sont proposés ici sous la forme du masculin. Il est sous-entendu que, lorsqu'il existe une forme au féminin, celle-ci doit être présentée. Les exemples des formulations données en classe doivent respecter une représentation équitable de deux genres et un traitement égal et non stéréotypé.

A2+ בגד, אופנה, אופנתית, תספורת, צבע, סגנון, מראה, אופי, מקורי, גוף, שיער, פרסומת, נועל, חובש, מרכיב משקפיים, קונה, נראה, שמן, משמין, רזה, וכו' יפה, יופי, גבוה, נמוך, מושלם, שונה, מיוחד, דיאטה, תלבושת אחידה, בעד, נגד, שוויון, מקוריות, מותג, חרם, חרם ברשת, לבד, בדידות, בודד, וכו'

B1+ פולחן גוף, דוגמן, ידוען, משפיען, נראה טוב, מגניב, עודף משקל, הפרעות אכילה, ביטחון עצמי, עושה רושם, עושה דאווניזם, חיצוני, שטחי, מוגזם, מתאים, מבריק, צנוע, מוציא / מבזבז כסף, כתובת קעקע, שלמות, בכושר, כושר גופני, תזונה, מטריד, מציק, מקובל, דחוי, מרגיש שייך, גיבוש, חברות, ידידות, אהבה, אישיות, ביטוי, וכו'

A2+ צעיר, מבוגר, קשיש, זקן, דור, קשר, לבד, בודד, קשר, מתקשר, מטפל, משתף, מודרני, מסורתי, משפחה גרעינית, משפחה מורחבת, משפחה חד חד
הורית, חינוך, וכו'

B1+ התנדבות, מתנדב, אתגר, מאתגר, ידיד, מתיידד, מקדיש זמן, תורם, בית אבות, יחסים בינדוריים, מורשת, ירושה, וכו' **B1+**

A2+ שימוש במחשב, טכנולוגיה, אינטרנט, אתר, רשת, מסך, עכבר, מדליק, מכבה, תוכנה, אפליקציה, מוריד, טוען, טעון, טלפון נייד, וכו' **A2+**

מקוון, ממוחשב, ארכיון, סורק, יוזם, "אהבתי", וכו' **B1+**

A2+ תאריך, תאריך עברי / לועזי, לוח שנה, שנה מעוברת, קובע, אירוע, חג, מועד, לאומי, חוגג, זוכר, מציין, מוצא, ראש השנה ושאר החגים, תנ"ך, תנ"כי, וכו'

1. "יובל, ספירת העומר, גולה, תפוצות, מוזיאון, מולדת, סמלי, מרגש, חינוכי, לחפש, להתגעגע, לחזור, למצוא, לבקר, מגלה, צום, וכו'." **B1+**

A2+ מדבר, הפרחת השממה, איזון אקולוגי, שמש, דוד שמש, מקור, אנרגיה, אנרגיה מתחדשת, חיסכון, חוסך, בזבז, מבזבז, יעיל, שימושי, זיהום, מזהם, מדע, מדעי, חדשנות, חקלאות, התפלה, מתפיל, מחסור, וכו'

יבש, מדברי, מלוח, מלח, מזוהם, משקה, ראוי לשתייה, תת קרקעי, מנצל, ניצול, וכו'. **B1+**

- Histoire et politique

A2+ קהילה, לאום, מסובך, שאיפה, שפה, לשון, מילון, תחייה, המצאה, משוגע, תחיית השפה, ציונות, עליה, התיישבות, שוייון, שיתוף, מהפכה, בית ילדים, **A2+** חקלאות, אדם חדש, מדינה, רעיון, עיתונאי, ראש ממשלה, נשיא, אדמה, ארץ, כותל, שיבה, דגל, צבא, מנהיג, שלום, הסכם שלום, תקווה, עתיד, ירדן, מצרים, מלחמה, מלחמת העצמאות, מלחמת ששת הימים, מלחמת יום כיפור, מלחמת לבנון, גבול, שטח כבוש, שואה, ניצול, עד, מעיד, מתמודד, שורד, כאב, כואב, מתגבר, משתף, זיכרון, טראומה, גטו, מחנה ריכוז, מחנה מוות, צעדות המוות, מוזיאון, יד ושם, בית לוחמי הגטאות, וכו'.

B1+ תפוצות, התיישבות, לאומיות, ריבונות, קונגרס, מקלט, או"ם, הצבעה, חלוץ, השראה, שגריר, תנועה, מעודד, מגשים, ויכוח, מתווכח, מפגין, שכול, **B1+** יתום, משפחה שכולה, אפשרי, בלתי אפשרי, מאורעות תרפ"ט, דו קיום, תוכנית החלוקה, מדינה יהודית / ערבית, כיבוש, שחרור, מגן, תוקף, חזית, רדיפות, 'רצח, השמדה, פושעים נאצים, מוזלמן, תאי גזים, וכו'.

Grammaire A2+ / B1+

En classe de seconde, les élèves de LVB consolident l'usage du passé et du futur dans une large gamme de verbes. Ils apprennent à former des phrases exprimant l'habitude et le désir grâce au passé périphrastique. L'emploi des prépositions, à l'état séparé et fléchi, s'affirme. Cette maîtrise leur permet d'élargir leurs moyens d'expression en formant un grand nombre de phrases complexes avec différentes subordonnées. Les élèves de la LVA utilisent le futur dans des phrases complexes avec une proposition subordonnée exprimant un vœu, un espoir, un désir, etc., et reconnaissent désormais des phrases au passif grâce à l'introduction des schèmes verbaux הופעל et פועל.

Les faits de langue **marqués en bleu** correspondent plutôt à un niveau B1+.

Le verbe

- Présent

- (B1+) Reconnaître des verbes dans les formes passives (employés parfois comme adjectifs) avec ou sans le complément d'agent : הסיפור נכתב כל יום מחדש. / החברה מנהלת היטב על ידי המנהלת שלנו. / האורז מבושל כראוי. / הם מוזמנים למסיבה.

- Infinitif

- Utiliser des verbes à l'infinitif dans des constructions impersonnelles rendues personnelles par la préposition ל- fléchie : אסור לי לאכול סוכר. / מותר להם לצאת לשירותים? / לא בא לי להיפגש היום.
- Utiliser des verbes à l'infinitif après un verbe conjugué au présent ou au passé : הלכתי לקנות מתנות לבני הדודים שלי.

- Passé

- Utiliser au passé une large gamme de verbes de tous schèmes verbaux à l'exception des schèmes passifs הופעל et פועל.
- Utiliser le passé périphrastique (היה au passé suivi de verbe au présent) pour exprimer l'habitude dans le passé :

בדמנים ההם, אבי היה קורא עיתון כל יום.

- Utiliser le passé périphrastique pour exprimer un désir :

היא הייתה רוצה ללמוד בבית הספר לאומנויות.

הייתי מת לנסוע ליפן בשנה הבאה.

- (B1+) Reconnaître et utiliser l'impersonnel au passé : אהבו אותו מאוד. / פעם חשבו שהארץ שטוחה.
- (B1+) Reconnaître des verbes dans les formes passives avec ou sans le complément d'agent : הספר נכתב על ידי דויד גרוסמן. / החשבון שולם אתמול על ידי המנהלת. / רעידת האדמה בקושי הורגשה.

- Futur

- Reconnaître et utiliser une large gamme de verbes dans toutes les formes à l'exception des formes passives הופעל et פועל.
- Reconnaître les deux formations principales du פועל au futur : אפעל / אפעול.
- (B1+) Utiliser le futur pour exprimer un vœu, un espoir, un désir, etc., dans une phrase complexe avec une proposition subordonnée : אני מקווה שתבואו. / היא רוצה שהבן שלה יצליח. / הן מתפללות שיהיה שלום. / אתה מפחד שהיא לא תרצה לטייל? :

Le groupe nominal

- Repérer et utiliser les particules (déterminants, conjonctions, prépositions...) qui s'attachent au mot qui les suit : ה-, ו-, ב-, ל-, -מ-, -ש-, כש.
- Reconnaître les noms fléchis au masculin singulier et pluriel et au féminin singulier et pluriel : דודנו/ דודינו/ דודתנו/ דודותינו
- Fléchir le mot עצם et l'utiliser pour exprimer une action sur soi-même : אני יכולה לנגן את השיר הזה בעצמי.
- Reconnaître et utiliser le nombre cardinal au-delà de 1000 au féminin et au masculin.
- Reconnaître et utiliser la forme duelle pour des parties du corps, unité de temps, etc.
- Accorder l'adjectif à l'état construit : עוגת שוקולד טעימה

Les prépositions

- Reconnaître et utiliser une large gamme de prépositions : בגלל, אחרי, לפני, מאחורי, מתחת, מעל, בתוך, בלי, בעד, נגד, אל, בין, (B1+) לפי, לגבי, לקראת, לעומת, כלפי.
- Distinguer les prépositions : ל- / אל.
- Reconnaître et utiliser une large gamme de prépositions fléchies courantes : לי, על-ידי, מולי, שלי, אצלי, בשבילי, אותי, איתי, בגללי, בי, כמוני, ממני, בתוכי, בעדי, נגדי, (B1+) ביני, לקראתי, לעומתי (לפי נטיית שם העצם ביחיד); אלי, אחרי, לפני, מאחורי, מתחתי, עלי, מעלי, (B1+) בינינו, לגבי, בלעדי, כלפי, בעקבותי (לפי נטיית שם העצם ברבים).

Les adverbess

- Utiliser une large gamme d'adverbess d'intensité.
מאוד, הרבה, כמה, קצת, ככה-ככה, מעט, במיוחד, בעיקר, כל כך, יותר, פחות, ממש, לגמרי, בהחלט, יותר מדי, מעט מדי, בקושי, לגמרי לא, בכלל לא, ממש לא, בדיוק, בערך, מספיק, די...
- (B1+) Reconnaître et utiliser les adverbess de manière en utilisant la préposition ב- : באהבה... : בשקט, באמת, בציניות, באופן מיוחד, באופן מקצועי, באופן... מוזר...
- (B1+) Reconnaître et utiliser les locutions adverbessales construites avec באופן suivi d'un adjectif :

Les connecteurs

- Utiliser une large gamme de marqueurs temporels :
 - Conjonction : קודם, אחר-כך, לפני ש-, אחרי ש-, בזמן ש-, כש-, לאחר מכן, לפני כן, בהמשך :
 - Adverbess : היום, עכשיו, אתמול, אז, מחר, בסוף, פתאום, כל יום, פעם ב-, בשבוע שעבר, לפני שבוע, בחודש שעבר, לפני חודש, בעוד שבוע, היום, בשבוע הבא, בעוד חודש, בחודש הבא, פעם, תמיד, אף פעם... לא, כל הזמן, לפעמים, אף פעם, לעולם... לא, מעולם... לא, בקרוב, בעתיד, פעם אחת, לפני הרבה שנים, בסופו של דבר
 - Prépositions : לפני, אחרי, במשך, בזמן :
- Utiliser quelques marqueurs logiques pour exprimer la cause, la conséquence, la concession, l'opposition, le but, la condition réalisable :
 - Conjonctions : לכן, כי, אלא, ואילו, לעומת זאת, מפני ש-, מכיוון ש-, משום ש-, גם אם, אפילו אם, אף על פי ש-, בעוד ש-, אם, בתנאי ש-, כדי ש- :
 - Préposition : בגלל, למרות, בזכות, בניגוד ל-, לעומת ה-, על אף, כדי :

Le comparatif et le superlatif

- Reconnaître et utiliser des formules exprimant l'égalité : בחיפה ובתל אביב יש אותו הים. / להקשיב ולשמוע זה לא אותו הדבר.
- Reconnaître et utiliser le superlatif : הספורט האהוב עלי הוא ג'ודו. / מה המוזיקה האהובה עליך? : האהוב עלי
- Reconnaître des phrases comparatives comprenant le mot מאשר : לשמעון יש יותר חברים מאשר לראובן / בעליה הראשונה הגיעו : מאשר

La phrase complexe

- Former des phrases exprimant un discours indirect (attention à la concordance du temps, différente par rapport au français) : הוא אמר שהוא מגיע.
- Reconnaître et former quelques phrases complexes avec une subordonnée circonstancielle de cause :
הוא לא רוצה לבוא למסיבה, כי הוא מאוד ביישן.
היום הוא מאושר מפני שיש לו בר מצווה.
- Reconnaître et former des phrases complexes avec une subordonnée circonstancielle de temps :
אחרי שהאורחים הגיעו, הם נתנו את המתנות.
לפני שהם נתנו את המתנות, הם ברכו את חתן השמחה.
- Reconnaître et former des phrases complexes avec une subordonnée circonstancielle de concession :
אף על פי שהחיים שלה קשים, היא לא מצטערת שעלתה לארץ.
למרות הקשיים, היא לא מצטערת שעלתה.
- Reconnaître et former des phrases complexes avec une subordonnée circonstancielle de but :
הנערים מנקים את החוף, כדי שכולנו נהנה מהטבע.
- Reconnaître et former des phrases complexes avec une subordonnée circonstancielle de condition réalisable :
אם תרצו, תצליחו להקים מדינה.
תוכלו לגשת לבחינה, בתנאי שלא תאחרו.
- (B1+) Reconnaître et former des phrases pseudo clivées avec une subordonnée relative : מה שאני הכי אוהב זה גלידה. / מי שיגיע : ראשון, יזכה בסופגניה נוספת.

Racines et schèmes

- (B1+) Regrouper certains verbes de racine פ"י de la forme ופ"י et repérer leur régularité : יצא – לצאת / הוריד – להוריד
- (B1+) Repérer la régularité du schème de lieux : מסעדה, מבססה, מנהלה, מזרקה, מרפאה, וכו' : מברג, מסרק, מחשב, מזרק, מגהץ, וכו' :
- (B1+) Repérer la régularité du schème d'ustensiles :

Repères linguistiques – LVC

En classe de seconde, les élèves qui ont choisi l'hébreu comme troisième langue vivante découvrent les spécificités de la langue hébraïque aussi bien à l'oral qu'à l'écrit.

Entrer dans la langue par l'oral

L'hébreu moderne comporte des sons (phonèmes) qui n'existent pas dans la langue française. De plus, l'accent tonique en hébreu peut se trouver soit sur la dernière syllabe (exemple : **תלמיד**) soit sur l'avant-dernière syllabe (exemple : **ילד**), une situation différente du français où c'est la dernière syllabe qui est accentuée. Un mot transparent comme l'emprunt étranger **radio** peut

illustrer la différence de prononciation avec le français : dans l'usage des locuteurs hébreophones, l'accent tonique se trouve sur la première syllabe alors qu'en français il est à la fin du mot. Pour attirer l'attention des élèves sur ces faits de langue, il est souhaitable de sensibiliser leur oreille à la sonorité de l'hébreu à l'aide de chansons et d'enregistrements divers réalisés avec des locuteurs natifs, d'âges différents. Les élèves répètent des mots et apprennent quelques textes simples par cœur. Cet apprentissage ne nécessite aucun recours à l'écrit.

Découvrir le système graphique de l'hébreu

En parallèle à cette immersion sonore, les élèves acquièrent l'alphabet hébraïque de manière progressive et raisonnée. L'alphabet carré (אותיות דפוס) est introduit dans le but de permettre aux élèves de lire ; nul besoin d'apprendre à le tracer. Les professeurs introduisent dans chaque unité d'enseignement (durant 20-25 minutes environ) quelques lettres (pas forcément dans l'ordre alphabétique) avec un ou deux signes diacritiques (vocalisation, en hébreu ניקוד), qui représentent des voyelles. Ils insistent alors sur le lien avec le mot entendu au préalable. Les élèves lisent et relisent des mots et des phrases formés par des lettres augmentées de ces signes diacritiques, d'abord des éléments déjà vus et entendus en classe, ensuite des termes inconnus. L'apprentissage de la lecture à l'aide de la « vocalisation », qui rend possible une lecture syllabique, est donc nécessaire. Cependant, la lecture globale, qui s'appuie sur la reconnaissance des mots, est mobilisée dès le départ pour accéder au sens, au-delà du simple déchiffrement. Les mots que les élèves entendent et apprennent sont rapidement lus sans les voyelles, afin de les préparer à la lecture de l'hébreu moderne qui, à de très rares exceptions près, ne fait pas figurer les signes diacritiques. À terme, le recours à la « vocalisation » se fait uniquement pour l'introduction d'un nouveau vocable ou, ponctuellement, pour faciliter la lecture d'un passage de texte particulièrement difficile.

L'écriture cursive (כתב) peut être présentée avant, pendant ou après l'écriture carrée, selon la préférence des professeurs. Les élèves apprennent à lire et à tracer les lettres cursives. Pour le tracé, il existe des normes consacrées qu'il importe de respecter, notamment pour assurer une cohérence avec le sens de l'écriture, qui se fait en hébreu de droite à gauche. La classe de seconde est le moment d'inculquer le bon geste.

Une fois toutes les lettres apprises, les élèves peuvent les nommer, puis les réciter dans l'ordre alphabétique, ce qui leur sera utile tout au long de leur apprentissage. Cela peut se faire efficacement à l'aide de chansons.

Au cours de l'apprentissage de l'écrit, et de manière générale, il est fortement déconseillé d'avoir recours à une translittération en lettres latines qui empêchera l'apprenant d'assimiler l'alphabet hébraïque, clé de l'acquisition de la langue écrite.

Combinaison de l'oral et de l'écrit

L'initiation à l'écrit peut s'étendre sur plusieurs semaines, pendant lesquelles les professeurs maintiennent un équilibre entre l'enseignement explicite et la pratique de la langue, notamment en continuant à consacrer au moins la moitié de son enseignement à l'oral. Ainsi, en lien avec les axes culturels, la découverte progressive de premières règles simples de fonctionnement de la langue peut commencer avant même la fin de l'initiation à l'écriture, grâce à l'identification d'informations simples et prévisibles à travers des activités de réception des messages oraux. Une fois l'écriture acquise, les textes écrits sont utilisés dans l'enseignement comme supports didactiques. Activités de réception et d'expression s'articulent autour de projets ayant du sens pour l'élève.

La logique d'apprentissage linguistique conduit les professeurs à marquer clairement la différence entre les phases de découverte ou d'imprégnation et les phases de consolidation, avec un apprentissage explicite de règles.

Activités langagières – LVC

Compréhension de l'oral et de l'écrit

Pour la LVC en classe de seconde, la compréhension de l'oral passe par un entraînement régulier à la discrimination auditive, ce que la recherche nomme des « opérations cognitives de bas niveau », qui recouvrent notamment la segmentation de la chaîne auditive pour y reconnaître des mots qui s'enchaînent. Les élèves mobilisent des méthodes et stratégies acquises au cours de leur formation dans les deux langues vivantes déjà étudiées et les appliquent aux documents en hébreu. Si, au début, la compréhension repose essentiellement sur la reconnaissance de mots-clés suffisant à établir une compréhension, au fil de l'année, les élèves sont entraînés à reconnaître plusieurs informations simples et à les mettre en lien. À l'oral comme à l'écrit, les documents, authentiques ou didactisés, sont variés (consignes, descriptions, informations, narrations, dialogues, etc.), mais simples et courts. Au cours de l'année, les documents peuvent être plus longs et plus complexes. Les documents authentiques peuvent être étudiés sans viser une compréhension intégrale.

Dans les activités de compréhension, l'élève développe des compétences pour résoudre des problèmes de façon créative et gérer ses émotions et son stress.

Ce que sait faire l'élève

A1+

Il peut comprendre et relier à un titre ou à un thème des expressions isolées dans des énoncés très simples, courts et concrets à propos de sujets familiers et quotidiens, ainsi suivre des consignes et des instructions en situation prévisible à condition, en compréhension de l'oral, que le débit soit lent.

Ce que l'élève peut mobiliser pour comprendre

Des stratégies

- S'appuyer sur la **source et les éléments périphériques** (titre, auteur, date) et sur les images pour identifier la nature du document audio ou vidéo, par exemple.
- S'appuyer sur les **mots transparents** et familiers pour reconnaître le thème.
- Repérer les répétitions de **mots accentués** pour saisir le thème évoqué.
- Identifier quelques **genres ou types de textes écrits grâce à leur mise en page** et format (BD, carte postale, publicité, article de presse, page de site internet, journal de bord, etc.) pour émettre des hypothèses sur le contenu.
- S'appuyer sur les répétitions de mots, de locutions, de structure de phrase, pour identifier les **étapes du récit**.
- S'appuyer sur les **répétitions de mots**, le champ lexical dominant et sur les synonymes pour comprendre la **thématique** et quelques informations convergentes.

Expression orale et écrite

L'appropriation du système phonologique est une clé essentielle pour accéder à la discrimination auditive et pour jeter les bases d'une expression orale appelée à se développer. Il est donc primordial de travailler systématiquement une bonne prononciation et un bon schéma intonatif, tant à l'échelle du mot que de la phrase.

La répétition, l'imitation, la variation simple sur des énoncés ou la mise en scène permettent d'assurer les prises de parole, d'ancrer en mémoire des schémas corrects et de rassurer les élèves sur leurs capacités linguistiques. L'articulation avec les documents de réception est donc essentielle. Le jeu permet de reprendre et de répéter sans s'ennuyer, de gagner en aisance.

L'écrit prend des formes très simples, mais variées : prises de note visant la maîtrise de l'orthographe, rédaction de courts textes imitatifs ou en réponse à des documents travaillés en réception, prises de position, etc. Les outils numériques, y compris coopératifs, nourrissent la réflexion sur la langue et la valorisation visuelle des productions. Le brouillon reste un outil indispensable et régulier.

À l'oral comme à l'écrit, les erreurs sont normales et font partie de l'apprentissage. Pour autant, elles ne doivent pas être laissées sans réponse de la part des professeurs, qui les identifient et apportent une réponse appropriée pour permettre aux élèves de les comprendre et de progresser dans leur maîtrise de la langue, sans pour autant les bloquer dans leur prise de parole.

Dans les activités d'expression, l'élève développe des compétences de communication de façon constructive.

Ce que sait faire l'élève

A1+

Il peut décrire brièvement des personnes ou personnages, lieux et objets de son environnement familial en coordonnant des éléments simples ou en commençant à les organiser en suivant un modèle ou une trame connus. Il peut exprimer ses goûts ou souhaits de manière simple, raconter brièvement des événements ou des expériences grâce à un répertoire mémorisé ainsi que paraphraser, imiter et reprendre à son compte des phrases simples avec une aide éventuelle.

Ce que l'élève peut mobiliser pour s'exprimer

Des stratégies

- **À l'oral** : répéter, mémoriser, prononcer de manière expressive, ajouter un nouvel élément.
- **À l'écrit** : copier, recopier, écrire sous la dictée, souligner les termes à reprendre, utiliser un brouillon pour préparer une production, varier et ajouter des éléments à partir d'un modèle.

Des actes langagiers

- **Présenter, nommer, décrire, caractériser, dénombrer** très simplement des personnes, des objets, des lieux, des activités :
בנימין זאב הרצל היה מנהיג ציוני חשוב. הוא נולד בבודפשט ב-1860, ומת בוינה ב-1904. הוא היה סופר, מחזאי ועיתונאי בעיתון אוסטרי. הוא כתב לעיתון שלו על משפט דרייפוס. הוא ארגן את הקונגרס הציוני הראשון בבאזל. הוא כתב את הספרים מדינת היהודים ואלטנוילנד. הוא אמר את המשפט : "אם תרצו, אין זו אגדה".
- **(Se) présenter** de manière très simple en indiquant son nom, son âge, quelques précisions sur sa famille, sa nationalité, d'où on vient, où on habite :
הי, קוראים לי נעמה, ואלה האחים שלי דן ויניב. אנחנו ישראלים, אנחנו מירושלים ועכשיו אנחנו גרים בטבריה. יש לנו 16 בני דודים. נולדתי ב-2010, אני בת 15 ולומדת בביתה י'. אני אוהבת לשחק כדורגל ולנגן בגיטרה.
- **Raconter** en restituant brièvement les éléments saillants d'une histoire découverte en classe, en s'appuyant sur des images ou sur l'imitation d'énoncés :
זה סיפור על ילד. קוראים לו נדב. ההורים שלו גרושים. לנדב יש שני בנים. הוא גר עם אמא בימים ראשון, שני ושלישי, ועם אבא בימים רביעי, חמישי ושישי. כל סוף שבוע, הוא בבית אחר. נדב רגיל ככה, אבל לפעמים הוא קם בבוקר ולא זוכר איפה הוא.
- **Situer dans l'espace** les personnes et les objets à l'aide de marqueurs très simples et très fréquents :
בתמונה רואים משפחה ישראלית עושה פיקניק בפארק הירקון. אימא ואבא יושבים במרכז התמונה על הדשא. הילד יושב בצד ימין, על ידי האימא שלו, והילדה משחקת עם צעצוע על ידי האבא, בצד שמאל. למטה, הכלב שלהם משחק עם עצם. ברקע רואים עצים, למעלה שמים.
- **Situer dans le temps** en utilisant quelques marqueurs temporels essentiels. Exprimer les heures entières, demi-heure, quart d'heure :
מחר יום שני, א' באלול. / היום יש מבחן בתנ"ך. / בבית הספר שלנו לומדים כל יום משמונה בבוקר עד שתיים וחצי בצהריים. / בסוף השבוע אנחנו נוסעים לקיבוץ לוחמי הגטאות. / יש לי פגישה עם המנהל ברבע לשמונה.

- Exprimer simplement ses **gouts** et ses **préférences** en mobilisant quelques adjectifs qualificatifs, des formules lexicalisées ou des phrases exclamatives :
אני אוהב מאוד את סבתא שלי. / אני שונאת ללבוש שמלות. / טניס הוא הספורט שלי. / אנחנו אוהבים מאוד לשחק יחד, במיוחד בשחמט. / לדעתי טוב להשתמש באנגריה סולארית. / לדעתנו טוב להשתמש באנגריה רוח, אבל עדיף להשתמש באנגריה סולארית. / מי הזמרת האהובה בישראל? / נמאס לי מהתלבושת האחידה הזאת! / איזה יופי! / נחמד מאוד! / איזה באסה...
- Organiser de manière linéaire un propos adressé en employant **quelques connecteurs logiques et chronologiques** :
 - ajouter un élément : וואו, פתאום, בסוף
 - illustrer : לדוגמה, למשל, כמו
 - exprimer une opposition : אבל
 - exprimer une alternative : או
 - exprimer la cause : בגלל
 - exprimer la conséquence : לכן
- Exprimer simplement un **souhait**, une **intention** ou une **projection** dans un futur proche :
אני רוצה לשחק עם סבא וסבתא. / מחר הוא נוסע ליד ושם. / בשבילי קפה עם שתי כפיות סוכר בבקשה. / החלום של הרצל היה מדינה יהודית.
- Formuler simplement des **hypothèses** à l'aide de marqueurs essentiels de l'hypothèse :
זאת אולי משפחה חד הורית. / זאת כנראה אישה חשובה מאוד. / אולי היא פשוט רוצה להיות כמו כולם.

Interaction orale et écrite, médiation

Les élèves sont encouragés à participer, à interagir en classe dans des situations de communication authentiques. Ils peuvent répondre à un camarade, au professeur, participer à des jeux de rôle, échanger dans le cadre d'un travail en binôme ou en petit groupe. Ils sont invités à exprimer leur opinion et à échanger des informations. Le travail en groupe ou en binôme est particulièrement propice à la médiation, qu'il s'agisse de reformuler ou de restituer un propos, une information, le contenu d'un document pour autrui. L'écriture collaborative, la rédaction de courriers électroniques, de lettres, de messages, incitent les élèves à communiquer de manière écrite avec leurs pairs. En situation d'interaction ou de médiation, l'élève développe des compétences de communication. Il apprend à développer des relations constructives et à gérer des difficultés.

Ce que sait faire l'élève

A1+

Il peut interagir de façon stéréotypée dans des situations répétées. Il peut répondre à des questions simples et en poser, s'appuyer sur les réactions de son interlocuteur pour faire part de ses sentiments sur des sujets très concrets, familiers et prévisibles. Il peut engager et clore une conversation de manière adaptée à son interlocuteur. Il peut identifier une difficulté de compréhension d'ordre culturel et la signaler, faciliter la coopération en vérifiant si la compréhension est effective, demander de l'aide ou signaler le besoin d'aide d'autrui.

Ce que l'élève peut mobiliser en situation d'interaction et de médiation

Des stratégies

- Répéter ce que l'interlocuteur vient de dire pour manifester sa compréhension ou son incompréhension.
- Se faire aider, solliciter de l'aide.
- Joindre le geste à la parole, compenser par des gestes.
- Accepter les blancs et faux démarrages.
- S'engager dans la parole (imitation, ton).

Des actes langagiers

- Poser des **questions courantes** dans des situations connues ou répétées :
מי מבקר בבית האבות היום? / מה עושים לביל הסדר בקיבוץ? / מתי מתחילה הפעילות? / איפה נמצא קיבוץ לוחמי הגטאות? / למה יש לך כיפה סרוגה? / עם מי עשית את הפרויקט הרב-דורי?
- Donner des **conseils**, des **consignes courantes** ou des **ordres simples** dans des situations connues ou répétées ou y réagir :
כדאי לכם לבקר ביד ושם. / אני מציעה לך לנעול נעלי ספורט עם השמלה הזאת. / חשוב לחסוך במים בישראל. / כולם פותחים ספרים בעמוד 34 ועונים על השאלות. / שקט! עכשיו לא מדברים! / בוא בבקשה ללוח. / קום! / צאי החוצה! / שבו בבקשה! / עכשיו אתם עובדים בקבוצות. / בבקשה לסגור את החלון! / לפתוח מחברות! / אפשר לכתוב במחברת? / להיכנס בבקשה! / לא לדבר בבקשה. / שימו לב! / יש לך טוש אדום? אפשר? / אפשר לראות את המחברת שלך? / בסדר המורה.
- **Demander des nouvelles et réagir simplement** :
מה נשמע? / מה שלומך? / טוב תודה / מצוין / ככה ככה / איך אתה מרגיש היום? / הכל בסדר? / אני מרגיש טוב. / ואת? / ממש טוב, ומה שלומך? / הכל בסדר, ואתה? / לא משהו / אני חולה. / טוב, ברוך השם.
- **Demander et exprimer l'autorisation et l'interdiction** en contexte connu :
אני פותחת חלון? אפשר? / סליחה, יש פה מקום? / זה לא המקום שלך. / אפשר ללכת לשירותים? / זה בסדר לשתות מים בשיעור? / אפשר לשבת פה? / אני יכולה לסגור את החלון? / מותר לבוא במכנסים קצרים לבית הספר? / אסור להשתמש בטלפון בשיעור!
- Faire part très simplement de son **accord** ou de son **désaccord** :
נכון / בסדר / למה לא? / או קיי / רעיון מצוין! / אין בעיה! / גמ אני. / (אני) מסכים! / פנטסטי! / לא נכון / זה לא רעיון טוב / (אני) לא מסכים! / נשמע טוב / אחלה רעיון! / בסדר גמור / מסכימה לגמרי / לא נראה לי / אני מצטער, אני לא יכול. / מה פתאום? / אין מצב! / בחיים לא!

– Épeler des mots, donner des numéros de téléphone :

- מה מספר הטלפון שלך? - אפס חמש שתיים, שבע שלוש, ארבע ארבע, שמונה אחת תשע. / - בבקשה לאיית את המילה "בית-ספר". / - בי"ת, יו"ד, ת"ו, מקף, סמ"ך, פ"א, רי"ש. / - מה הכתובת שלך? - רחוב בן-יהודה ארבעים ושבע.

– Donner et demander de l'aide (répéter, clarifier, traduire) y compris par des formules toutes faites :

סליחה, איך אומרים "fenêtre" בעברית? / אני לא מבינה. אפשר לחזור על השאלה? / אני לא מבין, מה את אומרת? לאט יותר בבקשה! / אני מצטער, אני לא מדבר טוב עברית. / אני לא מבינה הכל. אפשר לחזור על המשפט? / מה זה "יורד גשם"? את יכולה לתרגם לצרפתית? / אני עדיין לא מבינה. אתם מדברים מהר... אפשר לדבר לאט יותר בבקשה?

– Utiliser des formules de politesse élémentaires pour saluer, prendre congé, remercier, s'excuser, y compris à l'écrit dans des courriers très simples :

שלום / בוקר טוב / ערב טוב / היי / אהלן / סליחה / אני מצטער / בבקשה / תודה / אורי יקר, / נועה יקרה, / דרישת שלום (ד"ש) חמה / שלך / כל טוב / בברכה / באהבה / נשיקות / להתראות! / להתראות מחר! / ביי / יאללה ביי / יום טוב / שבוע טוב / שנה טובה / חג שמח / מזל טוב / לבריאות!

– Informer, prévenir ou alerter d'une situation par des formules élémentaires ou stéréotypées :

רגע! / רק רגע בבקשה! / שימו לב! / די! / שניה / דקה / זהירות / מספיק! / שקט בבקשה!

– Utiliser des verbes de perception :

אתם רואים? אתם שומעים? / אני לא שומעת, המורה. / כן, אני רואה את הלוח. / תקשיב / תקשיבי / תקשיבו... / תראה... / תראי... / תראו...

– Utiliser quelques termes permettant de situer une information :

כאן / פה / שם... / בעמוד 15 בספר. / בעמוד 15 בספר, למעלה. / בטבלה שבמוד 4, למטה. / בכיתוב שמתחת לתמונה.

– Exprimer des besoins élémentaires et ceux d'un tiers :

קר. / חם. / קר לי. / חם לי. / אני רעב. / אני צמא. / אני לא מרגיש טוב. / אני / הוא רעב. / אני / היא צמאה. / את מרגישה טוב? / איפה השירותים? / יש פה רופא? / הצילו! / היא צריכה עזרה!

– Transmettre les informations factuelles principales d'un prospectus, d'une invitation (lieu, horaire, prix), etc. :

ביום ג', כ"ב בחשוון, בשעה חמש אחר הצהריים, בחדר האוכל של בית האבות "בית הגלבע", יתקיים ערב משחקי חברה עם ילדי כיתת י' מתיכון מורשת. כולכם מוזמנים!

Outils linguistiques – LVC

Les corpus lexicaux et les points de grammaire cités ci-dessous correspondent à des besoins langagiers des élèves, suscités par une activité d'expression (lexique et grammaire de production). Après une phase de découverte ou d'imprégnation, le fait de langue fait l'objet d'une phase de consolidation, avec un apprentissage explicite des régularités.

À ce stade de découverte de la langue, plusieurs faits de langue méritent d'être repérés (grammaire de réception) pour faciliter la compréhension, sans qu'il soit attendu des élèves qu'ils sachent les employer.

Les listes qui suivent sont indicatives et **non exhaustives**, laissées à l'appréciation des professeurs en fonction du contexte de la classe.

Phonologie et prosodie

Consonnes

A1+

Reconnaitre et prononcer correctement les consonnes suivantes :

ח' / כ'-ך' [x] : חשוב, חכם, בוכה, הלך

ר' [ʁ] : ראש, פרה, מהר

ה' (h aspiré) [h] : הרצאה, מהר, להיות

א' / ע' [ʔ] : מראה, עוגה, נוסעים

Remarques

- La prononciation historique des consonnes 'n [h] et 'ע [ʔ] n'est pas en vigueur aujourd'hui chez les hébreophones natifs. Les professeurs peuvent informer les élèves de cette variante pratiquée encore par quelques locuteurs, notamment arabophones ou d'origine yéménite. Chez les nouveaux apprenants, la prononciation attendue est celle qui prévaut en hébreu israélien, qui ne distingue pas entre le 'n et le 'ך' / 'כ' ainsi que le 'א' et le 'ע'. (Pour certains de nos élèves, qui conservent cette distinction due à leur tradition de lecture, on acceptera cette variante.)
- Les élèves s'entraînent à la discrimination auditive concernant des consonnes difficilement discernables chez les francophones, et à leur prononciation :

ח' / כ' [x] =/= ר' [ʁ] : מחר, הכרזה.

ה' [h] =/= א' / ע' [ʔ] : אהבה, הערה.

Accent tonique

A1+

Prendre conscience des positions différentes de l'accent tonique, soit sur la dernière syllabe comme dans להתראות **אדם**, תלמיד, – on dit alors במלרע, soit sur l'avant dernière syllabe, comme dans ילד, כינרת – cela s'appelle במלעיל.

Repérer le schème ségolé pour lequel l'accent tonique se trouve sur l'avant-dernière syllabe. Exemples : גֶּשֶׁם, מֶלֶךְ, סֶפֶר...

A1+

Repérer et marquer la distinction entre une phrase affirmative et une phrase interrogative du registre courant par l'intonation montante pour la question : יש לך הרבה עבודה. / יש לך הרבה עבודה ?

Repérer et marquer par l'intonation montante la phrase interrogative partielle : כמה אחים יש לך ?

Lien phonie/graphie

A1+

Lire correctement à voix haute un texte vocalisé (avec les points diacritiques).

Lexique en lien avec les axes culturels

Pour la clarté de la présentation, les éléments lexicaux sont proposés ici sous la forme du masculin. Il est sous-entendu que, lorsqu'il existe une forme au féminin, celle-ci doit être présentée. Les exemples des formulations données en classe doivent respecter une représentation équitable de deux genres et un traitement égal et non stéréotypé.

– L'école et les relations sociales

A1+ בית ספר, תיכון, שיעור, מורה, כיתה א', ב', ג'..., י'..., חבר, חצר, קבוצה, טיול שנתי, לוח, מערכת שעות, שיעור, ציון, הפסקה, חינוך, חינוך גופני, מורה, מחנך, חילוני, דתי, פרטי, ציבורי, חוג, מקצועות, מתמטיקה, לשון, אמנות, מדעים, מקצוע, מנהל בית ספר, מציין, מבחן, בחינה, עבודה, שיעורי בית, תעודה, הצלחה, מצליח, רשת חברתית, קבוצה, חבר, חברות, חבורה, חרם, חרם ברשת, הטרדה, מטריד, מקובל, שייך, טלפון נייד, אפליקציה, לבד, וכו'

– L'apparence

A1+ דמות, נראה, גבוה, נמוך, חזק, שמן, רזה, מבוגר, גדול, קטן, ארוך, קצר, צעיר, זקן, איש, אישה, ילד, תינוק, נער, יפה, מכוער, בלונדיני, ג'ינג'י, מאוד, נמצא, עומד, יושב

– Le caractère

A1+ מצחיק, נחמד, חכם, תלמיד טוב, טיפוש, טוב לב, רשע, גיבור, חברותי, אהוב, שמח, עצוב, ביישן, מדיב, אגואיסט, פחדן, מקסים, מהמם, מעניין, וכו'

– Les vêtements

A1+ לובש, נועל, קונה, מתלבש, בגד, מכנסיים, מכנסיים קצרים, מכנסיים ארוכים, חולצה, שמלה, חצאית, מעיל, ז'אקט, ג'ינס, חדש, ישן, שחור, צבע, לבן, אדום, כחול..., נעליים, נעלי ספורט, סנדלים, כובע, משקפיים, מותג, חדש / משומש, אופנה, אופנתי, באופנה, וכו'

– Le corps humain

A1+ ראש, פנים, אף, עיניים, ידיים, רגליים, שיער, בטן, שרירים, פנים, אוזניים, עיניים, שיניים, כואב, כואב לי, בריא, חולה, תרופה, פולחן הגוף, וכו'

– La famille et l'intergénérationnel

A1+ משפחה, תמונה, תצלום, אלבום, אבא, אימא, אח, אחות, בן, בת, סבא, סבתא, דוד, בן-דוד, הורים, נכד, אחיין, גיס, חתן, אבות, בית אבות, אהבה, דור, ביו-דור, יום הולדת, יחד, מבוגר, בריאות, קרוב, רחוק, גיל, ארוחה, תחביב, שיחה, זקן, קשיש, לבד, בודד, צעיר, ישן, חדש, מדבר, משחק, מצלם, משתף, וכו'

– Les loisirs

A1+ אוהב, מעדיף, ספורט, ציור, משחקי וידאו, רואה טלוויזיה, רואה סרט, עושה ספורט, מקשיב למוזיקה, משחקי חברה, שר, מנגן, גיטרה, פסנתר, מטייל, קורא, קומיקס, תחביב, מה התחביבים שלך? בזמן החופשי שלי אני ..., גננות, נגרות, עבודות יד, בישול, מבשל, ציור, מציין, לבלות זמן, בילוי, וכו'

– L'informatique

A1+ שימוש במחשב, טלפון נייד, טכנולוגיה, אינטרנט, מחפש, גולש, אתר, רשת, מסך, עכבר, מדליק, מכבה, תוכנה, אפליקציה, מוריד, טוען, טעון, וכו'

– Pays, nationalités, religions, langues

A1+ ארץ, דת, שפה, ישראל, צרפת, אנגליה, גרמניה, אמריקה..., ישראלי, צרפתי, אנגלי, יהודי, נוצרי, מוסלמי..., אנגלית, צרפתית, ספרדית, רוסית, עברית, ערבית, סינית, יפנית..., מולדת, לידה, נולד, מוצא, וכו'

– Les métiers génériques

A1+ רופא, שוטר, מורה, סופר, מוכר, מנהל, מהנדס, שחקן, מדען, מלצר, טבח, ספר, נהג, זמר, חקלאי, טכנאי, עיתונאי, עורך דין, וכו'

– Les habitudes, le quotidien

A1+ יום ראשון, שני..., שבוע, ארוחת בוקר, אוכל, הולך לבית הספר, משחק, לומד, ישן, קם (מוקדם), הולך לישון, וכו'

– Fêtes et calendrier

A1+ תאריך, תאריך עברי / לועזי, לוח שנה, שנה מעוברת, זמן, סוף שבוע, קובע, חג, יום הולדת, חגים ומועדים (ראש השנה, יום כיפור, סוכות, חנוכה, פורים, פסח, יום השואה, יום הזיכרון, יום העצמאות, ל"ג בעומר, שבועות) וכו'

– La rue, la ville

A1+ עיר, כפר, קיבוץ, מושב, שוק, רחוב, חנות, סופר, פארק, בית ספר, בית כנסת, מכונית, אופניים, אוטובוס, כביש, עיר, הולך, נוסע, מטייל, וכו'

– Les émotions et sentiments et leur expression

A1+ שמח, מאושר, עצוב, כועס, מפחד, חבל! איזה יופי! כמה זה יפה! מרגש! קשה, מאוהב, מתגעגע, מאוכזב, רגוע, נהנה, עצבני, כאב, כואב, יוצא מן הכלל! וכו' A1+

– La Nation, l'État, l'Histoire

A1+ עבר, הווה, עתיד, היסטוריה, חיים, זמן, עם ישראל, תקופה, תנ"ך, תנ"כי, בראשית, סיפורי האבות, יציאת מצרים, מוזיאון, אתר, ארץ, שפה, תחייה, המצאה, משוגע, ביקור, מגלה, שורה, ניצול שואה, זיכרון, טראומה, גטו, יד ושם, ציונות, עליה, דגל, צבא, ראש ממשלה, נשיא, מלחמה, שלום, הסכם שלום, תקווה, וכו'

– Environnement et ressources naturelles

A1+ שמש, דוד שמש, מקור, אנרגיה, אנרגיה מתחדשת, חיסכון, חוסך, בזבז, מבזבז, שימושי, זיהום, מזהם, מדע, מדעי, חדשנות, המצאה, חקלאות, התפלה, מתפיל, מחסור, וכו'

– Compter

A1 jusqu'à 30 ainsi que les dizaines.

A1+ jusqu'à 1 000, ainsi que quelques années à apprendre en bloc, comme son année de naissance et quelques dates historiques.

– Exprimer l'heure

A1+ les heures entières, demi-heures, quart d'heure et heures exactes en minutes.

Grammaire A1+

Le verbe

– Au présent

- Reconnaître et utiliser une large gamme de verbes dans toutes les formes (schèmes verbaux, בניינים) à l'exception des formes passives הופעל et הופעל. Les élèves reconnaissent les suffixes du féminin, pluriel masculin et pluriel féminin communs à toutes les formes. Il n'est pas nécessaire de présenter et de nommer les schèmes verbaux. Les verbes qu'il est recommandé de connaître sont :

גר, בא, שר, שם, קם, לומד, כותב, לובש, אוכל, שואל, סוגר, אוהב, עובד, עונה, קורא, שונא, חוזר, רואה, שותה, קונה, בונה, עושה, שומע, נוסע, יודע, פותח, יושב, יוצא, הולך, נכנס, נמצא, נגמר, נפגש, מדבר, משחק, מנגן, מטייל, מקבל, מפתח, מעשן, מרגיש, מקשיב, מסביר, מתחיל, מפסיק, מעדיף, מציע, מגיע, מכיר, מבין, מביט/מסתכל, מתלבש, מצטער, מתחתן, מתפלל, משתמש, מתרחץ.

- Utiliser le présent pour exprimer le futur proche : מחר אנחנו הולכים לים.
- Repérer et utiliser l'impersonnel au présent : בישראל אוכלים פלאפל. / איך כותבים את המילה הזאת?

– À l'infinitif

- Reconnaître et utiliser quelques verbes courants à l'infinitif :

להיות, לאכול, לקרוא, לשנות, לשמוע, לנסוע, לפתוח, לשבת, לצאת, ללכת, להיכנס, להיפגש, לדבר, לשחק, לנגן, לטייל, לקבל, להתחיל, להסביר, להתלבש, להתחתן, להתפלל.

- Reconnaître et utiliser des verbes à l'infinitif dans des constructions modales, personnelles et impersonnelles :

אני רוצה לשחק. / אתה אוהב לטייל. / את יכולה לפתוח חלון? / נעמה ויניב צריכים להתלבש עכשיו.
צריך לדבר בשקט. / מותר לשנות בביתה? / לא כדאי לצאת לפני הסוף. / אפשר / אי-אפשר לשבת פה. / עדיף לשחק טניס.

– À l'impératif

- Reconnaître quelques verbes courants monosyllabiques à l'impératif se trouvant dans des consignes :

קום / שב / קח / תן / צא / בוא / לך...

– Au passé

- Reconnaître quelques verbes courants au passé des troisièmes personnes, notamment verbes du פעל dont היה.
- Reconnaître une large gamme de verbes au passé à toutes les personnes.
- Utiliser quelques verbes courants au passé, notamment au התפעל.

Le groupe nominal

- Repérer et utiliser les particules (déterminants, conjonctions, prépositions...) qui s'attachent au mot qui les suit : ה-, ו-, ב-, ל-, מ-, ש-

- Identifier les suffixes du féminin, du pluriel masculin et de pluriel féminin pour les noms et les adjectifs.

- Reconnaître quelques pluriels irréguliers. Exemples : חלון – חלונות, שנה – שנים...

- Accorder correctement l'adjectif épithète au nom. La place de l'adjectif est toujours après le nom.

ילד חכם / ילדה חכמה / רכבת מהירה / חנות יקרה / כפית קטנה / חלונות גדולים / שנים טובות

- Reconnaître et utiliser l'adjectif démonstratif הילד הזה / הילד הנחמד הזה מפתח ממפלצות.

- Former des phrases sans déterminant indéfini grammatical ; déterminant défini ה - invariable.

ילדה אוכלת גלידה. אני רואה ילד. הילד אוכל גלידה.

- Utiliser le marquage Ø devant les noms de pays : ישראל ארץ יפה / צרפת גדולה

- Reconnaître les noms fléchis au masculin singulier, les utiliser uniquement pour les formes courantes comme אחי.

- Reconnaître et utiliser la préposition possessive של et sa flexion qui correspond à l'adjectif possessif :

הספר של שרה = הספר שלה

- Repérer l'état construit. Utiliser quelques noms courants à l'état construit. Quelques exemples d'état construits courants et lexicalisés : בית ספר, בית קפה, חנות ספרים, ארוחת בוקר, שיעורי בית, ארץ ישראל, בירת הנגב
- Reconnaître les nombres de 1 à 30 (de 1 à 1000) ; remarquer les deux genres du nombre ; utiliser les nombres au féminin et au masculin de 0 à 1 000.
- Reconnaître la forme duelle pour certains mots : שתיים, עניים...
- Adverbe et adjectifs d'intensité : מאוד, הרבה, במיוחד, כל-כך

Les prépositions

- Reconnaître et utiliser les prépositions : ב-, ל-, מ-, על, על-יד, של, מול, אצל, בשביל, עם, כמו.
- Utiliser les verbes de position et de déplacement avec leurs prépositions respectives : אני יושב בביתה / אני הולך לביתה / אני בא מהביתה.
- Repérer et utiliser la particule את qui introduit obligatoirement un complément d'objet direct déterminé, ou un complément d'objet direct sous forme de nom propre : המורה רואה את התלמיד / היא אוהבת את ים המלח.
- Reconnaître et utiliser les prépositions fléchies suivantes : לי, על-ידי, מולי, שלי, אצלי, בשבילי
- Reconnaître et utiliser les prépositions suivantes : בגלל, אחרי, לפני, מאחורי, מתחת, מעל, בתוך, בלי, בעד, נגד
- Reconnaître et utiliser les prépositions fléchies suivantes : בגללי, אותי, איתי

Les pronoms

- Utiliser les pronoms personnels sujets : אני, אתה, את, הוא, היא, אנחנו, אתם, הם, הן
- Utiliser les pronoms démonstratifs : זה, זאת, אלה
- Utiliser les pronoms personnels compléments d'objet direct (flexion de la préposition את) : אני רואה אותה
- Utiliser les pronoms personnels compléments d'objet indirect. Exemple : אני נותן לה

Les adverbes

- Utiliser les adverbes d'intensité : מאוד, הרבה ; distinguer différentes traductions de « beaucoup ».
- Utiliser d'autres adverbes d'intensité : מעט, במיוחד, בעיקר, כל כך, יותר, פחות, ממש
- Placer correctement les adverbes גם et רק dans la phrase : גם אני לומדת. / אני גם לומדת.

Les connecteurs

- Utiliser quelques conjonctions de coordination : ו-, / אבל / או
- Utiliser quelques marqueurs temporels essentiels :
 - Conjonction : קודם, אחר-כך
 - Adverbes : היום, עכשיו, אתמול, אז, מחר, בסוף, פתאום, כל יום, פעם ב-, בשבוע, שבוע, לפני שבוע, בחודש, לפני חודש
 - Prépositions : לפני, אחרי, במשך, בזמן
- Utiliser quelques marqueurs spatiaux essentiels :
 - Adverbes : במרכז, ברקע, פה, כאן, שם, בצד ימין, בצד שמאל, למעלה, למטה, ימינה, שמאלה, ישר
 - Prépositions : על יד, לפני, מאחורי, מתחת, מעל
- Reconnaître et utiliser le ה' de direction : ימינה, שמאלה, הביתה.
- Utiliser quelques marqueurs logiques pour exprimer la cause et la conséquence :
 - Conjonctions : לכן, כי
 - Préposition : בגלל
- Utiliser quelques locutions pour illustrer : לדוגמה, למשל, כמו

Le comparatif et le superlatif

- Reconnaître et utiliser le comparatif d'égalité : בחיפה יש ים, כמו בתל אביב : כמו

La phrase non verbale

- Reconnaître et former des phrases non verbales (absence du verbe être).
הוא תלמיד. / יניב ועידו בביתה. / אלה דמויות קומיקס. / סברמן גיבור. / נעמה ישראלית. / באר שבע עיר גדולה ועתיקה.
- Reconnaître et utiliser la copule pronom personnel : באר שבע היא בירת הנגב.
- Reconnaître et former des phrases exprimant l'âge : נעמה בת 12.
- Reconnaître et utiliser quelques adjectifs qui correspondent aux verbes d'état courants (עייף, צמא, רעב, וכו') et les utiliser dans des phrases non verbales : אתם רעבים?
- Reconnaître et former des phrases d'existence avec יש et אין : יש בבאר שבע ים. / אין בבאר שבע ים.
- Reconnaître et former des phrases exprimant la possession : יש לי שני אחים.
- Reconnaître et former des phrases exprimant la sensation et le besoin : קר / חם / קר לי, לא נעים לי

La phrase interrogative

- Reconnaître et former la phrase interrogative totale par la modulation de la tonalité : נעמה גרה בטבריה?
- Reconnaître et former la phrase interrogative partielle à l'aide des interrogatifs simples et la modulation de l'intonation : איפה נעמה גרה? כמה אחים יש לה? מי רוצה גלידה? מה אתם לומדים? מה השעה?

La phrase complexe

- Reconnaître et former quelques phrases complexes par conjonction : תל אביב נמצאת במישור החוף, וירושלים נמצאת בהרי יהודה.
- Reconnaître et former quelques phrases complexes par juxtaposition : בתל אביב יש אוניברסיטה; יש בה גם ים.
- Reconnaître et former quelques phrases complexes avec une subordonnée complétive introduite par la conjonction ש- qui s'attache au mot qui la suit : הוא חושב שאתה נחמד. / היא אומרת שקל ללמוד עברית.
- Reconnaître et former quelques phrases complexes avec une subordonnée circonstancielle de cause : הוא לא רוצה לבוא : למסיבה, כי הוא מאוד ביישן.

Racines et schèmes

- Identifier des racines communes à plusieurs mots, indiquant souvent une proximité sémantique. Exemple : כותב, לכתב, מכתב, כתבת, כתב
- Regrouper certains verbes de racines entières (גזרת שלמים) selon des régularités formelles visibles (sans forcément utiliser le concept grammatical de בניין). Exemples : לומד – כותב / נכנס – נשאר / מדבר – מטייל / מרגיש – מחליט / מתלבש – מתפלל (בניין). Exemples : לגור, לשיר
- Regrouper certains verbes de racine ע"ו / ע"י de la forme פעל, et repérer leur régularité. Exemples : טייס, נגר... / מורה, סופר / עיתונאי, טכנאי
- Repérer la régularité de quelques schèmes de métiers. Exemples :

Classe de première

Niveaux de maîtrise linguistique visés à la fin de l'année

Classe	LVB	LVA
première	B1	B1+

Classe	LVC
première	A2

En classe de première, les élèves continuent de développer leur autonomie et gagnent en assurance. Ils peuvent défendre une opinion et s'engager dans une discussion avec aisance, après s'être documentés sur une problématique en lien avec les axes culturels. Ils prennent des notes, rédigent des synthèses et créent des saynètes en se servant de textes étudiés en classe comme modèles. Les tâches proposées sont plus complexes et plus ambitieuses. Les domaines traités permettent de construire des ponts avec des thèmes abordés en cours d'histoire, géographie, sciences économiques et sociales, sciences de la vie et de la terre, etc. S'appuyant sur des outils linguistiques de plus en plus performants, les activités langagières s'enrichissent et, parmi elles, les activités d'interaction et de médiation permettent aux élèves de s'exprimer, débattre et convaincre dans la langue étudiée.

En LVC, l'intérêt des élèves est stimulé par la richesse des documents authentiques proposés à l'étude. En lien avec les axes culturels, les élèves consolident les premières règles de fonctionnement de la langue et enrichissent leurs moyens langagiers et repères culturels. Les activités orales de réception et de production s'articulent afin d'engager les élèves dans des situations de communication actives et motivantes qui prennent en compte les dimensions phonologiques, corporelles, sociolinguistiques et culturelles de la communication orale. Les élèves apprennent à s'exprimer en imitant, en reproduisant des énoncés rencontrés en réception de manière de plus en plus variée. Leurs moyens linguistiques se diversifient et se complexifient progressivement à partir des structures élémentaires mémorisées.

Repères culturels – LVA, LVB et LVC

Cinq axes parmi les six proposés doivent être traités pendant l'année, dont obligatoirement l'axe 6. Les professeurs peuvent traiter les axes dans l'ordre de leur choix. Ils peuvent aussi en associer deux, reliés par une problématique commune, dans une même séquence.

Dans la voie technologique, au moins trois axes sont à traiter pendant l'année, l'étude de l'axe 6 étant vivement recommandée ; au choix des professeurs et selon leurs classes, les autres axes peuvent aussi être traités.

Les professeurs abordent chaque axe à travers au moins un objet d'étude. Les objets d'étude pour chaque axe sont proposés à titre indicatif. Qu'ils choisissent au sein des objets d'étude proposés ou non, les professeurs veillent à ancrer les séances dans la réalité culturelle de la langue enseignée : historique, géographique, sociale, politique, artistique.

Les objets d'étude plus adaptés à la LVC sont signalés, ce qui n'exclut pas qu'ils soient mis en œuvre en LVA ou LVB.

Axe 1. Identités et échanges

Israël est le produit d'une rencontre entre populations venant du monde entier et de leurs échanges avec la population arabe locale. C'est la raison pour laquelle l'identité israélienne est par définition un « bouillon de culture », qui transparait dans la musique et la cuisine, par exemple. À l'ère de la mondialisation, les voyages sont pratiqués par une plus grande partie de la population, et la mobilité physique et virtuelle facilite les échanges. Ainsi, les voyages des Israéliens dans des pays lointains sont devenus une tradition. Quant aux nombreux Franco-Israéliens, depuis plusieurs années, ils vivent entre Paris et Tel-Aviv.

Objets d'étude possibles

- Le voyage après l'armée, un rite de passage devenu une tradition
- La nouvelle génération franco-israélienne : un aller-retour permanent
- Juifs et Arabes ? L'identité complexe des Mizrahim
- La cuisine israélienne existe-t-elle ? (conseillé en LVC)

Axe 2. Diversité et inclusion

En Israël, certaines populations ont plus de difficultés que d'autres à accéder au travail, à l'éducation et à la culture. Les secteurs les moins favorisés économiquement et culturellement sont les Juifs ultraorthodoxes, les Arabes, les Juifs originaires d'Éthiopie, les habitants de la périphérie et, parmi eux, les femmes sont particulièrement fragiles. Dans la haute technologie, secteur de pointe de l'économie, cette situation est flagrante, si bien qu'un plan national pour y remédier a été mis en place. La langue et la culture arabes sont souvent marginalisées ; cependant, dans la partie la plus créative et originale de la production audiovisuelle, ces dernières fournissent une contribution substantielle. Une autre catégorie qui lutte pour sa reconnaissance et ses droits est la population LGBTQ+ dont le statut est en évolution.

Objets d'étude possibles

- L'inclusion des catégories sociales défavorisées comme levier de la réussite économique
- Le cinéma et la télévision : espace d'inclusion pour la langue et la culture arabe
- La communauté LGBTQ+, ses spécificités, ses combats
- Les Juifs d'Éthiopie : la lutte pour l'intégration et contre le racisme (conseillé en LVC)

Axe 3. Art et pouvoir

Le rôle de l'art est-il de soutenir le pouvoir, de le critiquer, ou de rester neutre ? Dans l'histoire du sionisme, avant la fondation de l'État, les artistes étaient engagés dans l'accompagnement et le soutien de l'effort national, tandis que, plus tard, leur engagement s'est focalisé sur la critique du pouvoir. Ce phénomène est particulièrement visible dans la littérature et le théâtre, ainsi que dans le rôle endossé par quelques écrivains célèbres dans le débat politique. En ce qui concerne la culture populaire, le rap est un exemple d'espace où la protestation s'exprime de manière frontale et polémique. Enfin, contrairement à ce que l'on pourrait attendre d'un spectacle de divertissement comme l'Eurovision, les enjeux politiques liés à la participation d'Israël à ce concours sont nombreux.

Objets d'étude possibles

- Les écrivains engagés pour la paix
- Le théâtre de Hanokh Levin, antimilitarisme et critique de la société bourgeoise
- Le rap israélien : entre critique frontale de la société et recherche de consensus
- Israël à l'Eurovision, les enjeux politiques derrière les paillettes (conseillé en LVC)

Axe 4. Innovations scientifiques et responsabilité

La question de la responsabilité des savants se pose en Israël, qui aspire à l'excellence dans le domaine scientifique. Des institutions prestigieuses comme l'Institut Weizmann, le Technion, l'Université hébraïque de Jérusalem sont reconnues pour leur haut niveau scientifique. Mais la performance technique sans la prise de conscience de ses dérives possibles est dangereuse. Dans le domaine hydraulique comme dans la recherche médicale, les questions éthiques interviennent et appellent à des choix moraux. De même, des scientifiques israéliens s'engagent dans une politique éducative destinée à mettre les acquis scientifiques à la disposition de plus grand nombre grâce à l'éducation.

Objets d'étude possibles

- L'Aqueduc national, ou comment irriguer le désert ? Un projet ambitieux aux conséquences écologiques visibles
- L'innovation dans le domaine médical : des progrès, des dérives possibles
- Les défis de l'éducation scientifique dans un contexte de diversité culturelle (conseillé en LVC)

Axe 5. L'être humain et la nature

Le renouveau prôné par le mouvement national juif passait par une modification du rapport à la terre : y revenir pour la travailler de ses propres mains, intervenir sur la nature pour la transformer comme dans l'assainissement des marécages par la plantation d'eucalyptus ou par la plantation des forêts de pins pour reverdir le pays. Ainsi, les randonnées, qui font partie intégrante de l'éducation des jeunes générations depuis les débuts du sionisme, continuent de revêtir une importance centrale. La prise de conscience des enjeux écologiques nourrit aujourd'hui une remise en cause de ces aspirations pionnières, et appelle à réactualiser le rapport à l'environnement, afin de le préserver pour les générations futures et de tenir compte des populations qui ont été marginalisées par cette entreprise, comme les Bédouins du Néguev.

Objets d'étude possibles

- Le choix de la forestation, ses causes et ses conséquences sur l'environnement
- Le Sentier d'Israël : une expérience collective d'envergure
- La Mer morte, un lieu singulier et menacé
- Le festival *Darom Adom*. Familles, enfants et nature comme symbole de la préservation de l'environnement (conseillé en LVC)

Axe 6. La Shoah – un passé toujours présent

Le génocide des Juifs perpétré par l'Allemagne nazie durant la Seconde Guerre mondiale a marqué l'histoire de l'humanité. Dans les années 1950, Israël a concentré le plus grand nombre de rescapés de la Shoah dans le monde et, avec la disparition de cette génération, on constate la transmission de ce traumatisme via la deuxième et la troisième génération des rescapés. L'État d'Israël, fondé en 1948, assume désormais ce terrible héritage dans son rôle de protecteur des Juifs persécutés, en perpétuant la mémoire des victimes. Or, la nature des commémorations, la place de la mémoire dans la vie politique, les leçons à tirer de cette expérience traumatique divergent selon les périodes, les lieux, les milieux. Cette diversité de points de vue se prête à l'exploitation pédagogique à travers les objets d'étude présentés ci-dessous.

Objets d'étude possibles

- Le Procès Eichmann (1961), un moment unique et un tournant dans la perception de la Shoah en Israël
- Comment commémorer la Shoah au XXIe siècle ?
- Que peut la littérature face au traumatisme ?
- La bande dessinée est-elle apte à traiter de la Shoah ? (conseillé en LVC)

Repères linguistiques – LVA et LVB

Activités langagières – LVA et LVB

Compréhension de l'oral et de l'écrit

En classe de première, les documents authentiques proposés à l'étude permettent de consolider les capacités acquises et amènent les élèves à développer des stratégies de compréhension plus complexes. Les extraits de films, les reportages, les chansons, les articles de presse, les textes littéraires sont autant de supports permettant d'entraîner les élèves à la réception orale et écrite en développant leurs connaissances culturelles. Ils accèdent au sens explicite (idée générale et articulation entre les différents éléments) en s'appuyant sur différents indices (lexicaux, culturels, paratextuels ou, le cas échéant, extralinguistiques, tels que des illustrations) qu'ils mettent en lien de façon pertinente. En outre, ils repèrent et analysent des informations plus détaillées sur des sujets variés en s'appuyant sur les détails porteurs de sens et accèdent à l'implicite et à l'interprétation des documents en menant un travail fondé sur des opérations de déduction et d'inférence. Les élèves écoutent (ou regardent et écoutent) en comprenant le sens lié à l'activité, par exemple en vue de :

- rédiger un courrier de lecteurs en réaction à un article ;
- enregistrer un message vocal en réponse à un message oral ou écrit ;
- rendre compte en langue cible, à l'oral ou à l'écrit ;
- rédiger une proposition, commerciale par exemple, à partir de plusieurs documents ;
- transcrire un document fictionnel dans un autre code linguistique (exemple : film en bande dessinée, texte fictionnel en saynète, etc.) ;
- Rédiger une critique, un résumé, une synthèse.

Ce que sait faire l'élève

B1

S'agissant de sujets familiers, il peut comprendre les points principaux et des éléments descriptifs dans des textes factuels rédigés dans un langage courant, ainsi que des interventions dans une langue claire et standard.

Il peut comprendre les points principaux de bulletins d'information radiophoniques, ou de programmes télévisés sur des sujets familiers si le débit est assez lent et la langue relativement articulée ainsi que suivre de nombreux films dans lesquels l'histoire repose largement sur l'action et l'image et où la langue est claire et directe.

Il peut suivre l'intrigue de récits, de romans simples et de bandes dessinées si le scénario est clair et linéaire et à condition de pouvoir utiliser un dictionnaire.

B1+

S'agissant de sujets familiers, il peut suivre une présentation et y distinguer les idées principales des détails qui s'y rapportent ainsi que comprendre l'information contenue dans la plupart des documents enregistrés ou radiodiffusés d'intérêt courant, à condition que la langue soit standard et clairement structurée.

Il peut comprendre des textes factuels ou courts sur des sujets familiers ou d'intérêt courant dans lesquels les gens donnent leur point de vue, lire dans des journaux et des magazines des comptes rendus de films, de livres, etc., qui ont été écrits pour un large public et en comprendre les points principaux. Il peut identifier le schéma argumentatif suivi sans en comprendre nécessairement le détail.

Ce que l'élève peut mobiliser pour comprendre

La colonne de droite liste principalement les nouveaux apports du niveau B1+.

B1	B1+
Des stratégies – Reconstruire le sens à partir d'éléments significatifs (accents de phrase, accents de mot, ordre des mots, mots	Des stratégies – Pour anticiper et structurer la recherche d'informations, mettre en place un projet d'écoute ou de lecture à partir de

connus sur la thématique). – S'appuyer sur des indices culturels pour interpréter et problématiser. – S'appuyer sur les indices paratextuels pour formuler des hypothèses sur le contenu d'un document. – S'appuyer sur les champs lexicaux en lien avec la thématique abordée pour inférer le sens de ce qui est inconnu à partir de ce qui est compris, ou sur la composition des mots (עבודת נשים, בית חולים) et la dérivation ou la racine commune (נהג-נהיגה-לנהוג) pour en déduire leur sens.	la thématique ou de la problématique traitée, ou d'activités d'expression prévues en aval. – Repérer les phrases complexes à plusieurs propositions (les relatives, les subordonnées). – Apprendre à réguler son écoute à l'oral (à l'aide d'outils numériques). – S'appuyer sur des indices culturels présents dans les différents supports pour construire le sens. – Analyser en continu la construction du sens en confrontant ce qui a été compris avec les éléments nouveaux survenant lors de l'écoute ou de la lecture. – Distinguer dans les énoncés ce qui relève de l'information et de la prise de position de l'auteur. – Repérer des marqueurs stylistiques permettant d'accéder à l'intention non immédiatement explicite de l'auteur (emphasis, ironie, etc.).
--	---

Expression orale et écrite

En classe de première, les élèves sont invités à diversifier encore les types de production individuelles et collectives en lien avec les différents objets d'étude. Par-delà la maîtrise du récit, qui est désormais en grande partie acquise, on pourra ainsi leur demander de rédiger de petites notes de synthèse sur des sujets variés, de présenter des exposés détaillés à leurs camarades, mais aussi de produire des textes engagés à l'oral comme à l'écrit, tels que pétitions, éditoriaux, réquisitoires ou argumentaires. Cela exigera de leur part la maîtrise de codes de plus en plus subtils, mais aussi des stratégies de planification et de construction du discours oral et écrit solides, incluant la maîtrise d'outils linguistiques de plus en plus diversifiés.

À l'oral comme à l'écrit, les erreurs sont normales et font partie de l'apprentissage. Pour autant, elles ne doivent pas être laissées sans réponse de la part des professeurs, qui les identifient et apportent une réponse appropriée pour permettre aux élèves de les comprendre et de progresser dans leur maîtrise de la langue, sans pour autant les bloquer dans leur prise de parole.

Ce que sait faire l'élève

B1
Il peut raconter une histoire, décrire un évènement et exprimer clairement ses sentiments par rapport à quelque chose qu'il a vécu et expliquer pourquoi il ressent ces sentiments.
Il peut faire un exposé préparé ou une description détaillée non complexe sur un sujet familier qui soient assez clairs pour être suivis sans difficulté la plupart du temps.
Il peut donner des raisons simples pour justifier un point de vue, par exemple pour rédiger une critique simple sur un film, un livre ou un programme télévisé, en utilisant des structures simples et un vocabulaire peu étendu.
B1+
Il peut développer une histoire, décrire assez précisément un évènement, exprimer clairement ses sentiments par rapport à quelque chose qu'il a vécu et expliquer pourquoi il ressent ces sentiments.
Il peut développer une argumentation suffisamment bien pour être compris sans difficulté la plupart du temps en donnant des raisons simples pour justifier un point de vue sur un sujet familier.
Il peut rédiger une critique ou un compte rendu structuré sur un film, un livre ou un programme télévisé, en utilisant une large gamme de structures adaptées et un vocabulaire assez étendu.

Ce que l'élève peut mobiliser pour s'exprimer

Les exemples renvoient aux axes culturels et mobilisent des outils linguistiques dont la liste figure en fin de document. La colonne de droite liste principalement les nouveaux apports du niveau B1+.

B1	B1+
Des stratégies – À l'oral • Compenser par des périphrases, des synonymes ou antonymes les mots manquants relatifs aux sujets courants. • S'entraîner à s'autocorriger et se reprendre sans perdre ses moyens. • Mobiliser suffisamment de schémas maîtrisés de façon naturelle ou automatique (îlots de sécurité) pour se	Des stratégies – À l'oral • Utiliser les codes du message oral (répétition, pauses, appui sur la voix) pour souligner la logique interne du discours produit. Varier le ton de la voix en fonction de l'intention. • S'entraîner à parler en réduisant le nombre de notes écrites à disposition.

donner le temps de réfléchir aux éléments nouveaux requérant de l'attention. • S'entraîner de manière ludique à gérer des situations inattendues dans des domaines familiers. – À l'écrit • Contrôler sa production a posteriori. • Gérer les outils à disposition de manière autonome. • Recourir à des connecteurs et des stratégies de structuration variées pour donner de la cohésion et de la cohérence.	– À l'écrit • Travailler l'étendue : mobiliser une variété de connecteurs connus à bon escient. • Pour une même intention de communication, étendre l'éventail des structures maîtrisées.
Des actes langagiers – Présenter, nommer, caractériser, dénombrer de manière détaillée des personnes/des objets/des lieux. סעדיה מרציאנו (1950–2007) היה פעיל חברתי וחבר כנסת ישראלי. הוא נולד במרוקו, עלה לישראל, והיה ממייסדי תנועת "הפנתרים השחורים" שנאבקה נגד האפליה של ישראלים ממוצא מזרחי. ב-1980 נכנס לכנסת. בסוף חייו עסק בטיפול במכורים לסמים. – (Se) présenter de manière adaptée en maîtrisant les principaux codes sociolinguistiques et pragmatiques. הי, קוראים לי אביגיל. אני חדשה פה. עברתי דירה עם המשפחה שלי לפני חודש. גרנו בקיבוץ בנגב אבל ההורים שלי רצו לעבור לעיר ומצאו דירה בירושלים. אני תלמידה ככה ככה. אני מתה על סדרות בטלוויזיה ועל בעלי חיים. יש לי כלב, חבל על הזמן, ושני חתולים... הורסים. – Raconter une histoire de façon organisée, le cas échéant, en sélectionnant des éléments pertinents lus ou entendus pour les restituer. אחרי מלחמת ששת הימים היתה בישראל אופוריה ורבים אימצו את רעיון ארץ ישראל השלמה. המשורר נתן אלתרמן שהיה בעבר איש מתון ופרגמטי הפך לתומך נלהב של סיפוח השטחים הכבושים. הוא כתב שלעם היהודי יש זכות בלעדית על ארץ ישראל. הסופר ס. יזהר ענה לו שהשטחים אינם העיקר, אלא האנשים היושבים עליהם, ושצריך לשתף אותם בהחלטה מה לעשות בשטחים אלה. – Situer dans l'espace les personnes, les objets en maîtrisant une gamme étendue de marqueurs courants. המחאה יצאה משליטה: חסימות ומהומות בהיקף שלא זכור כמותו הערב (יום ג') מצפון עד דרום בעשרות מוקדים ברחבי ישראל. יוצאי אתיופיה ותומכיהם יצאו לרחובות אחרי הלווייתן של סלומון טקה, שמת בעקבות ירי שוטר בקריית חיים – ובמשך שעות ארוכות חסמו את הכבישים המרכזיים בארץ. בהמשך, הגיעו גם אלימות, פצועים ומעצרים. – Situer dans le temps en utilisant une large gamme de marqueurs temporels courants adaptés à la situation et en maîtrisant l'expression de certaines relations d'antériorité, de concomitance et de postériorité. ישראל משתתפת באירועיו מאז 1973 וזכתה במקום הראשון ארבע פעמים. הפעם הראשונה היה ב-1978 עם השיר "אבניבי" ששר יזהר כהן. שנה לאחר מכן, ב-1979, ישראל ארחה את האירוויזיון בירושלים וזכתה שוב בפרס הראשון עם השיר "הללויה" ששרה הזמרת גלי עטרי. זאת היתה תקופת חתימת הסכם השלום עם מצרים והיתה הרבה אהדה לישראל. מאוחר יותר, ב-1998, זכתה באירוויזיון הזמרת דנה אינטרנשיונל, הזמרת הטראנסג'נדרית הראשונה שהשתתפה וזכתה באירוויזיון. – Exprimer de façon nuancée des sentiments variés à l'aide de champs lexicaux suffisamment étendus (surprise, regret, déplaisir, dégoût, affection, compassion, honte, tristesse, etc.). הקהילה האתיופית בישראל נאבקת כבר שנים רבות על השתלבותה בחברה. ישנם רגעים רבים של אכזבה ותסכול בגלל הגזענות וההדרה שהיא עוברת. עצוב וכואב לראות את האפליה המתמשכת כלפי אנשים שכל כך רוצים להשתלב בחברה. הבושה שאנחנו מרגישים גורמת לנו לרצות שינוי ותיקון כדי להגיע לשוויון אמיתי. – Exprimer et justifier une opinion ; comparer, opposer, peser le pour et le contre.	Des actes langagiers – Présenter, nommer, décrire, caractériser de manière détaillée des personnes, des objets, des lieux, des situations, des événements. פסטיבל "דרום אדום" הוא אירוע המתקיים מדי שנה בצפון הנגב במהלך חודשי פריחת הבלניות, מאמצע ינואר ועד סוף פברואר. הפסטיבל יוצר חיבורים בין חקלאות לתיירות ומציע לקהל המבקרים טיולים בחיק הטבע, סיורים חקלאיים, שוקי איכרים ולינה כפרית. זהו פסטיבל הטבע הגדול בארץ המושך אליו מדי שנה עשרות אלפי מבקרים. – (Se) présenter de manière adaptée en maîtrisant les codes sociolinguistiques et pragmatiques courants, par exemple, différencier les cadres formels et informels. ברצוני להציג את עצמי, שמי יואל אלבז, אני סטודנט לכימיה באוניברסיטת תל אביב. הי מה קורה? אני יואל, יואל אלבז, עכשיו סטודנט לכימיה ופעמיים בשבוע ממלצר בבית בקפה. – Raconter une histoire ou faire le récit d'une expérience en lien avec les thématiques étudiées en maîtrisant la structure et la cohérence narrative. עליית היהודים מאתיופיה לישראל הייתה מסע ארוך ומפרך. רבים יצאו מבתייהם ברגל, חצו מדבריות ויערות כדי להגיע למחנות מעבר בסודן, משם הועלו לישראל במבצעים חשאיים, כמו מבצע משה ומבצע שלמה. המסע היה מלא בסכנות, ורבים איבדו את חייהם בדרך. כשהגיעו לארץ, יהודי אתיופיה החלו בתהליך קליטה מאתגר, שכלל הסתגלות לתרבות חדשה ולחיים מודרניים. – Situer dans l'espace les personnes ou les objets en maîtrisant la structure d'une gamme étendue de marqueurs courants. שביל ישראל הוא מסלול טיול לאורכה של המדינה, שנמשך כ-1,000 קילומטרים. הוא מתחיל בצפון, בקיבוץ מטולה, משם אפשר לראות את הנופים הירוקים של הגליל. לאחר מכן, השביל עובר דרך עמק החולה, וממשיך לכיוון מרכז הארץ, כולל אזור תל אביב. בדרום, השביל עובר דרך הנגב, שם אפשר ליהנות מן השקט האיסופי של המדבר. הוא מסתיים באילת, על חוף ים סוף, עם נופים מרהיבים. מסלול זה מאפשר למטיילים להינות ממגוון הנופים והטבע בישראל. – Situer dans le temps en utilisant une large gamme de marqueurs temporels courants ajustés à la situation et en maîtrisant l'expression de certaines relations d'antériorité, de concomitance et de postériorité. השואה התרחשה במהלך מלחמת העולם השנייה, בין השנים 1939 ל-1945. קדמו לה רדיפות אנטישמיות ברחבי אירופה. כאשר הגרמנים כבשו את פולין ב-1939, החלה השמדת העם היהודי. היהודים נרצחו בצורות שונות: מוות בתאי גזים, בהרעבה, במחלות ובמגפות, בעינויים. לאחר סיום המלחמה, ב-1945, העולם גילה את גודל הזוועות. בצרפת, בגרמניה ובישראל השואה היא נושא חובה בבית הספר. האם היום אנחנו עושים מה שצריך כדי למנוע שואה חדשה? – Exprimer et justifier une opinion en comparant, opposant, pesant le pour et le contre de manière ajustée et en explicitant par des exemples. המדע מציע פתרונות למשבר האקולוגי, כמו אנרגיה מתחדשת וטכנולוגיות להפחתת זיהום, שעוזרות לצמצם את הפגיעה בסביבה. מצד שני, יש מי שטוענים כי הישענות על המדע בלבד אינה מספיקה, מכיוון

לדעתי, חשוב להמשיך לארגן טקסי יום השואה בבית הספר. אמנם הטקסים האלה נחשבים למיושנים ומשעממים, אבל, זה מרגש שבכל הארץ, באותה שעה, כל תלמידי ישראל מאוחדים, ושרים את אותם שירים. יחד עם זאת חשוב להציע גם דרכים אחרות כדי להנציח את השואה כמו מפגשים עם עדים במסגרת פרוייקט "זכרון בסלון". – Organiser et structurer un propos ou un récit en employant une large gamme de connecteurs logiques et chronologiques pour : hiérarchiser son propos, ajouter une idée, nuancer, évoquer une alternative, exprimer la cause, la conséquence, l'opposition, la concession ou souligner, mettre en relief. להשתתפות של ישראל באירועיו ייש לא רק היבטים תרבותיים אלא גם משמעויות פוליטיות. מצד אחד, מדובר באירוע שמטרתו לאחד מדינות דרך מוזיקה, אך מצד שני, ישראל נאלצת להתמודד עם קריאות לחרם. אף על פי כן, היא ממשיכה להשתתף, מתוך רצון להציג את תרבותה ולזכות בהכרה בינלאומית. ייתכן שדרך זו אינה משפיעה ישירות על יחסים דיפלומטיים, אך היא ללא ספק מציבה את ישראל באור חיובי ומאפשרת לה להתמודד עם לחצים פוליטיים. – Exposer et expliciter un projet, une intention, une projection dans l'avenir. החלום שלי הוא להיות המדענית שתמצא תרופה לסרטן. השנה התקבלתי לתוכנית "מדענים צעירים". כל השנה, אנחנו נעבוד עם אוניברסיטאות מובילות בארץ בביו-טכנולוגיה. אני מקווה שהתכנית תעזור לי להתקבל לבית ספר לרפואה. – Formuler des hypotheses en employant des structures pour exprimer son opinion de manière nuancée ainsi que des structures hypothétiques. איך אפשר להסביר את ההצלחה הבינלאומית של חנוך לוין? אולי זה בזכות הסגנון המקורי שלו? ייתכן שהוא מדבר אל הרבה אנשים כי הוא עוסק בנושאים אוניברסאליים, כמו בדידות ומוות. גם אם הכתיבה שלו מתייחסת למציאות הישראלית, הביקורת שלו על המלחמה ועל הערכים הבורגניים נוגעת באנשים ברחבי העולם.	שהטכנולוגיות החדשות יקרות או עלולות לגרום לנזקים בלתי צפויים. לדוגמה, בעוד שמכוניות חשמליות מפחיתות פליטת גזי חממה, כריית ליתיום לסוללות מזהמת אזורים אחרים. לכן יש צורך לשלב מדע עם שינוי הרגלים וחשיבה סביבתית רחבה יותר. – Organiser et structurer un récit ou un propos en employant une large gamme de connecteurs logiques et chronologiques pour hiérarchiser, nuancer, évoquer une alternative, exprimer la cause, la conséquence, l'opposition, la concession, ainsi que pour souligner et mettre en relief. האם אפשר לטפל בנושא השואה באמצעות קומיקס? במשך הרבה שנים הקומיקס בישראל לא נחשב למדיום רציני. אבל לאחר הפרסום של "מאוס" בארצות הברית וההצלחה העולמית שלו, ההתנגדות לקומיקס פחתה. אמנם קיים חשש להשטחה של נושא מורכב על ידי ציורים ודיאלוגים פשטניים, אבל הקומיקס מאפשר להגיע לקהל קוראים צעיר יותר ולגעת ביותר אנשים. לכן יש היום ספרי קומיקס בעברית שמטפלים בנושא השואה, במיוחד דרך נקודת המבט של צאצאי הניצולים. – Exposer et expliquer un projet, une intention, une projection dans l'avenir, y compris incluant d'autres personnes. לאחר השירות הצבאי, אני מתכנן לנסוע לטיול ארוך במקומות רחוקים כמו דרום אמריקה, המזרח הרחוק או הודו. עוד לא החלטתי לאיזה חלק של העולם אני מעדיף לנסוע, זה תלוי בהרבה גורמים כמו כמה כסף אצליח לחסוך ומי יצטרף אלי. אני מקווה שהמסע הזה יאפשר לי "לנקות את הראש" אחרי כל הלחץ שהיה לי בצבא. הלוואי שאפגוש צעירים כמוני כדי שייטילו איתי, כי אם לא אמצא עם מי לנסוע, אני אסע לבד. – Exprimer la condition dans quelques modalités simples. כדי לחזק את הכלכלה, צריך לכלול אוכלוסיות מוחלשות בתעשיית ההיי-טק הישראלית. אם נצליח לשלב יותר חרדים, ערבים, אתיופים ותושבי פריפריה, ובמיוחד יותר נשים, ענף ההיי-טק יתפתח והכלכלה הישראלית תצמח. אבל אם רמת ההשכלה של האוכלוסיות האלה לא תעלה, אי אפשר יהיה לשלב אותן בתעשיות האלה. – Exprimer de façon nuancée et avec précision une large gamme de sentiments (surprise, regret, déplaisir, dégoût, affection, compassion, honte, tristesse, etc.). אימא שלי סיפרה שלי שבשהתחיל משפט אייכמן היא היתה יושבת ימים שלמים, מאזינה לרדיו, ובוכה. הסיפורים שהשמיעו ניצולי השואה שהוזמנו להעיד היו קשים ומזעזעים. היא הסבירה לי שבעקבות המשפט, הרבה ניצולי שואה שקודם שתקו הרגישו שהם יכולים לדבר והתחילו לספר עוד ועוד על מה שעברו. זאת היתה הקלה גדולה לאנשים שסבלו באופן שעולה על כל דמיון. – Établir une corrélation, une relation entre deux faits ou situations. יש מתאם ברור בין רמת ההשכלה ורמת ההכנסה. ככל שרמת הלימודים שלך יותר גבוהה, כך גדל הסיכוי שלך למצוא עבודה עם משכורת טובה. כאשר הידע במתמטיקה, פיזיקה, מחשבים ואנגלית אינו מספיק, קשה למצוא עבודה בתנאים טובים.
---	--

Interaction orale et écrite, médiation

En première, selon les situations et les besoins, les élèves collaborent efficacement avec leurs pairs, ils peuvent expliquer ou transposer pour autrui, en des termes courants ou imagés, une référence implicite simple présente dans un message pour rendre accessible un contexte culturel. Les jeux de rôle, les travaux de groupe, les débats, les échanges avec des interlocuteurs natifs (assistant de langue par exemple) et les correspondances scolaires sont autant d'activités propices à l'expression, aux échanges et à la médiation. Les projets pédagogiques permettant de découvrir des auteurs ou des artistes de la sphère hébraïque offrent aux élèves la possibilité de s'exprimer sur des sujets ancrés culturellement et de consolider leur maîtrise de la langue et leurs compétences interculturelles.

Ce que sait faire l'élève

B1

Il peut aborder une conversation en langue standard clairement articulée, sur un sujet familier, bien qu'il lui soit parfois nécessaire de faire répéter certains mots ou expressions et même s'il peut parfois être difficile à suivre lorsqu'il essaie de formuler exactement ce qu'il aimerait dire (expression de sentiments, comparaison, opposition). Il peut prendre part à des conversations simples de façon prolongée tout en prenant quelques initiatives, mais en restant très dépendant de l'interlocuteur.

Il peut résumer (en langue Y), l'information et les arguments issus de textes / dossiers, etc. (en langue X), sur des sujets familiers. Il peut rassembler des éléments d'information de sources diverses (en langue X) et les résumer pour quelqu'un d'autre (en langue Y).

Il peut donner des consignes simples et claires pour organiser une activité et poser des questions pour amener les personnes à clarifier leur raisonnement. Il peut montrer sa compréhension des problèmes clés dans un différend sur un sujet qui lui est familier et adresser des demandes simples pour obtenir confirmation et/ou clarification.

B1+

Il peut démarrer une conversation sur des sujets familiers et aider à la poursuivre en posant des questions assez spontanées sur une expérience ou un événement particulier, et exprimer ses réactions et son opinion. Il peut soutenir des conversations relativement longues sur des sujets d'intérêt général, à condition que l'interlocuteur fasse un effort pour faciliter la compréhension.

Il peut résumer (en langue Y), l'information et les arguments contenus dans des textes (en langue X), sur des sujets d'ordre général ou personnel. Il peut résumer (en langue Y) un court récit ou un article, un discours, une discussion, un entretien ou un reportage (en langue X) et répondre à des questions portant sur des détails.

Il peut expliquer les différents rôles des participants lors d'un travail collectif, donner des consignes claires pour un travail en groupe. Il peut demander à son interlocuteur de préciser son propos. Il peut demander aux parties en désaccord d'expliquer leur point de vue et peut répondre brièvement à ces explications, à condition que le sujet lui soit familier et que les interlocuteurs parlent clairement.

Ce que l'élève peut mobiliser en situation d'interaction et de médiation

Les exemples renvoient aux axes culturels et mobilisent des outils linguistiques dont la liste figure en fin de document. La colonne de droite liste principalement les nouveaux apports du niveau B1+.

B1	B1+
Des stratégies – Faire expliciter différents points de vue afin de faciliter la compréhension par tous. – S'aider de l'intonation, des hésitations pour identifier le point de vue des interlocuteurs. – Expliquer ou transposer pour autrui, en des termes courants ou imagés, une référence implicite simple présente dans un message pour rendre accessible un contexte culturel.	Des stratégies – Échanger, vérifier et confirmer des informations afin de faciliter la compréhension par tous. – Rendre des informations ou des références sur un sujet courant ou un contexte culturel plus claires et plus explicites pour autrui en les paraphrasant de différentes manières. – Poser des questions, faire des commentaires et proposer des reformulations simples pour garder le cap d'une discussion. – Compenser son manque de lexique en exprimant le sens d'un mot à l'aide d'une périphrase ou une autre reformulation (par exemple, « un camion pour voyageurs » pour « un bus »).
Des actes langagiers – Poser des questions précises à l'aide des pronoms interrogatifs portant sur la fréquence, le degré, la mesure : מה זה בדיוק אוכל ישראלי? מה ההשפעות ומה המקורות של המטבח הזה? מי יודע לבשל אוכל ישראלי? כמה פעמים בחודש אתם אוכלים במסעדה? איזה פירות וירקות מרכיבים את התפריט שלך? כל כמה זמן אתה מכין קוסקוס? באיזה חום צריך לבשל את הצלי הזה? כמה ליטרים של מים צריך להוסיף לחומס? כמה כפות שמן? – Donner des conseils, des consignes ou des ordres de manière souple et adaptée grâce à des impératifs ou des auxiliaires de modalité. Y réagir : נדמה לי שלא הבנת, אסביר שוב. / אין זמן, קדימה ! / שקט בבקשה, נא להקשיב ! / עכשיו הזמן לענות על השאלות ! / תבוא אלי הערב, נצפה יחד באירועיזיון ! / אל תשכחי ללכת לטקס יום השואה הערב. / תוכל לסדר את הכיסאות לפני שהמשתתפים יגיעו? / אין בעיה, אטפל בזה. / אשתדל לעזור כמה שאוכל. / אבדוק את לוח הזמנים ואעדכן אותך. / אני ממליצה לך לנסוע למזרח ולא לדרום אמריקה. / בדאי לכם לטייל בשביל ישראל באביב, לפני שיהיה שם חם מדי. – Demander l'autorisation et exprimer simplement la permission, l'interdiction, ou des contraintes à l'aide d'une gamme plus étendue de modaux : אין בניסה לתלמידים לפני הצלול. / אסור להשתמש בסמרטפון בבית הספר. / היציאה ממתחם בית הספר אסורה. / אפשר להשתמש במחשב למשימה הזו. / מותר לצאת להפסקה קצרה עכשיו. / אסור להשתמש	Des actes langagiers – Poser une gamme étendue de questions afin de faire clarifier ou développer ce qui vient d'être dit : אם הבנתי נכון, אז... / למה בדיוק התכוונת ? / ואז, מה קרה ? / תוכלי לספר לי עוד על ...? / איך בדיוק ... / למה זה קרה ? / מהן הנסיבות בהן ...? / למה את חושבת ככה ? / איפה בדיוק...? / מאין הגיעו... / – Donner des conseils, des consignes ou des ordres de manière adaptée en fonction de codes sociolinguistiques et pragmatiques. Y réagir : כדי לשמור על הסביבה, חשוב למחזר פסולת. אנא, השתמשו בפחים הייעודיים לנייר, פלסטיק וזכוכית. / כן, אנחנו יודעים, נשתדל. / בנוסף, יש להימנע מהשימוש בכלים חד-פעמיים ולהעדיף את השימוש בכלים רב-פעמיים. / בסדר, אבל זה לא כל כך פשוט. / חשוב גם לחסוך במים ובחשמל: סגירת הברז בזמן שמדיחים כלים יכולה לחסוך מים רבים. / ברור, אנחנו אף פעם לא מבזבזים מים. / לבסוף, אם אפשר, השתמשו בתחבורה ציבורית או צעדו ברגל כדי להקטין את זיהום האוויר. / בטח, זה גם יותר בריא. – Demander l'autorisation et exprimer avec une large gamme de moyens une (in)capacité, la permission, l'interdiction, ou des contraintes : אסור לקטוף פרחים לאורך שביל ישראל. / הקהל מתבקש לעמוד דום. / אני לא יכולה לנסוע לטיול, כי אין לי מספיק כסף. / הנהלת האירועיזיון הסכימה שעדן גולן תשיר, בתנאי שישנו את מילות השיר. / האם אפשר לדבר בהומור על השואה?

במחשב לצרכים אישיים. / אתה חייב לסיים את המשימה לפני סוף היום. / אני יכול לצאת מוקדם יותר היום? יש לי תור אצל הרופאה בחמש. – Exprimer son accord ou son désaccord avec nuance : אני מסכימה. / כן, נכון... / נראה לי שאת צודקת. / זה רעיון טוב, אבל אולי יש עוד רעיונות? / אני לא בטוחה שזה הפתרון. / הפעם אני לא כל כך מסכימה איתך. / אני מבינה, אבל... / אני לא חושבת כך. / אני לא בטוחה שזה רעיון טוב. / זה נשמע הגיוני, אבל... / מצד אחד... מצד שני... / בשחשבים על זה לעומק, זה לא רעיון כל כך טוב. / אולי ננסה משהו אחר? – Reformuler en modulant son expression pour s'assurer d'avoir compris ou d'avoir été compris (répéter, préciser, clarifier, traduire) : אם הבנתי נכון... / זאת אומרת... / לסיכום... / בקיצור... / למשל, לדוגמה, / אתה מבין למה אני מתכוון? / האם זה ברור? במילים אחרות / כלומר / אפשר לומר ש... / – Utiliser une gamme variée de formules de politesse et adapter son propos à l'interlocuteur en faisant preuve de compétences sociolinguistiques, y compris à l'écrit : תודה על הדברים שאמרת, זה מאוד מעניין / זה תרם לי הרבה... / יש לך הרבה ידע בנושא, הייתי רוצה שנמשיך לשוחח על כך. / תודה רבה על הרעיונות שהבעת פה, זה תורם מאוד לשיחה בינינו. / אל תהססו להביע את דעתכם... / תודה על מכתבך, אנחנו נשקול בחיוב את ההצעה שלך. / אנחנו מודים על הפניה שלך, ונעשה הכל כדי לתת תשובה מספקת... / תודה על המייל ששלחת, אבל לצערי לא נוכל לעזור לך, עלייך לפנות ל-... – Relancer et reformuler de manière souple : באמת? זה נכון? / אפשר לקבל עוד מידע? / איך זה קרה? / במילים אחרות... / אם אני מבין נכון... / בדיוק חשבתי על זה... / אני מבין למה אתה מתכוון... / אז את בעצם אומרת ש... / אגב, רציתי לשאול אותך... / האם התכוונת ל-...? / קשה להאמין, את בטוחה? – Utiliser une gamme étendue de termes permettant d'expliciter et hiérarchiser une information : מה שאני אומר זה... / לא הבנת אותי נכון. / רציתי להגיד ש... / זה נכון, אבל זה לא העיקר. / הנקודה החשובה לדעתי היא... / הכי חשוב להבין ש-... / בסופו של דבר... / למען האמת... – Exprimer des sentiments et des émotions nuancés en lien avec la thématique : כששמעתי את השיר "בעזרת השם" של הראפר קלקידן הזדהיתי איתו והרגשתי כעס גדול. הוא מספר איך הוא נאלץ לשנות את שמו כשהוא עלה לארץ מאתיופיה. זה מאוד העליב אותי, אבל הוא לא העז לסרב לבקשה הזאת. כשהוא גדל, הוא התמלא זעם נגד החברה הישראלית. הוא כעס שאין מקום לתרבות המוצא שלו בחברה הישראלית. למרבה המזל, היום, בזכות הראפר, הוא יותר רגוע, והוא גאה לציג את הקהילה שלו בחברה הישראלית. – Transmettre les informations pertinentes, y compris quelques informations implicites d'ordre culturel, concernant une affiche publicitaire, une chanson, un texte informatif, etc. : המחזה "מלכת אמבטיה" מספר על דמויות בישראל שמתמודדות עם הכאב והטראומה מהמלחמות, על רקע מלחמת ההתשה. חנוך לוין השתמש בהומור שחור כדי להראות את האבסורד שבחיים בישראל בזמן המלחמה. המחזה היה מאוד ביקורתי כלפי החברה והמנהיגים, וזה גרם לכעס רב בקרב הקהל והשלטון. בגלל התכנים הבוטים שלו, ההצגה הופסקה מהר, אבל כיום היא נחשבת ליצירה חשובה ונועזת של התיאטרון הישראלי.	– Lors d'un désaccord, demander d'expliquer son point de vue et répondre brièvement à ces explications : אני ממש לא מסכימה איתך, איך אתה יכול לומר דבר כזה? / למה את חושבת ככה? / על מה את מסתמכת? / איפה קראת את זה? / לא השתכנעתי... / גם אם... אז... / עכשיו שאני חושבת על זה, אולי את צודקת... – Demander des précisions sur certains points énoncés lors de leur explication initiale ou des clarifications sur leur raisonnement : אשמח אם תסביר לי קצת יותר על... / לא בדיוק הבנתי... / למה את חושבת ככה? / איך הגעת למסקנה הזאת? / איפה שמעת את זה? / מהם המקורות שלך? – Utiliser une large gamme de formules de politesse et adapter son propos à l'interlocuteur pour intervenir dans une discussion sur un sujet familier en utilisant une expression adéquate, y compris à l'écrit : תודה על מה שאמרת, אני לא מסכימה עם כל מילה, אבל למדתי הרבה. / אני מאוד מעריך את מה שסיפרת, יש לי כמה שאלות אליך בהקשר זה... / אני באמת מצטער על אי ההבנה... / לא היינו צריכים להגיד את זה, אבל... / אני מתנצלת מעומק ליבי על מה שאמרתי, לא היתה לי שום כוונה לפגוע... / אל תהססו לפנות אלי במקרה הצורך / אנחנו עומדים לרשותכם... / תודה על הפניה אלינו, אך לא נוכל לעזור לכם במקרה זה. / קיבלנו את הבקשה ונענה בהקדם האפשרי. / לצערי לא אוכל לשלוח לכם את המוצר כפי השבטחתי כי הוא אזל, האם אפשר להציע לכם מוצר אחר? – Relancer et reformuler avec une large gamme de moyens : נו... / ואז, מה קרה? / באמת? / מה אתה אומר? / אז אתה בעצם אומר ש... / התכוונת לומר ש... / אם הבנתי נכון, אז... / אבל זה לא יכול להיות, אתה בטוח במה שאתה אומר? / קשה להאמין שזה מה שקרה... אתה יכול לחזור על מה שאמרת? יש לך תמונות? / ממה שאת אומרת, אני מבינה ש... האם הבנתי נכון? – Utiliser une large gamme de termes permettant de préciser un ensemble d'informations en les présentant sous la forme d'une liste de points distincts : קודם / קודם כל, / תחילה, / ראשית, / שנית... / לבסוף / בנוסף, / לסיכום / מצד אחד, / מצד שני / לעומת זאת / אף על פי כן / יחד עם זאת / עם זאת / בעצם / העיקר, / בסופו של דבר / בסך הכל – Exprimer, avec précision, des sentiments et des émotions en lien avec la thématique traitée : אני כל כך מתרגשת ! מחר אני נוסעת לטיול של חצי שנה בדרום אמריקה. אני קצת חוששת שיהיה לי קשה, כי אני נוסעת לבד. אולי אני אתגעגע למשפחה שלי ? אבל אני גאה בעצמי על האומץ, ובטח לא אצטער על ההחלטה לנסוע. – Transmettre et échanger, avec une certaine assurance, un grand nombre d'informations factuelles sur des sujets courants ou non, relevant d'un domaine familier : צריך להבין שמשפט אייכמן שינה באופן מהותי את מקומה של השואה בתודעה הקולקטיבית הישראלית. עד המשפט, השואה לא עמדה במרכז הדיון הציבורי. במהלך המשפט, נחשף הציבור לעדויות קשות ומטלטלות. ניצולי השואה זכו להכרה, וזה אפשר להם לבטא את עצמם יותר יותר. בסופו של דבר, בעקבות המשפט הפך זיכרון השואה לחלק חשוב מהזהות הלאומית, והצורך להנציח את השואה וללמד אותה הלך וגבר.
--	--

Outils linguistiques – LVA et LVB

Les corpus lexicaux et les points de grammaire cités ci-dessous correspondent à des besoins langagiers des élèves, suscités par une activité d'expression (lexique et grammaire de production) ou par une activité de compréhension requérant un repérage plus fin des choix linguistiques opérés par l'auteur en fonction de ses intentions. En première, la plupart des faits de langue sont connus des élèves et font l'objet d'un approfondissement ou d'une consolidation, en s'appuyant sur un document authentique qui permet d'aborder le fait de langue en lien avec le sens. À ce stade de maîtrise de la langue, attendue aux niveaux B1 et B1+ du CECRL, la logique interne de la grande majorité des faits de langue est comprise. En expression, ces faits

de langue font l'objet d'un usage globalement maîtrisé, même si des erreurs peuvent subsister, surtout pour des structures complexes ou des faits étudiés plus récemment.

Les listes qui suivent sont indicatives et **non exhaustives**, laissées à l'appréciation des professeurs en fonction du contexte de la classe.

Phonologie et prosodie

Accent tonique

B1

Repérer le déplacement de l'accent tonique lorsque le mot du schème *ségo*lé se trouve dans un état construit. Par exemple comparons ילד (l'accent tonique est sur l'avant-dernière syllabe) à ילדי הצל (l'accent tonique est sur la dernière syllabe du deuxième mot).

Repérer le déplacement de l'accent tonique vers l'avant-dernière syllabe à l'état construit :

מלחמה – מלחמת (מלחמת ששת הימים), מסעדה – מסעדת (מסעדת הנגב) אישה – אשת (אשת חיל)

Repérer l'accent tonique sur l'avant-dernière syllabe ou la première syllabe dans les noms et prépositions fléchis :

אליך, לנו, ידינו

Repérer des mots d'origine étrangère dans lesquels l'accent tonique se trouve à la troisième syllabe à partir de la fin : טלפון, ...אוניברסיטה

Repérer la place de l'accent tonique sur les emprunts (mots d'origine étrangère) et comparer leurs réalisations avec leurs équivalents en français : אולימפיאדות ou אולימפיאדות, ביולוגי ou ביולוגי : תואר

B1+

Repérer et marquer l'accent tonique sur l'avant-dernière syllabe dans une large gamme de schèmes *ségo*lé, y compris à l'état construit : ...רכבת, כלבת, כינרת, מסעדת-, מלחמת-... / יופי, עוני, עובי, קושי... / אוזן, כותל, זוהר, תואר

Lien phonie/graphie

B1+

Prononcer selon les règles historiques de la vocalisation certaines expressions consacrées. Exemples : שלום וברכה, זכרוננו לברכה, לכבוד החג, ברכה לבטלה

Lexique en lien avec les axes culturels

Pour la clarté de la présentation, les éléments lexicaux sont proposés ici sous la forme du masculin. Il est sous-entendu que, lorsqu'il existe une forme au féminin, celle-ci doit être présentée. Les exemples des formulations données en classe doivent respecter une représentation équitable de deux genres et un traitement égal et non stéréotypé.

– Voyages, mondialisation, identité

B1 מסע, חוויה, תרמילאות, דרכון, אבסניית נוער, תקציב, שיחרור מהצבא, הרפתקאה, יעד, חוק השבות, קליטה, השתלבות, מולדת, הלוך ושוב, רב-תרבותיות, גלובליזציה, אורח חיים, שורשים, וכו'

B1+ טקס מעבר, רב-תרבותיות, פסק זמן, אתגר, התאקלמות, מתמקח, תנאים קשים, פערים תרבותיים, רב-לשוניות, סובלנות, וכו'

– Cuisine

B1 בישול, טבח, מסעדת שף, מנת הבית, מוצר, מעודן, אורגני, טרי, טפל, ביקורת אוכל, וכו'

B1+ מבקר אוכל, רוטב, פחממות, חלבונים, שומנים, מרקם, מכין, מתאים, אופה, מטגן, וכו'

– Économie, droit, société

B1 הכלה, הדרה, הצלחה, כלכלה, היי-טק, ניהול, תכנות, תוכנה, מהנדס/ת, חרדים, דרוזים, להט"ב, גיוון, שכר, תעסוקה, ייעוץ, ליווי, אוכלוסיות מוחלשות, שילוב, קידום, אנשים עם מוגבלות, זכויות, שוויון, גזענות, מאבק, וכו'

B1+ פריון, משק, כוח אדם מיומן, מדיניות, הכשרה, מצעד הגאווה, נישואים חד מיניים, ידוע בציבור, פיטורים, ביריונות, הטרדות, פשעי שנאה, אלימות, אימוץ, וכו'

– Cinéma et télévision

B1 קולנוע, סרט, במאי, צלם, תסריטאי, שחקן, אולפן, תרגום, כתוביות, עריכה, פס-קול, צילומים, סדרה, מתח, דרמה, ביקורת, מבקר קולנוע, תחרות, פסטיבל, מועמד, פרס, וכו'

B1+ סרט בורקס, סרטי איכות, יצירה, הפקה, תעשייה, קולנוע מסחרי, בימוי, מימון, תרומות, קרן קולנוע, התפתחות, מאפיינים, שובר קופות, וכו'

– Littérature

B1 סיפור קצר, רומאן, שיר, ניתוח, עלילה, דמויות, מספר, אירוניה, הגזמה, ביקורת, סופר, משורר, פילוסוף, אינטלקטואל, מעורבות, עמדה פוליטית, הבעת דעה, עצומה, שלום, שטחים, פשרה טריטוריאלית, שמאל, ימין, וכו'

B1+ יוצא מן הכלל, מעורר מחשבה, מקומם, מעניין, בלתי נסבל, מרגיז, מעולה, גרוע, תת-רמה, שבוע הספר העברי, הוצאה לאור, מוציא לאור (מו"ל), וכו'

– Théâtre

B1 מחזה, במה, דמויות, אירוניה, הגזמה, עלילה, צנזורה, שערוריה, ביקורת, מחזאי, שחקן, משחק, מונולוג, קומדיה, טרגדיה, תאטרון האבסורד, סאטירה, **B1** מערכון, תאורה, תפאורה, הופעה, מחזמר, וכו'.

B1+ חוויה, מרהיב, יוצא מן הכלל, מעורר מחשבה, מקומם, מעניין, בלתי נסבל, מרגיז, מעולה, גרוע, תת-רמה, וכו'.

– Musique et spectacle

B1 ראפ, מחאה, תנועה חברתית, שוליים, שולי, צנזורה, צדק חברתי, אומן חתרני, תגובה פוליטית, סאטירה, הומור, השפעה, ארוויזיון, הופעה, תחרות, **B1** להקה, זמר, זמרת, תזמורת, מילים, לחן, עיבוד מוזיקלי, פאייטים, וכו'.

B1+ ביטוי חתרני, דעת הקהל, התנגדות, שיח ציבורי, מתחים פוליטיים, גמר, חצי גמר, מקום ראשון, מנצח, מפסיד, הצבעה, שידור, שידור חי / ישיר, וכו'.

– Nature, environnement, ressources

B1 אדם, טבע, אדמה, שמים, שמש, גשם, יובש, מוביל ארצי, מפעל מים, כנרת, ירדן, ים המלח, אספקת מים, כימיקלים, התחממות כדור הארץ, יער, ייעור, **B1** עץ אורן, עצי מחט, זיהום, מדבר, השקיה, פיתוח בר קיימא, שביל, פרח, פריחה, נחל, הליכה, כלנית, קרן קיימת לשראל, מעיין, שמורת טבע, נטיעות, וכו'.

B1+ חורש, שטחים פתוחים, שדה, שיקום, שימור, מערכת אקולוגית, אנרגיות מאובנות, אנרגיות ירוקות, אנרגיות מתחדשות, נטיעה, ברית יערות, שיטפון, **B1+** התחדשות, ברכה, נודד, מרחב, מסלול, משאבים, יוזמה, קיימות, ציפורים, זרעים, וכו'.

– Science et éducation

B1 מחקר, פיתוח, מדע, מדען, ידע, חומר, רפואה, בריאות, ניסוי, פרסום, חוקר, מגלה, ממציא, מעבדה, תרופות, ביו-טכנולוגיה, המצאה, מכשיר, בינה **B1** מלאכותית, מודד, מוח, לב, מחלה, סרטן, סרטן השד, אנטיביוטיקה, גנטיקה, אבולוציה, חינוך, חינוך מדעי, ביולוגיה, כימיה, מדעי החיים, וכו'.

B1+ פורץ דרך, מומחה, טיפול חדשני, עכבר מעבדה, מבחנה, תסמין, הזדקנות, צריכת סוכר, תוחלת חיים, השפעה, לימודי ליבה, שיטה, גישה, עולם מקוון, **B1+** סקרנות, נוער שוחר מדע, וכו'.

– Shoah et commémoration

B1 שואה, גבורה, זיכרון, נצח, הנצחה, טקס, טקס ממלכתי, דור שני, אנטישמיות, ניצול שואה, בית משפט, נאשם, שופט, סניגור, עונש מוות, עדות, עבר, **B1** היסטוריה, ספרות, טראומה, מחנה ריכוז, מחנה השמדה, גטו, קאב, סבל, קהילה, נאצי, קורבן, גיבור, וכו'.

B1+ רצח עם, פשע נגד האנושות, סמל, בדיה, מחקר, תערוכה, אנדרטה, רדיפה, משמיד, סובל, דודק, נלחם, "הפתרון הסופי", זכויות האדם, מרד גטו ורשה, **B1+** זיכרון פרטי, זיכרון ציבורי, וכו'.

Grammaire B1 / B1+

En classe de première, les élèves consolident l'usage du futur dans une large gamme de verbes, y compris dans des phrases complexes avec une proposition subordonnée exprimant un vœu, un espoir, un désir, etc. En LVA, ils lisent de plus en plus de textes faisant usage des phrases au passif. De nouvelles formes de phrases complexes s'ajoutent à celles déjà maîtrisées, notamment avec une proposition subordonnée relative composée avec préposition. L'acquisition de nouvelles prépositions, la formation des adverbes de manière, la formulation de nouvelles phrases comparatives permettent aux élèves de la LVA d'atteindre un bon niveau de précision dans leur expression.

Les faits de langue **marqués en bleu** correspondent plutôt à un niveau B1+.

Le verbe

– Présent

- (B1+) Reconnaître des verbes dans les formes passives (employés parfois comme adjectifs) avec ou sans le complément d'agent.

הסיפור הזה נכתב כל יום מחדש. / החברה מנוהלת היטב על ידי המנהלת שלנו. / האורח מבושל כראוי. / הם מוזמנים למסיבה.

– Passé

- Consolider l'usage des verbes au passé ainsi que le passé périphrastique pour exprimer l'habitude dans le passé et le désir. Exemples : הייתי רוצה לשאול אותך שאלה / הייתי מתה לפגוש אותו.
- (B1+) Reconnaître et utiliser l'impersonnel au passé : אהבו אותו מאוד. / פעם חשבו שהארץ שטוחה.
- (B1+) Reconnaître des verbes dans les formes passives avec ou sans le complément d'agent :

הספר הזה נכתב על ידי דויד גרוסמן. / החשבון שולם אתמול על ידי המנהלת. / רעידת האדמה בקושי הורגשה.

– Futur

- Reconnaître et utiliser une large gamme de verbes dans toutes les formes à l'exception des formes passives הפועל et הפועל.
- Reconnaître et utiliser les deux formations principales du futur : אפעל / אפועל.
- Utiliser le futur pour exprimer un ordre.
- Employer la tournure ה- + פועל בעתיד השיעור : pour exprimer la défense.
- (B1+) dans une phrase complexe avec une proposition subordonnée :

אני מקווה שתבואו. / היא רוצה שהבן שלה יצליח. / הן מתפללות שיהיה שלום. / אתה מפחד שהיא לא תרצה לטייל?

Le groupe nominal

- Repérer des chaînes (succession) d'états construits et placer le déterminant devant le dernier mot de la chaîne. Exemple : רחבת בית הכנסת.
- Reconnaître et utiliser différents types de noms dérivés d'autres noms ou adjectifs. Exemples : ידיד: ידירות, איך: איכות, מצויין: מצוינות, יפה: יופי.
- (B1+) Reconnaître et utiliser différents types de noms dérivés d'autres noms ou d'adjectifs. ידיד: ידירות, איך: איכות, מה: מהות, נכה: נכות. מצויין: מצוינות, רך: רכות. יפה: יופי; קשה: קושי.

Les prépositions

- (B1+) Reconnaître et utiliser les prépositions כלפי, לקראת, לעומת, בלפי.
- (B1+) Reconnaître et utiliser les prépositions fléchies בעקבותי, בעקבות, בעקבותי.

Adverbes de manière

- Reconnaître et utiliser des locutions adverbiales exprimant la réciprocité : זה את זה / אחד את השני.
- (B1+) Reconnaître et utiliser les adverbes de manière en utilisant la préposition ב- באהבה, בשקט, באמת, באופן.
- (B1+) Reconnaître et utiliser les locutions adverbiales construites avec באופן suivies d'un adjectif :

באופן מיוחד, באופן מקצועי, באופן מוזר...

Comparatif de supériorité et d'infériorité

- (B1+) Reconnaître des phrases comparatives comprenant le mot מאשר : לתאילנד נוסעים יותר ישראלים מאשר לניו-זילנד. / בהי-טק עובדות פחות נשים מאשר במערכת החינוך.

La phrase complexe

- Reconnaître et former des phrases avec une subordonnée complétive exprimant la volonté, le souhait, l'espoir, le désir... אנחנו רוצים שהמוצר שלנו יצליח ושהחברה שלנו תהיה שווה מיליונים. / המנהלת מקווה שהסינים ישקיעו בחברה שלה. / הלואי שיבואו הרבה אנשים לפסטיבל חג החגים.
- Reconnaître des phrases avec une proposition subordonnée relative composée (avec préposition). הקיבוץ שבו נולדנו השתנה מאוד. / אהרון אפלפד, שעליו למדנו, כתב פרזזה יפה על השואה.
- (B1+) Reconnaître et former des phrases pseudo clivées avec une subordonnée relative : מה שאני הכי אוהב לאכול זה כרובית בטחינה. / מי שיגיע ראשון, יזכה בטיסה לארוויזון.

Racines et schèmes

- Distinguer les racines ל"א des racines לקרוא / קרה - לקרות
- Repérer la régularité du schème de maladies : צהבת, סוכרת, נזלת, כלבת, שחפת, שפעת, וכו'.
- (B1+) Repérer la régularité du schème de lieux : מסעדה, מבכסה, מנהלה, מזרקה, מרפאה, וכו'.
- (B1+) Repérer la régularité du schème d'ustensiles : מברג, מסרק, מחשב, מזרק, מגהץ, וכו'.

Repères linguistiques – LVC

Activités langagières – LVC

Compréhension de l'oral et de l'écrit

En LVC, la compréhension de l'oral passe par un entraînement régulier à la discrimination auditive, ce que la recherche nomme des « opérations cognitives de bas niveau », qui recouvrent notamment la segmentation de la chaîne auditive pour y reconnaître des mots qui s'enchaînent. Au fil de l'année, les élèves sont entraînés à reconnaître plusieurs informations simples et à les mettre en lien. Pour la compréhension de l'écrit, les élèves lisent une gamme variée de textes qui utilisent un vocabulaire élargi et des tournures nouvelles. À l'oral comme à l'écrit, les documents sont variés (consignes, descriptions, informations, narrations, dialogues), mais simples et courts. On veille à varier les supports et à multiplier les occasions d'entraîner les élèves à la lecture et à l'écoute afin de consolider les compétences de compréhension des messages simples et prévisibles.

Dans les activités de compréhension, l'élève développe des compétences pour résoudre des problèmes de façon créative et gérer ses émotions et son stress.

Ce que sait faire l'élève

A2

Il peut comprendre et repérer des informations simples, relevant de situations prévisibles, exprimées dans une langue usuelle, à l'aide d'expressions connues, dans des textes, des histoires, ou des conversations ; il peut suivre les points essentiels de consignes et instructions à condition, en compréhension de l'oral, que la diction soit claire, bien articulée et lente.

Stratégies

- S'appuyer sur les **indices extralinguistiques visuels et sonores** (images, musiques, bruitages, etc.) pour comprendre un message oral.
- S'appuyer sur des indices culturels présents dans les différents supports pour construire le sens.
- S'appuyer sur les indices paratextuels ou sur les indices extralinguistiques (illustrations, etc.) et sur les caractéristiques connues d'un type de texte pour identifier la nature du document.
- S'appuyer sur les champs lexicaux en lien avec la thématique abordée, les mots transparents ou les mots répétés pour identifier le thème principal du document.

Expression orale et écrite

En LVC, l'expression orale des élèves s'enrichit d'un vocabulaire plus précis, adapté à de nouvelles situations de communication et en lien avec les axes culturels. Ils commencent à développer une certaine autonomie dans la transmission des événements, présents ou passés, ainsi que dans la justification d'un avis ou d'une préférence.

À l'oral comme à l'écrit, les erreurs sont normales et font partie de l'apprentissage. Pour autant, elles ne doivent pas être laissées sans réponse de la part des professeurs, qui les identifient et apportent une réponse appropriée pour permettre aux élèves de les comprendre et de progresser dans leur maîtrise de la langue, sans pour autant les bloquer dans leur prise de parole.

Dans les activités d'expression, l'élève développe des compétences de communication de façon constructive.

Ce que sait faire l'élève

A2

Il peut décrire des activités quotidiennes, des personnes et lieux, ou parler brièvement de ses projets dans un futur proche en utilisant un vocabulaire de tous les jours et des expressions simples avec des connecteurs simples. Il peut dire ce qu'il aime ou n'aime pas faire, ou donner ses impressions et son opinion sur des sujets d'intérêt personnel. Il peut écrire le début d'une histoire ou en continuer une, à condition de pouvoir consulter un dictionnaire et des ouvrages de référence.

Ce que l'élève peut mobiliser pour comprendre

Des stratégies

- **À l'oral** : s'appuyer sur une liste de points écrits pour prendre la parole de manière linéaire, s'appuyer sur des expressions ritualisées, pour ajouter des points nouveaux, mais sur des sujets familiers.
- **À l'écrit** : s'appuyer sur quelques règles visibles permettant d'assurer une bonne correction, reformuler de façon simple des éléments issus de documents de réception.

Des actes langagiers

- **Présenter, nommer, décrire, caractériser, dénombrer** simplement des personnes, des objets, des lieux, des activités.
נטע ברזילאי היא זמרת ומוזיקאית ישראלית. היא נולדה ב-1993. ב-2018 היא ייצגה את ישראל בתחרות האירוויזיון וזכתה במקום הראשון עם השיר "טוי" (Toy). הא זמרת מוכשרת ומקורית מאוד.
- **(Se) présenter** de manière simple en indiquant son nom, son âge, quelques précisions sur sa famille, sa nationalité, d'où on vient, où on habite.
הי, קוראים לי נעמה. נולדתי בשנת 2008, אני בת 17, ולומדת בכיתה י"א. יש לי שני אחים, לבכור קוראים דן, הוא בן 20. הוא עכשיו חייל. אחי הקטן, יניב, בן 10, הוא בכיתה ה'. נולדנו בירושלים ועכשיו אנחנו גרים במושב חצבה בנגב. הנגב הוא מדבר שנמצא בדרום ישראל.
- **Raconter** en relatant brièvement et de manière élémentaire un événement, des activités passées et des expériences personnelles.
חזרנו אתמול מטיול בשביל ישראל. הטיול נמשך שבועיים. התחלנו בצפון, הלכנו ממעיינות הביאס ועד תל חי. לאורך השביל, פגשנו את "מלאכי השביל" – אנשים טובים שהזמינו אותנו לישון אצלם, או סתם לשותות קפה ביחד. ראינו נופים מהממים, זאת היתה חוויה מדהימה!
- **Situer dans l'espace** les personnes, les objets à l'aide d'une gamme assez étendue de marqueurs simples, y compris sous forme lexicalisée.
בתמונה רואים משפחה מצרפת שברגע עלתה לישראל. מימין נמצאת האמא, ומשמאלה הבן שלה, רפאל. האבא עומד מאחור בין שני ההורים שלו, סבא וסבתא של רפאל. ברקע רואים מטוס אל אל. מסביבם, אנשים מניפים דגלי ישראל.
- **Situer dans le temps** en utilisant quelques marqueurs temporels fréquents.
בשבוע שעבר נסענו לטיול בנגב. / בעוד שנה הם יהיו בצבא. / חנוך לוין נולד ב-18 בדצמבר 1943. / העלייה האתיופית הגיעה לארץ החל משנות ה-80 של המאה ה-20.
- Exprimer **une préférence** à l'aide des structures d'opposition, de concession ou de contraste à propos de sujets familiers.
החברים שלי מתכננים לצאת לטיול ארוך אחרי הצבא, אבל אני לא רוצה לנסוע. אני מעדיפה לעבוד ולחסוך כסף כדי לממן את הלימודים שלי ולא סתם לבזבז אותו על טיול. יש לנו ארץ יפה, למה לנסוע עד סוף העולם אם אפשר להינות מטיול בארץ? זה גם יותר חסכוני וגם יותר אקולוגי.
- Exprimer son **opinion** en mobilisant le champ lexical des qualités et défauts, des caractéristiques, appréciées ou non.
לפי דעתי לטקסים ממלכתיים על השואה יש הרבה יתרונות, אבל החסרון הגדול שלהם הוא שהם לא אישיים. לכן אני מעדיף טקסים פרטיים ואינטימיים יותר. ביום השואה אנחנו נפגשים בסלון של חברים, קוראים ביחד שירים, ומספרים על חוויות שלנו שקשורות לשואה. זה אירוע מאוד מרגש בשבילי.
- Organiser de manière linéaire un propos ou un récit en employant **une gamme assez étendue de connecteurs logiques et chronologiques**.

משפט אייכמן התקיים בישראל בשנת 1961. לפני כן, באפריל 1960, סוכני מוסד תפסו את אדולף אייכמן שהסתתר בארגנטינה. בישראל שפטו אותו על פשעי מלחמה ופשעים נגד העם היהודי. בזמן המשפט, ניצול שואה נתנו עדויות קשות מאוד. זה היה רגע של קתרזיס לישראלים.

- Exprimer un **souhait**, une **intention**, une **projection** ou une **volonté** au moyen de formules lexicalisées.

בסוף השבוע, אני רוצה לנסוע עם ההורים שלי לפסטיבל "דרום אדום". / החלום שלי הוא להיות מדענית ולזכות בפרס נובל. / המטרה של פרויקט "זכרון בסלון" היא לשמר את זיכרון השואה דרך סיפורים אישיים ומרגשים.

- Formuler des **hypothèses** en utilisant des verbes d'opinion ou les marqueurs de l'hypothèse et utiliser quelques subordonnées de condition, parfois sous forme lexicalisée.

למה בישראל יש כל-כך הרבה חברות היי-טק? אולי החינוך בארץ מעודד להיות יצירתי? אני מניח שלימודי המתמטיקה והמדעים בישראל ברמה גבוהה. יכול להיות שחייילים ששרתו ביחידות סייבר בצבא מפתחים מוצרים חדשניים.

Interaction orale et écrite, médiation

En LVC, l'interaction devient de plus en plus aisée, à condition d'être pratiquée dans des situations structurées et prévisibles. Les élèves progressent en élargissant leurs moyens lexicaux d'expression et en se forgeant des stratégies efficaces pour prendre part à une conversation.

En situation d'interaction ou de médiation, l'élève développe des compétences de communication. Il apprend à développer des relations constructives et à gérer des difficultés.

Ce que sait faire l'élève

A2

Il peut communiquer dans le cadre d'une tâche simple et courante ne demandant qu'un échange d'information simple et direct sur des sujets familiers.

Il peut participer à des échanges de type social très courts, mais sa capacité à soutenir une conversation dépend fortement de l'aide que l'interlocuteur peut lui apporter, mais est rarement capable de comprendre suffisamment pour alimenter volontairement la conversation.

Il peut reconnaître les difficultés et indiquer en langage simple la nature apparente d'un problème.

Il peut transmettre les points principaux de conversations ou de textes sur des sujets d'intérêt immédiat à condition qu'ils soient exprimés clairement et en langage simple.

Ce que l'élève peut mobiliser en situation d'interaction et de médiation

Des stratégies

- Attirer l'attention pour prendre la parole.
- Indiquer qu'il suit ce qui se dit afin de coopérer.
- Indiquer qu'il ne comprend pas et demander de l'aide.
- Répéter le point principal d'un message simple sur un sujet quotidien, en utilisant des mots différents afin d'aider les autres à le comprendre.

Des actes langagiers

- Poser une large gamme de **questions simples** à l'aide des pronoms interrogatifs.
איפה מתקיים פסטיבל "דרום אדום"? / למה חשוב לנטוע עצים? / מה המקצוע שלה? / על מה הטקסט שאתם קוראים? / איך את מרגישה היום? / עם מי אתם נוסעים לטיול? / באיזה מלון ישנתם? / באיזו כיתה יש לנו שיעור? / מאיזו ספרייה את חוזרת?
- Donner **des conseils, des consignes ou des ordres simples** grâce à des impératifs, des auxiliaires de modalité ou d'autres injonctions sous forme de questions, de locutions ou de blocs lexicalisés. Y réagir.
נא להקשיב! / אפשר לחכות? זה מהר מדי! / לא עכשיו, אני צריכה קודם לקרוא את הטקסט. / בוא בבקשה ללוח. / תן דוגמה! / אתה יכול לכתוב את המילים על הלוח? / אני מבקשת לא לדבר עכשיו! / בשמחה! / בבקשה! / לא בא לי.
- **Demander l'autorisation et exprimer simplement la permission, l'interdiction ou des contraintes** à l'aide de blocs lexicalisés ou d'une gamme étendue de modaux.
- מותר לו ללכת לשירותים? - לך מותר, אבל לו אסור. / יניב לא מרגיש טוב. מותר לו לצאת מהכיתה לשתות מים? / רצוי לא לדבר בצרפתית בכיתה. / - אפשר להשתמש בטלפון בשיעור? - תלוי למה...
- Faire part simplement de son **accord** ou de son **désaccord**.
אני מסכים. / לגמרי! / ממש! / אני מסכימה איתך, אבל לא על הכל. / אחלה רעיון! / אני חושב/ת ש... / זה רעיון מעניין. / בסדר גמור / לא נראה לי / לדעתי... / לפי דעתי... / נכון ש... אבל...
- **Donner et demander de l'aide de manière simple et directe** (répéter, préciser, clarifier, traduire).
אני מצטער, לא הבנתי את המילה הזאת, אתה יכול לתרגם אותה לצרפתית? / להסביר אותה? / סליחה, מה כתבת על הלוח? / סליחה מה אמרת? / אני לא מצליח / מצליחה לקרוא את האות הזאת / את המילה הזאת... / אתה יכול לומר לי מה האות הזאת? / את יכולה להקריא לי את המילה הזאת בבקשה?
- Utiliser les principales **formules de politesse et d'adresse** pour **saluer, prendre congé, remercier, s'excuser**, y compris à l'écrit.
בוקר טוב! / בוקר אור! / שלום! / שלום וברכה! / תודה על הכל. / אני מודה לך על הכל. / נתראה מחר/ בשיעור הבא/ בשבוע הבא. ניפגש מחר / או קיי, נדבר. / מצטער על האיחור! / סליחה אני צריך ללכת. / נתראה בקרוב. / בבכוד רב.
- **Relancer** par des questions simples non développées.
סליחה, מה אמרת? / מה, באמת? / נו... / ווא... / ומה קרה אחר-כך? / מה עוד? נא להפסיק (לדבר, את הבלגן...)
- **Utiliser** toute la gamme des verbes de perception.

בבקשה להסתכל לפה. / אני לא רואה את הלוח. / לא שמעתי, מה אמרת? / לא שומעים טוב. / לא רואים טוב, אפשר להדליק את האור? / נא לצפות בקטע מהסרט התעודי ולענות על השאלות. / בבקשה להקשיב לקטע השמע. / נא להביט בלוח!

- Utiliser une gamme plus étendue de termes permettant de **situer une information**.

בפסקה הראשונה/השנייה. / בשורה הראשונה/האחרונה. / חפשו את המילה בשורה 7. / המילה נמצאת בשורה הראשונה. / מה אתם מבינים מהכותרת?

- Exprimer des **sentiments** et des **émotions** en lien avec la thématique traitée à l'aide de groupes verbaux, d'adjectifs, d'interjections en situation ou en mobilisant des formules lexicalisées ou ritualisées.

הסיפור הזה מאוד מרגש אותי. / הסיפור נוגע ללב, הדמויות מרתקות. / זה אירוע מדהים. לא שמעתי אף פעם על הסיפור הזה. / אני מתעניין בנושא, אבל הטקסט קצת קשה לי. / איזה יופי! / יי, איזה מתח! / מה פתאום? השתגעת? / אני מעריך את הגיבור... אני מזדהה איתו...

- **Transmettre les informations pertinentes**, y compris **des informations d'ordre culturel**, d'un prospectus, d'une invitation (lieu, horaire, prix), etc.

פסטיבל "דרום אדום" מתקיים כל שישי ושבת במהלך חודש פברואר, בשעות 10:00-16:00. / בעשרה בפברואר, בשלוש, תתקיים הצגת הילדים "כ"ף בדרום". הכניסה חופשית. נא להזמין מקום ב-daromadom@gmail.com.

Outils linguistiques – LVC

Les corpus lexicaux et les points de grammaire cités ci-dessous correspondent à des besoins langagiers des élèves, suscités par une activité d'expression (lexique et grammaire de production). Après une phase de découverte ou d'imprégnation, le fait de langue atteint une phase de consolidation, avec un apprentissage explicite des régularités.

Les listes qui suivent sont indicatives et **non exhaustives**, laissées à l'appréciation des professeurs en fonction du contexte de la classe.

Phonologie et prosodie

Accent tonique :

A2

Repérer et marquer l'accent tonique sur l'avant-dernière syllabe dans le schème *ségo*lé.

Repérer le déplacement de l'accent tonique lorsque le mot du schème *ségo*lé se transforme, et le marquer correctement. Par exemple, au pluriel סָפֶר devient סִפְרִים, l'accent tonique se déplace sur **la fin du mot**.

Intonation :

A2

Repérer et marquer différentes modulations intonatives en fonction du sentiment exprimé ou de la partie de la phrase à souligner, dans la phrase exclamative et interrogative. Exemples :

הוא כבר בבית. / הוא כבר בבית? / הוא כבר בבית! / הוא כבר בבית? / הוא כבר בבית? / הוא כבר בבית?

Lien phonie/graphie :

A2

Lire correctement un texte court avec des mots connus qui ne sont pas vocalisés (sans les points diacritiques).

Lexique en lien avec les axes culturels

Pour la clarté de la présentation, les éléments lexicaux sont proposés ici sous la forme du masculin. Il est sous-entendu que, lorsqu'il existe une forme au féminin, celle-ci doit être présentée. Les exemples des formulations données en classe doivent respecter une représentation équitable de deux genres et un traitement égal et non stéréotypé.

- **Voyages, mondialisation, identité**

A2 מסע, חוויה, תרמיל, דרכון, טיול אחרי צבא, מולדת, הלוח ושוב, גלובליזציה, שורשים, רכבת, מטוס, נולד, עולה, מהגר, וכו' A2

- **Cuisine**

A2 מסעדה, מבשל, לקוח, תפריט, בישול, טבח, מסעדת שף, מנת הבית, טעים, מסורת קולינירית, ערבוב, תרבות, ביקורת אוכל, וכו' A2

- **Économie, droit, société**

A2 הכלה, הדרה, גזענות, הצלחה, כלכלה, היי-טק, ניהול, תכנות, תוכנה, מהנדס/ת, חרדים, דרוזים, להט"ב, גיוון, שכר, זכויות, שוויון, וכו' A2

- **Cinéma et télévision**

A2 קולנוע, סרט, במאי, צלם, תסריטאי, שחקן, אולפן, תרגום, כתוביות, סדרה, מתח, דרמה, ביקורת, מבקר קולנוע, תחרות, פסטיבל, מועמד, פרס, וכו' A2

- **Littérature**

A2 סיפור קצר, רומאן, שיר, ניתוח, עלילה, דמויות, מספר, אירוניה, הגזמה, ביקורת, סופר, משורר, עמדה פוליטית, הבעת דעה, עצומה, שלום, שטחים, שמאל, ימין, וכו' A2

- **Théâtre**

A2 תאטרון, מחזה, במה, דמויות, אירוניה, הגזמה, עלילה, צנזורה, שערווריה, ביקורת, מחזאי, שחקן, משחק, מונולוג, קומדיה, טרגדיה, תאטרון האבסוד, סאטירה, מערכון, וכו' A2

– Musique et spectacle

A2 ראפ, מחאה, הומור, השפעה, ארוויזיון, הופעה, תחרות, להקה, זמר, זמרת, תזמורת, מילים, לחן, עיבוד מוזיקלי, פאייטים, וכו' A2

– Nature, environnement, ressources

A2 אדם, טבע, אדמה, שמים, שמש, גשם, מוביל ארצי, כנרת, ירדן, ים המלח, כדור הארץ, יער, זיהום, מדבר, שביל, פרח, פריחה, נחל, כלנית, שמורת טבע, וכו' A2

– Science et éducation

A2 מחקר, פיתוח, מדע, מדען, ידע, חומר, רפואה, בריאות, ניסוי, פרסום, חוקר, מגלה, ממציא, מעבדה, תרופות, ביו-טכנולוגיה, המצאה, מכשיר, בינה A2 מלאכותית, מודד, מוח, לב, מחלה, סרטן, אנטיביוטיקה, גנטיקה, חינוך, חינוך מדעי, ביולוגיה, כימיה, מדעי החיים, וכו' A2

– Shoah et commémoration

A2 שואה, גבורה, זיכרון, הנצחה, טקס, טקס ממלכתי, דור שני, אנטישמיות, ניצול שואה, בית משפט, נאשם, שופט, עונש מוות, עדות, עבר, היסטוריה, טראומה, מחנה, גטו, נאצי, קורבן, גיבור, קומיקס, וכו' A2

Grammaire A2

Le verbe

– Au présent

- Reconnaitre et utiliser une large gamme de verbes dans toutes les formes (schèmes verbaux, בביניים) à l'exception des formes passives הופעל et פועל. Les élèves reconnaissent les suffixes du féminin, du pluriel masculin et du pluriel féminin communs à toutes les formes. Il n'est pas nécessaire de présenter et de nommer les schèmes verbaux. Les verbes qu'il est recommandé de connaître sont :

גר, בא, שר, שם, קם, מת, לומד, כותב, לובש, נועל, אוכל, שואל, סוגר, אוהב, עובד, נותן, חושב, עונה, קורא, שונא, חוזר, רואה, שותה, קונה, בונה, מודה, עושה, שוחה, צופה, שומע, לוקח, נוסע, יודע, פותח, יושב, יוצא, הולך, נכנס, נמצא, נגמר, נפגש, נולד, נראה, נשמע, מדבר, משחק, מנגן, מטייל, מקבל, מפרד, מעשן, מנסה, מרגיש, מקשיב, מסביר, מתחיל, מפסיק, מעדיף, מתרגם, מקריא, מסכים, מאזין, מסביר, מגיע, מציג, מכיר, מבין, מכין, מביט/מסתכל, מתלבש, מצטער, מתחתן, מתפלל, משתמש, מתרחץ, מתכוון.

– À l'infinitif

- Reconnaitre et utiliser une large gamme de verbes à l'infinitif.
- Utiliser des verbes à l'infinitif dans des constructions impersonnelles rendues personnelles par l'emploi de la préposition à.
אסור לי לאכול סוכר. / מותר להם לצאת לשירותים? / לא בא לי להיפגש היום : fléchi ל-
- Utiliser des verbes à l'infinitif après un verbe conjugué au présent ou au passé :
הלכתי לקנות מתנות לבני הדודים שלי.

– À l'impératif

- Reconnaitre et utiliser quelques verbes courants monosyllabiques à l'impératif se trouvant dans des consignes :

קום / שב / קח / תן / צא / בוא / לך / שים...

- Reconnaitre quelques verbes courants à l'impératif, notamment dans les consignes écrites :

ענה על השאלות / כתבי חיבור / האזינו לקטע השמע והסבירו מה הבנתם.

– Au passé

- Utiliser une large gamme de verbes de tous schèmes verbaux à l'exception des schèmes passifs הופעל et פועל.

– Au futur

- Reconnaitre des verbes au futur grâce à leurs préfixes.
- Conjuguer le verbe « être » היה.
- Employez quelques verbes courants au futur notamment des schèmes :
Au : פועל, הפעיל, התפעל :
verbes les plus courants comme : ילמד, ילבש, יע"ו et les racines en "ע"ו.

Le groupe nominal

- Reconnaitre et utiliser correctement quelques pluriels irréguliers. Exemples : חלונות, שנה – שנים...
- Former le pluriel des états construits : בתי ספר, ארוחות בוקר
- Placer le déterminant lorsque l'état construit est défini : מלכת הכיתה, שיעורי העברית
- Reconnaitre les nombres au-delà de 1 000 ; remarquer les deux genres du nombre.
- Reconnaitre et utiliser les nombres ordinaux 1-10, au masculin et au féminin.

Les prépositions

- Repérer quelques verbes essentiels qui régissent une préposition différente du français et utiliser la préposition adéquate.
Exemples : ...לחכות ל- / לעזור ל- / להתקשר ל- / ללכת למישהו, אל...
- Reconnaitre et utiliser les prépositions fléchies suivantes, sur le modèle du nom fléchi au singulier :
לי, עלי-ידי, מולי, שלי, אצלי, בשבילי, בגללי, אותי, איתי, בי, כמוני, ממני, בתוכי, בעדי, נגדי.
- Reconnaitre et utiliser les prépositions fléchies suivantes, sur le modèle du nom fléchi au pluriel :
אלי, אחרי, לפני, מאחורי, מתחתי, עלי, מעלי.

Les pronoms

- Reconnaître et utiliser le pronom relatif **ש-**, équivalent du pronom relatif sujet (qui) et COD (que) : **הילד שיושב ברכבת נוסע לחיפה / לחיפה.**
- Reconnaître et utiliser une large gamme de pronoms indéfinis : **כל ה-, הרבה, המון, כל אחד, מישהו, משהו, כולם, כמה, חלק מ-, אף אחד, אף אחת, הכל, שום דבר, כלום**

Les connecteurs

- Utiliser quelques marqueurs temporels essentiels :
 - Conjonction : -קודם, אחר-כך, לפני ש-, אחרי ש-, בזמן ש-, כש-
 - Adverbs : היום, עכשיו, אתמול, אז, מחר, בסוף, פתאום, כל יום, פעם ב-, בשבוע שעבר, לפני שבוע, בחודש שעבר, לפני חודש, בעוד שבוע, בשבוע הבא, הבה, בעוד חודש, בחודש הבא, פעם, תמיד, אף פעם... לא, כל הזמן, לפעמים, אף פעם
 - Prépositions : לפני, אחרי, במשך, בזמן

Le comparatif et le superlatif

- Reconnaître et utiliser le comparatif de supériorité יותר et d'infériorité פחות :
שמעון יותר חכם מראובן, אבל ראובן יותר נחמד ממנו.
נעמה אוהבת גלידה; היא פחות אוהבת מלפפון חמוץ.
- Reconnaître et utiliser le superlatif הכי :
נטע היא הילדה הכי יפה בגן.
גל גדול היא השחקנית הישראלית הכי מפורסמת בעולם.

La phrase non verbale

- Énoncer des phrases non verbales au passé et au futur en utilisant le verbe היה.
הוא היה תלמיד / הוא יהיה תלמיד, יניב ועידו היו / יהיו בביתה.
- Énoncer des phrases exprimant l'âge au passé et au futur en utilisant le verbe היה : 12.
נעמה היתה בת 12. / נעמה תהיה בת 12.
- Énoncer des phrases avec des « verbes d'état » au passé et au futur en utilisant le verbe היה :
אני רעב. גם אתמול הייתי רעב. מחר אהיה רעב?
- Énoncer des phrases d'existence avec יש et sa négation אין au passé et au futur en utilisant le verbe היה :
היתה אתמול הרבה שמש. ברחובות ההם לא היה מספיק צל.
- Énoncer des phrases non verbales exprimant la possession au passé et au futur en utilisant le verbe היה :
יש לנו בית יפה. / היה לנו בית יפה. / יהיה לנו בית יפה.
אין לי מחברת / לא היתה לי מחברת / לא תהיה לי מחברת.
יש לי הרבה ספרים / היו לי הרבה ספרים / יהיו לי הרבה ספרים.
- Reconnaître et former des phrases exprimant la sensation et le besoin de manière impersonnelle et personnelle au passé et au futur en utilisant le verbe היה.
היה קר. / היה לכם קר? / יהיה קשה להצליח בתיכון. / יהיה לכם קשה להצליח בתיכון.

La phrase interrogative

- Reconnaître et former la phrase interrogative partielle à l'aide du pronom interrogatif composé et la modulation de l'intonation : באיזה יום המבחן? בת כמה נעמה?

La phrase complexe

- Reconnaître et former quelques phrases complexes avec une subordonnée relative, introduite par le pronom relatif ו- (correspondant à « que » et « qui ») qui s'attache au mot qui le suit : הילד שהיה פה היום לומד / הילד שראינו היום לומד איתי בביתה.
- Reconnaître et former quelques phrases complexes avec une subordonnée circonstancielle de cause :
הוא לא רוצה לבוא לפסטיבל, כי הוא לא אוהב מקומות עם הרבה אנשים.
היום הוא מאושר מפני שהם הולכים למסעדת שף.
- Reconnaître et former des phrases complexes avec une subordonnée circonstancielle de temps :
אחרי שהאורחים הגיעו, נתנו להם לשתות.
לפני שהם שתו, הם הודו לנו על ההזמנה.

Racines et schèmes

- Regrouper des verbes courants de racine ל"י, et repérer leur régularité. Exemples : - שותה – לשתות / נראה – להיראות / מחכה - לחכות / מתראה – להתראות
- Repérer la régularité de quelques schèmes de métiers : טייס, נגר... / מורה, סופר / עיתונאי, טכאי

Classe terminale

Niveaux de maîtrise linguistique visés à la fin de l'année

Classe	LVB	LVA
terminale	B1	B2

Classe	LVC
terminale	A2+ / B1

La classe terminale est l'aboutissement d'un parcours pour tous les élèves. En réception, grâce à une bonne maîtrise des structures grammaticales et à des connaissances culturelles fines, les élèves de LVA sont capables de décoder non seulement le message explicite d'un document authentique, mais aussi son contenu implicite. En LVB et en LVC, les élèves s'appuient sur un repérage efficace des éléments essentiels d'un document ou d'un dossier afin d'accéder au sens et de réaliser une compréhension de plus en plus détaillée. En production, les tâches proposées sont plus exigeantes et plus ambitieuses. S'appuyant sur des outils linguistiques performants, les activités langagières s'enrichissent et permettent une bonne appropriation des éléments culturels et une acquisition solide des compétences langagières. En LVC, les élèves atteignent le même niveau que la LVB pour certaines activités langagières, notamment orales. Les axes culturels et les objets d'étude relatifs à la culture hébraïque et à la société israélienne proposés ci-dessous permettent de se poser des questions, de formuler des hypothèses et de tirer des conclusions sur des sujets complexes, tout en apprenant à écouter autrui et à remettre en cause ses certitudes, dans la perspective de développer une aptitude au dialogue et un esprit critique.

Repères culturels – LVA, LVB et LVC

Cinq axes parmi les six proposés doivent être traités pendant l'année, dont obligatoirement l'axe 6. Les professeurs peuvent traiter les axes dans l'ordre de leur choix. Ils peuvent aussi en associer deux, reliés par une problématique commune, dans une même séquence.

Dans la voie technologique, au moins trois axes sont à traiter pendant l'année, l'étude de l'axe 6 étant vivement recommandée ; au choix des professeurs et selon leurs classes, les autres axes peuvent aussi être traités.

Les professeurs abordent chaque axe à travers au moins un objet d'étude. Les objets d'étude pour chaque axe sont proposés à titre indicatif. Qu'ils choisissent au sein des objets d'étude proposés ou non, les professeurs veillent à ancrer les séances dans la réalité culturelle de la langue enseignée : historique, géographique, sociale, politique, artistique.

Les objets d'étude plus adaptés à la LVC sont signalés, ce qui n'exclut pas qu'ils soient mis en œuvre en LVA ou LVB.

Axe 1. Espace privé et espace public

Dans les sociétés traditionnelles, les femmes et les enfants sont associés à l'espace privé, et la religion est souvent omniprésente dans l'espace public. À travers ces trois éléments – les femmes, les enfants, la religion – cet axe permet d'examiner des tensions fondamentales qui traversent la société. Ainsi, en Israël, défini comme État juif, la religion occupe une place importante dans l'espace public, une place dont les contours restent à définir, avec des conséquences importantes sur les droits des femmes. Dans l'armée, par exemple, si de plus en plus de postes sont ouverts aux femmes, c'est au prix d'une lutte qu'elles mènent depuis des décennies. Enfin, le cas des enfants dans les *kibboutzim* amène l'élève à s'interroger sur une société qui a brouillé les frontières entre les sphères publique et privée en prétendant substituer la communauté à la famille.

Objets d'étude possibles

- La non-séparation entre la religion et l'État en Israël : quelles conséquences ?
- Service militaire des femmes : toutes des héroïnes ?
- L'éducation des enfants au kibboutz : supprimer la cellule familiale ? (conseillé en LVC)

Axe 2. Territoire et mémoire

Plus qu'une donnée objective, la mémoire individuelle et collective est le résultat d'une série de sélections et de constructions. Dans le paysage israélien, les monuments aux morts participent de ce processus, en façonnant les traits d'une mémoire nationale construite sur le lien entre le fait historique, les protagonistes et le lieu. Dans le projet sioniste, l'archéologie joue un rôle clé dans les enjeux mémoriels et identitaires. Cependant, la mémoire est projetée également sur une terre extérieure au pays. Ainsi, le voyage scolaire en Pologne, effectué par des élèves israéliens dans une finalité pédagogique, situe la Shoah au centre de l'identité nationale. La visite au pays des ancêtres participe elle aussi de ce retour vers le passé diasporique, mais il se fait sur le mode de la réconciliation, de la revalorisation d'une identité jadis refoulée, et dans un cadre plutôt familial. Cet axe peut inviter à s'interroger sur la manière dont l'héritage collectif et une culture commune se sont construits et se transmettent.

Objets d'étude possibles

- Monuments aux morts : implanter la mémoire dans le paysage
- La mobilisation de l'archéologie dans la construction de la nation
- Le voyage scolaire en Pologne, une pratique ancrée et controversée
- Le voyage dans le pays des ancêtres : réhabiliter ses racines diasporiques (conseillé en LVC)

Axe 3. Fictions et réalités

La littérature, le cinéma, la télévision sont des vecteurs qui utilisent l'histoire et l'actualité pour proposer une lecture subjective des événements réels. Dans quelle mesure des romans et des films historiques racontent-ils l'Histoire ? Ces expressions artistiques doivent-elles être fidèles aux faits ? Et jusqu'où va la liberté artistique dans le remaniement des événements réels ? Les objets d'étude proposés en lien avec cet axe permettent de poser ces questions et de se rendre compte des relations complexes qu'entretiennent la fiction et la vérité historique.

Objets d'étude possibles

- L'autofiction et la biographie, la rencontre de l'histoire personnelle avec la grande Histoire
- *Michel Ezra Safra et Fils*, quand la fiction et l'histoire se mêlent
- Le cinéma peut-il raconter la guerre ?
- La famille dans les séries israéliennes : un reflet de la société ? (conseillé en LVC)

Axe 4. Enjeux et formes de la communication

La maîtrise de la langue permet une communication efficace qui peut servir à des fins différentes : convaincre, rassembler, informer, vendre, etc. Y a-t-il des règles qui permettent de garantir une communication honnête ? Quand l'argumentation devient-elle manipulation ? Et comment distinguer une information d'une opinion ? Ces questions sont examinées à travers différents vecteurs de communication qui sont proposés dans les objets d'étude.

Objets d'étude possibles

- Les discours politiques : entre argumentation et manipulation
- Traitement de l'information par les médias : comment s'expriment les points de vue différents ?
- Les stéréotypes de genre ou d'origine sont-ils un argument de vente ? (conseillé en LVC)

Axe 5. Citoyenneté et mondes virtuels

L'omniprésence des mondes virtuels est un phénomène global, mais il se décline de façon différente selon le pays et la culture. Israël est à la pointe des cyber technologies et l'usage du numérique y est pratiqué depuis le plus jeune âge, pour le meilleur et pour le pire. L'extrême tension qui caractérise la vie en Israël favorise l'addiction à l'information, ou, au contraire, au contenu qui permet d'échapper à la réalité oppressante. Les citoyens peuvent être vulnérables face à la puissance du virtuel quand il s'agit de la cybersurveillance, de la désinformation ou des risques de l'isolement social, mais les moyens d'y résister existent. Cet axe est l'occasion de se familiariser avec eux.

Objets d'étude possibles

- La cybersurveillance des citoyens est-elle un gage de protection ou une atteinte à la vie privée ?
- Comment devenir citoyen éclairé face au flux d'informations et des dangers des fausses informations ?
- Le smartphone, un outil qui nous rapproche ou qui nous isole ? (conseillé en LVC)

Axe 6. Les défis d'Israël, de 1948 à nos jours

L'État d'Israël est la réalisation du projet sioniste qui visait à permettre aux Juifs de se constituer en nation capable de se protéger, en réaction aux persécutions antisémites. Depuis sa naissance et jusqu'à nos jours, il doit faire face à des défis qui lui confèrent une dimension singulière. Ces défis se situent, d'une part, à l'intérieur même de la société et, d'autre part, dans la relation d'Israël avec l'extérieur.

Le caractère « juif » de l'État est au centre d'un désaccord profond au sein de la société civile qui se déchire sur le sens à donner à cet attribut : s'agit-il d'une religion ? d'une ethnie ? d'une nationalité ? d'une culture ? De même, la manière de concilier le caractère juif de l'État avec les principes démocratiques est l'objet d'un débat. Se posent également des questions sur la cohésion nationale dans une société composée d'une multitude de communautés à la recherche d'un socle commun. Enfin, pour ce qui concerne la situation géopolitique d'Israël, les accords d'armistice signés en 1949 avec des pays arabes ont consacré les frontières reconnues de l'État, mais ils n'ont pas empêché les guerres successives entre Israël et ses voisins. Les objets d'études proposés permettent d'acquérir des connaissances fondées sur des faits et des documents, et de croiser les points de vue.

Objets d'étude possibles

- Une démocratie comme une autre ?
- Le défi du « rassemblement des exilés », du *melting pot* au multiculturalisme (conseillé en LVC)
- L'éducation : cause ou reflet d'une société segmentée ?
- Comprendre le conflit israélo-arabe grâce à une approche historique

Repères linguistiques – LVA, LVB et LVC

En LVC, pour certaines langues particulièrement éloignées du français, notamment les langues n'utilisant pas l'alphabet romain, dont l'hébreu, il est difficile d'atteindre le niveau B1 dans les compétences écrites. C'est la raison pour laquelle le niveau attendu en LVC est A2+-B1. Le niveau B1 étant visé en fin de terminale en LVB et au moins partiellement en LVC, les repères linguistiques sont présentés ici en référence aux niveaux B1 (LVB et LVC) et B2 (LVA).

Activités langagières

Compréhension de l'oral et de l'écrit

Dans la continuité de la classe de première, des supports de natures et d'intentions très variées sont proposés aux élèves. Avoir recours à la démarche d'investigation contribue efficacement à la construction de leur autonomie et donne du sens à la lecture ou à l'écoute des documents. Ainsi, mettre les élèves en situation de recherche active face à un corpus documentaire leur permet d'opérer un tri dans les informations comprises, de les hiérarchiser pour ensuite en rendre compte.

Dans les activités de compréhension, l'élève développe des compétences pour résoudre des problèmes de façon créative et gérer ses émotions et son stress.

Ce que sait faire l'élève

B1

S'agissant de sujets familiers, il peut comprendre les points principaux et des éléments descriptifs dans des textes factuels rédigés dans un langage courant, ainsi que des interventions dans une langue claire et standard.

Il peut comprendre les points principaux de bulletins d'information radiophoniques, ou de programmes télévisés sur des sujets familiers si le débit est assez lent et la langue relativement articulée ainsi que suivre de nombreux films dans lesquels l'histoire repose largement sur l'action et l'image et où la langue est claire et directe.

B2

S'agissant de sujets assez familiers, il peut comprendre les principaux points de textes et d'interventions complexes et d'une certaine longueur, en distinguant faits et points de vue, en identifiant des détails pertinents, en repérant la structuration chronologique, discursive et argumentative, en étant éventuellement aidé, à l'oral, par la présence d'un plan accompagnant l'intervention.

Il peut comprendre la plupart des reportages ou de films en langue standard et identifier le ton, l'humeur, l'intention ou le point de vue du locuteur.

Il peut lire de manière autonome une grande variété de textes et parcourir rapidement plusieurs types de textes en parallèle pour en relever les points pertinents.

Ce que l'élève peut mobiliser pour comprendre

La colonne de droite liste principalement les nouveaux apports du niveau B2.

B1	B2
Des stratégies – Reconstruire le sens à partir d'éléments significatifs (accents de phrase, accents de mot, ordre des mots, mots connus sur la thématique). – S'appuyer sur des indices culturels pour interpréter et problématiser. – S'appuyer sur les indices paratextuels pour formuler des hypothèses sur le contenu d'un document. – S'appuyer sur les champs lexicaux en lien avec la thématique abordée pour inférer le sens de ce qui est inconnu à partir de ce qui est compris, ou sur la composition des mots et la dérivation pour en déduire leur sens.	Des stratégies – Pour anticiper et structurer la recherche d'informations, mettre en place un projet d'écoute ou de lecture à partir de la thématique ou de la problématique traitée, ou d'activités d'expression prévues en aval. – Reconnaître des structures complexes (impersonnelle, passive, etc.). – Repérer les phrases complexes à plusieurs propositions (les relatives, les subordonnées). – Apprendre à réguler son écoute à l'oral (à l'aide d'outils numériques). – S'appuyer sur des indices culturels présents dans les différents supports pour construire le sens. – Analyser en continu la construction du sens en confrontant ce qui a été compris avec les éléments nouveaux survenant lors de l'écoute ou de la lecture. – Distinguer dans les énoncés ce qui relève de l'information et de la prise de position de l'auteur. – Repérer des marqueurs stylistiques permettant d'accéder à l'intention non immédiatement explicite de l'auteur (emphase, ironie, etc.)

Expression orale et écrite

En classe terminale, les élèves maîtrisent suffisamment d'énoncés stéréotypés pour pouvoir s'exprimer de façon plus naturelle et automatique, ce qui leur permet de concentrer leur attention sur des éléments nouveaux qui viendront encore enrichir leur expression. Ils s'entraînent ainsi à gérer des situations inattendues dans des domaines familiers. Disposant de connaissances culturelles toujours plus étendues et d'un éventail plus large de modèles acquis, les élèves tirent également parti d'une pratique raisonnée de la langue plus assurée. Ainsi, ils mettent en œuvre des stratégies de transfert, parviennent à produire des énoncés oraux et écrits toujours plus riches et complexes dans leur structuration et sont en mesure de contrôler leur production écrite *a posteriori*. Ils peuvent alors varier les effets de prosodie et de style pour souligner, mettre en valeur, appuyer un propos, attirer l'attention, ou parler « à la manière de » en s'inspirant de documents vus en classe. Plus particulièrement à l'écrit, les élèves sont amenés à travailler le développement thématique et la cohérence en articulant idée principale et idées secondaires illustrées par des exemples. Les outils numériques sont mobilisés pour les aider à enrichir leur réflexion sur la langue et à consolider leurs acquis. Il est primordial d'articuler ces activités avec les supports de réception pour asseoir le sens des apprentissages et fixer les acquis.

À l'oral comme à l'écrit, les erreurs sont normales et font partie de l'apprentissage. Pour autant, elles ne doivent pas être laissées sans réponse de la part des professeurs, qui les identifient et apportent une réponse appropriée pour permettre aux élèves de les comprendre et de progresser dans leur maîtrise de la langue, sans pour autant les bloquer dans leur prise de parole.

Dans les activités d'expression, l'élève développe des compétences de communication de façon constructive.

Ce que sait faire l'élève

B1

Il peut raconter une histoire, décrire un événement et exprimer clairement ses sentiments par rapport à quelque chose qu'il a vécu et expliquer pourquoi il ressent ces sentiments.

Il peut faire un exposé préparé ou une description détaillée non complexe sur un sujet familier qui soient assez clairs pour être suivis sans difficulté la plupart du temps.

Il peut donner des raisons simples pour justifier un point de vue, par exemple pour rédiger une critique simple sur un film, un livre ou un programme télévisé, en utilisant des structures simples et un vocabulaire peu étendu.

B2

Il peut développer de manière claire, détaillée et cohérente une gamme étendue de sujets en relation avec son domaine d'intérêt, y compris, à l'oral, en s'écartant spontanément d'un texte préparé pour s'adapter à son public.

Il peut dire de façon détaillée en quoi des événements et des expériences le touchent personnellement.

Il peut développer méthodiquement une argumentation en mettant en évidence les points significatifs et les éléments pertinents, par exemple pour écrire une critique de film ou de livre ou pour produire une synthèse.

Ce que l'élève peut mobiliser pour s'exprimer

Les exemples renvoient aux axes culturels et mobilisent des outils linguistiques listés en fin de document. La colonne de droite liste principalement les nouveaux apports du niveau B2.

B1	B2
Des stratégies – À l'oral • Compenser par des périphrases, des synonymes ou antonymes les mots manquants relatifs aux sujets courants. • S'entraîner à s'autocorriger et se reprendre sans perdre ses moyens. • Mobiliser suffisamment de schémas maîtrisés de façon naturelle ou automatique (ilots de sécurité) pour se donner le temps de réfléchir aux éléments nouveaux requérant de l'attention. • S'entraîner de manière ludique à gérer des situations inattendues dans des domaines familiers. – À l'écrit • Contrôler sa production <i>a posteriori</i>. • Gérer les outils à disposition de manière autonome. • Recourir à des connecteurs et des stratégies de structurations variées pour donner de la cohésion et de la cohérence.	Des stratégies – À l'oral • Varié les effets de prosodie et de style pour souligner, mettre en valeur, appuyer un propos, attirer l'attention. Parler « à la manière de » en s'inspirant de documents vus en classe. Prendre l'habitude de différentes modalités de prise de parole (pupitre, micro, radio, etc.) – À l'écrit • S'entraîner à varier des registres de langue et de discours. • Travailler le développement thématique et la cohérence en articulant idée principale, idées secondaires et exemples.

Des actes langagiers

- **Présenter, nommer, décrire, caractériser, dénombrer** de manière détaillée des personnes, des objets, des lieux :

מצדה היא אתר שנמצא על הר גבוה במדבר יהודה, ליד ים המלח. באתר יש שרידים של ארמון גדול, חומות ומחסנים שהמלך הורדוס בנה לפני כ-2,000 שנה. ההר מתנשא לגובה של כ-450 מטרים מעל ים המלח, והנוף ממנו עוצר נשימה. אפשר לעלות למצדה ברגל, בשביל הנחש, או ברכבל שמעלה מבקרים לפסגה.
- **(Se) présenter** de manière adaptée en maîtrisant les principaux codes sociolinguistiques et pragmatiques :

הי קוראים לי אביגיל. אני חדשה פה. עברתי דירה עם המשפחה שלי לפני חודש. גרנו בקיבוץ בנגב אבל ההורים שלי רצו לעבור לעיר ומצאו דירה בירושלים. אני תלמידה ככה ככה. אני מתה על סדרות בטלוויזיה ועל בעלי חיים. יש לי כלב, חבל על הזמן, ושני חתולים... הורסים.
- **Raconter** une histoire de façon organisée, le cas échéant, en sélectionnant des éléments pertinents lus ou entendus pour les restituer ; Faire brièvement le récit d'une expérience en lien avec les thématiques étudiées :

יובל היה ילד רזה וחולני. בבית הילדים בקיבוץ היו לו עגים לו וקוראים לו "יובל המנוזל". כל לילה הוא היה מרטיב את המיטה. הוא היה בוכה הרבה, וכשהיה בורח, ההורים היו מחזירים אותו לבית הילדים.
- **Situer dans l'espace** les personnes ou les objets en maîtrisant une gamme étendue de marqueurs courants :

העיר העתיקה בירושלים מחולקת לארבעה רובעים. ברובע היהודי, שנמצא בדרום-מזרח העיר, נמצא הכותל המערבי, המקום הקדוש ביותר ליהודים. ממערב לכותל, ברובע המוסלמי שבצפון-מזרח, נמצא מסגד אל-אקצא, מקום קדוש לאסלאם. בצפון-מערב העיר העתיקה, ברובע הנוצרי, אפשר למצוא את כנסיית הקבר, אחד המקומות החשובים ביותר לנוצרים.
- **Situer dans le temps** en utilisant une large gamme de marqueurs temporels courants adaptés à la situation et en maîtrisant l'expression de certaines relations d'antériorité, de concomitance et de postériorité :

בזמן מלחמת העצמאות, נשים נלחמו לצד גברים, היו אפילו נשים טייסות. אבל לאחר הקמת צה"ל, הרבה תפקידים היו סגורים לנשים. החל משנת 2000 הרבה תפקידים נפתחו לנשים, אבל נכון להיום, השוויון בצבא איננו מלא, גם אם יותר ויותר נשים משרתות ביחידות קרביות.
- Exprimer de façon nuancée des **sentiments variés** à l'aide de champs lexicaux suffisamment étendus (surprise, regret, déplaisir, dégoût, affection, compassion, honte, tristesse) :

בקיץ שעבר נסענו עם סבא לטיול שורשים באוסטריה. זה היה טיול מרגש מאוד כי זאת היתה הפעם הראשונה שסבא חזר לבית שבו נולד וגדל עד גיל שש. כשהגענו לשכונה הוא היה מאוד מופתע כי הרחוב לא היה כמו שהוא זכר, אבל בחדר המדרגות הוא זיהה את הרצפה שלא השתנתה יותר משמונים שנה! כשעמדנו מול דלת הדירה שבה גר הוא לא הרגיש טוב והייתי עצוב בשבילו.
- Exprimer et **justifier** une **opinion** : comparer, opposer, peser le pour et le contre :

לדעתי, צריך לאפשר להשתמש בתוכנות ריגול נגד אנשים חשודים. אמנם זכויות הפרט חשובות, אבל כשזה מגיע לביטחון המדינה, אין ברירה.
- **Organiser et structurer** un propos ou un récit en employant une large gamme de connecteurs logiques et chronologiques pour hiérarchiser son propos, ajouter une idée, nuancer, évoquer une alternative, exprimer la cause, la conséquence, l'opposition, la concession ou souligner, mettre en relief :

קיבוץ גליות הוא אחד האתגרים הגדולים של מדינת ישראל מאז הקמתה. בעבר היה רצון ליצור "כור היתוך" שיאחד את כל העולים בעלי תרבויות שונות ויהפוך אותם לעם אחד. לאורך השנים הבינו שיש גם ערך רב לשמור על הזהויות התרבותיות השונות של כל קהילה. כתוצאה מכך, במקום להתמקד בהפיכת כולם לדומים, ישראל החלה לאמץ את רעיון

Des actes langagiers

- **Présenter, nommer, décrire, caractériser** de manière précise et détaillée des personnes, des objets, des lieux, des situations, des événements :

כתר ארם צובא הוא ספר התנ"ך העתיק ביותר בעולם. במשך שנים רבות הוא נשמר על ידי הקהילה היהודית במצרים ושימש את הרמב"ם. אחר כך הוא התגלגל לחאלב ונשמר שם במשך 600 שנה על ידי קהילת יהודי חאלב. הוא נעלם ב-1947 בעקבות הפרעות ביהודים והגיע בדרך לא דרך לישראל בשנות ה-50. היום הוא מוצג בהיכל הספר בירושלים.
- **(Se) présenter** de manière adaptée en maîtrisant une large gamme de codes sociolinguistiques et pragmatiques, par exemple, présenter un intervenant, écrire à la manière de, etc. :

אמנון שמוש הוא סופר ישראלי ממוצא סורי. הוא נולד בחאלב בשנת 1929. שמוש תרם רבות לתרבות הישראלית. הוא ידוע בעיקר בזכות יצירתו הספרותית העוסקת בחיי הקהילה היהודית בסוריה, ובשילוב חוויותיו האישיות כעולה לארץ ישראל. אחת מיצירותיו הבולטות היא מישל עזרא ספרא ובניו, רומן רחב יריעה המתאר את חיי המשפחה היהודית בחאלב בראשית המאה ה-20.
- **Raconter** une histoire ou faire le récit d'une expérience en lien avec les thématiques étudiées en recherchant certains effets de simple style (emphases, incises, ellipses, anaphores, etc.) et en adaptant la structure narrative aux effets recherchés :

היה זה ערב קיץ בירושלים, כשהאוויר החם עטף את חומות העיר העתיקה. צעדים מהדהדים ברחובות האבן העתיקים, ופתאום – קריאת המואזין מתמזגת בשירת התפילה מהכותל. העיר, תמיד ערה, תמיד מתוחה, מזמינה את כל ההולכים בה למסע בזמן. כאן, בכל פינה, יש סיפור: של כובשים ושל משחררים, של חלומות שהתנפצו ושל תקוות שהתחדשו. ירושלים, העיר שחיה ונושמת היסטוריה, יודעת תמיד להפתיע – רגע אחד של שקט, רגע אחד של סופה.
- **Situer dans l'espace** les personnes ou les objets en maîtrisant la plupart des règles et marqueurs courants :

בכרזה של הסרט "ואלס עם באשיר" רואים חיילים בתוך הים. במרכז, רואים את הגיבור הראשי, ומאחור, ברקע, עוד שני חיילים אחד מימין ואחד משמאל. בשמיים רואים פצצות תאורה. בצד השמאלי של הכרזה, רואים את חוף הים עם המלונות. הכיתוב נמצא בחלק העליון והתחתון של הכרזה.
- **Situer dans le temps** en utilisant une large gamme de marqueurs temporels ajustés à la situation et en maîtrisant l'expression de certaines relations d'antériorité, de concomitance et de postériorité :

מאז הקמת מדינת ישראל בשנת 1948, השירות הצבאי היה חלק מרכזי בבניית הזהות הלאומית. לפני הקמת המדינה, בתקופת היישוב, המחתרנות כמו "ההגנה" ו"הפלמ"ח" הכינו את התשתית לצבא העתידי. עם קום המדינה, השירות הפך לחובה עבור כל אזרח, כולל נשים. גם היום, לאחר עשורים של עצמאות, השירות הצבאי ממשיך לעצב את תחושת האחריות והקשר למולדת.
- Exprimer de façon nuancée et avec précision une large gamme de **sentiments** (surprise, regret, déplaisir, dégoût, affection, compassion, honte, tristesse, etc.) :

אתמול ראיתי את הסרט "גט" של רונית אלקבץ. זה סיפור על אישה בשם ויויאן אמסלם, שלא מצליחה להתגרש. הדדעזעתי מהיחס של הרבנים אליה, והתביישתי שדברים כאלה יכולים לקרות בישראל. אבל ויויאן נשארת גאה ולא פחדה מבעלה, גם כשהיה אלים כלפיה. רונית אלקבץ שחקנית מרגשת ומעוררת הערצה. היא נפטרה בגיל צעיר, כמה עצוב!
- **Organiser et structurer** un récit ou un propos en employant une large gamme de connecteurs logiques et chronologiques imbriqués dans des structures complexes :

השירות הצבאי של נשים בישראל הוא סוגיה מורכבת. מצד אחד, מאז קום המדינה, נשים שירתו בצה"ל בתפקידים מגוונים, ולעיתים קרובות הפגינו אומץ. עם זאת, רובן לא משרתות בתפקידים קריטיים או תחת תנאים קשים, ולכן הכינוי "גיבורות" לא תמיד הולם את כולן. הרבה בנות משרתות

הרב-תרבותיות, שבו כל קבוצה שומרת על הייחוד שלה. עם זאת, יש לציין שהמתח בין הרצון לאחדות לבין הצורך בשונות עדיין קיים. – Exposer et expliquer un projet, une intention, une projection dans l'avenir : עד שנות ה-80, ילדי הקיבוצים גדלו בבתי ילדים וזכו לחינוך ייחודי. המטרה היתה לעצב אדם חדש, יהודי חדש, עובד אדמה ושווה בכל דבר לחבריו. מייסדי הקיבוץ חשבו שיצליחו, שכולם ירצו לחיות כמוהם. אבל בסוף הם בעצמם ויתרו על הרעיונות שלהם ועברו לאורח חיים פחות שוויוני. – Formuler des hypothèses en employant des structures pour exprimer son opinion de manière nuancée ainsi que des structures hypothétiques : אני לא יודעת אם המסע לפולין הוא רעיון טוב, לפעמים נראה לי שלומדים ממנו הרבה בדרך חווייתית, אבל יכול להיות שבגיל הזה עדיף לנסוע לטייל במקומות יותר נעימים ולא להתעסק במוות ואובדן.	בפקידות ומשתעממות במשך שנתיים. בסופו של דבר, הצבא צריך גם פרידים ופקידות, לכן גם הנשים שאינן לוחמות בתפקידים יוקרתיים תורמות למאמץ הלאומי. – Exposer avec différents degrés de conviction un projet, une intention, une projection dans l'avenir, y compris incluant d'autres personnes : בקיץ הבא, תיסע כל המשפחה למסע שורשים במרוקו. אנחנו מתכננים לבקר בכפר שסבתא שלי נולדה בו, בהרי האטלס. המטרה היא ללמוד על ההיסטוריה של המשפחה, וגם לחוות חוויות משמעותיות ביחד. אני בטוחה שזאת תהיה חופשה בלתי נשכחת. – Exprimer avec aisance différentes modalités de la condition (irréel, conditionnel) : אילו הקולנוע היה מוגבל רק לדמיון ולסיפורים מומצאים, הוא לא היה יכול לתאר את ההיסטוריה בצורה נאמנה. עם זאת, במידה שהבמאים והכותבים שואבים השראה מאירועים אמיתיים ומנסים לשקף אותם בצורה מדויקת, ייתכן שהקולנוע יכול להעביר את התחושות והמשמעות של ההיסטוריה. אילו כל סרט היסטורי היה נאמן לחלוטין לעובדות, ייתכן שהיינו מפסידים את היכולת לראות את הסיפור האנושי שמאחורי האירועים. כך, הקולנוע יכול לתרום להבנת ההיסטוריה, גם אם הוא לא תמיד מתאר אותה בדיוק כפי שהייתה. – Établir une corrélation, une relation de proportionnalité entre deux faits ou situations : ככל שרמת ההשכלה נמוכה יותר, כך הנטיה להאמין לפייק ניוז ולתאוריות קונספירציות עולה. יש קשר מובהק בין רמת ההשכלה גבוהה וסיכוי להרוויח משכורת טובה. המסקנה: מי שלומד רוכש כילים שמאפשרים לו יותר חופש ויותר אפשרויות בחיים.
---	---

Interaction orale et écrite, médiation

En classe terminale, selon les situations et les besoins, les élèves collaborent efficacement avec leurs pairs. Ils peuvent faire expliciter différents points de vue afin de faciliter la compréhension, s'aider de l'intonation, des hésitations pour identifier le point de vue des interlocuteurs, expliquer ou transposer pour autrui en des termes courants ou imagés une référence implicite pour rendre accessible un contexte culturel. Ils peuvent, enfin, échanger, vérifier et confirmer des informations afin de faciliter la compréhension de tous. Les jeux de rôle, les travaux de groupe, les débats, les échanges avec des interlocuteurs natifs et les correspondances scolaires sont autant d'activités propices à l'expression, aux échanges et à la médiation. Les projets pédagogiques permettant de découvrir des auteurs ou des artistes de l'espace hébraïque offrent aux élèves la possibilité de s'exprimer sur des sujets ancrés culturellement et de consolider leur maîtrise de la langue et leurs compétences interculturelles.

En situation d'interaction ou de médiation, l'élève développe des compétences de communication. Il apprend à développer des relations constructives et à gérer des difficultés.

Ce que sait faire l'élève

B1

Il peut aborder une conversation en langue standard clairement articulée, sur un sujet familier, bien qu'il lui soit parfois nécessaire de faire répéter certains mots ou expressions et même s'il peut parfois être difficile à suivre lorsqu'il essaie de formuler exactement ce qu'il aimerait dire (expression de sentiments, comparaison, opposition).

Il peut prendre part à des conversations simples de façon prolongée tout en prenant quelques initiatives, mais en restant très dépendant de l'interlocuteur.

Il peut résumer (en langue Y), l'information et les arguments issus de textes ou dossiers, etc. (en langue X), sur des sujets familiers. Il peut rassembler des éléments d'information de sources diverses (en langue X) et les résumer pour quelqu'un d'autre (en langue Y).

Il peut donner des consignes simples et claires pour organiser une activité et poser des questions pour amener les personnes à clarifier leur raisonnement.

Il peut montrer sa compréhension des problèmes clés dans un différend sur un sujet qui lui est familier et adresser des demandes simples pour obtenir confirmation et/ou clarification.

B2

Il peut exposer ses idées et ses opinions et argumenter sur des sujets complexes familiers, identifier avec précision les arguments d'autrui et y réagir de façon convaincante en langue standard.

Il peut conduire un entretien ou une conversation avec efficacité et aisance, en s'écartant spontanément des questions préparées et en exploitant et relançant les réponses intéressantes.

Il peut (en langue Y), faire une synthèse et rendre compte d'informations et d'arguments venant de diverses sources orales et écrites (en langue X).

Il peut comparer, opposer et synthétiser (en langue Y), des informations et des points de vue différents (en langue X).

Il peut organiser et gérer un travail collectif de façon efficace, agir comme rapporteur d'un groupe, noter les idées et les décisions, les discuter avec le groupe et faire ensuite en plénière un résumé des points de vue exprimés.

Il peut aider des interlocuteurs à mieux se comprendre et à obtenir un consensus en reformulant leurs positions ou, à l'occasion de rencontres interculturelles, reconnaître des points de vue différents de sa propre vision du monde et en tenir compte, clarifier les malentendus et discuter des ressemblances et des différences de points de vue, et d'approches en vue de faciliter l'interaction ou les échanges et de permettre à la discussion d'avancer.

Ce que l'élève peut mobiliser en situation d'interaction et de médiation

Les exemples renvoient aux axes culturels et mobilisent des outils linguistiques listés en fin de document. La colonne de droite liste principalement les nouveaux apports du niveau B2.

B1	B2
Des stratégies – Faire expliciter différents points de vue afin de faciliter la compréhension par tous. – S'aider de l'intonation, des hésitations pour identifier le point de vue des interlocuteurs. – Expliquer ou transposer pour autrui, en des termes courants ou imagés, une référence implicite simple présente dans un message pour rendre accessible un contexte culturel.	Des stratégies – Échanger, vérifier et confirmer des informations afin de faciliter la compréhension par tous. – Rendre des informations ou des références sur un sujet courant ou un contexte culturel plus claires et plus explicites pour autrui en les paraphrasant de différentes manières. – Poser des questions, faire des commentaires et proposer des reformulations simples pour garder le cap d'une discussion. – Compenser son manque de lexique en exprimant le sens d'un mot à l'aide d'une périphrase ou une autre reformulation (par exemple, « un camion pour voyageurs » pour « un bus »).
Des actes langagiers – Poser des questions précises à l'aide des adjectifs interrogatifs portant sur la fréquence, le degré, la mesure : מהו אחוז הנשים שמשרתות ביחידות קרבות ? / כל כמה זמן מתקבלת חיילת לקורס טיס ? / האם יש יותר נשים בצבא היום מאשר בעבר ? / מה היו מידות בית המקדש לפי התורה ? / באיזו מידה השתלבו העולים החדשים בתרבות הישראלית ? – Donner des conseils, des consignes ou des ordres de manière souple et adaptée, ou y réagir, grâce à des impératifs ou des auxiliaires de modalité : תבוא אלי הערב, נצפה ביחד בסרט "בופור". / בשמחה! / אל תשכחי להחזיר לי את הספר שהשאלתי לך. / אל תדאג! אחזיר אותו. / תוכל לסדר את הביסאות לפני שהמשתתפים יגיעו ? / כן, בהחלט. / אני ממליצה לך לנסוע למצדה, זה מקום יפהיפה! / כן, אני מסכים, אבל כבר היינו שם. יש לך רעיון אחר ? כדאי לכם לטייל בירושלים באביב, כי בחורף קר. / אין בעיה, אטפל בזה. / אשתדל לעזור כמה שאוכל. / אבדוק את לוח הזמנים ואעדכן אותך. / – Demander l'autorisation et exprimer simplement la permission, l'interdiction, ou des contraintes à l'aide d'une gamme étendue de modaux : אין כניסה לתלמידים לפני הצלצול. / אסור להשתמש בסמרטפון בבית הספר. / היציאה ממתחם בית הספר אסורה. / אפשר להשתמש במחשב למשימה הזו. / מותר לצאת להפסקה קצרה עכשיו. / אסור להשתמש במחשב לצרכים אישיים. / אתה חייב לסיים את המשימה לפני סוף היום. / אני יכול לצאת מוקדם יותר היום ? יש לי תור אצל הרופאה בחמש. – Exprimer son accord ou son désaccord avec nuance : אני מסכימה. / כן, נכון. / נראה לי שאת צודקת. / זה רעיון טוב, אבל אולי יש עוד רעיונות ? / אני לא בטוחה שזה הפתרון. / הפעם אני לא כל כך מסכימה איתך. / אני מבינה, אבל... / אני לא חושבת כך. / אני לא בטוחה שזה רעיון טוב. / זה נשמע הגיוני, אבל... / מצד אחד... מצד שני... / בשחשבים על זה לעומק, זה לא רעיון כל כך טוב. / אולי ננסה משהו אחר ? / – Reformuler en modulant son expression pour s'assurer d'avoir compris ou d'avoir été compris (répéter, préciser, clarifier, traduire) :	Des actes langagiers – Poser une large gamme de questions pour vérifier qu'il a compris ce que le locuteur voulait dire et faire clarifier les points équivoques : למה בדיוק אתה מתכוון כשאתה אומר... ? / את רוצה להגיד ש... ? / את מבינה מה המשמעות של מה שכרגע אמרתי ? / אתה עוקב ? / את קולטת ש... / לא הבנת נכון, התכוונתי לומר... / – Donner des conseils, des consignes ou des ordres de manière adaptée, ou y réagir, en fonction de codes sociolinguistiques et pragmatiques : כדאי לך לקרוא את "סיפור על אהבה וחושך", זאת יצירת מופת ! / תודה על המלצה ! / אני ממש לא ממליצה לראות את הסרט הזה, הוא כל כך משעמם שנרדמתי. / תגישו לי את העבודה ביום שלישי. / אפשר לדחות את ההגשה ? יש לנו מבחן ביום שלישי. / סמנו את כל הפעלים בצבע ירוק. / בסדר המורה. / כן, אעשה את זה כמה שיותר מהר. / אוף, לא בא לי. / – Demander l'autorisation et exprimer avec une large gamme de moyens une (in)capacité, la permission, l'interdiction, ou des contraintes : נשים רשאיות לשרת ביחידות קרבות. / אסור למדינה לרגל אחרי האזרחים שלה. / אל תשתפו מידע אם אתם לא בטוחים במקור שלו. / – Exposer différents points de vue et présenter les différents points de désaccord de façon relativement précise tout en dégagant des pistes d'entente possibles : שאלת פתיחת עסקים בשבת שנויה במחלוקת בישראל. מצד אחד, טוענים המצדדים בפתיחת העסקים, שנוח להם ונעים להם לעשות קניות בשבת, ולמדינה אין זכות להתערב בחייהם. לעומתם טוענים הדתיים ששבת הוא יום קדוש, שבמדינה יהודית יש לכבד אותו. האם אפשר להסכים לפתיחת עסקים במקומות שבהם רוב חילוני ולסגירתם בשכונות דתיות ? – Formuler des questions et des commentaires pour inciter l'interlocuteur à développer ses idées et à justifier ou clarifier ses opinions : למה אתה אומר את זה ? / על אילו מקורות את מסתמכת ? / מה פתאום... / אשמח אם תסביר לי קצת יותר על / לא בדיוק הבנתי... / למה את חושבת ככה ? / איך הגעת למסקנה הזאת ? / איפה

אם הבנתי נכון... / זאת אומרת... / לסיכום... / בקיצור... / למשל, לדוגמה / אתה מבין למה אני מתכוון? / האם זה ברור? במילים אחרות / כלומר / אפשר לומר ש... / איך אומרים בעברית/ בצרפתית.../ אתה יכול בבקשה לתרגם לי... – Utiliser une gamme variée de formules de politesse et adapter son propos à l'interlocuteur en faisant preuve de compétences sociolinguistiques, y compris à l'écrit : תודה על מה שאמרת, זה מאוד מעניין / זה תרם לי הרבה... / יש לי הרבה ידע בנושא, הייתי רוצה שנמשיך לשוחח על כך. / תודה רבה על הרעיונות שהבעת פה, זה תורם מאוד לשיחה בינינו. / אל תהססו להביע את דעתכם... / תודה על מכתבך, אנחנו נשקול בחיוב את ההצעה שלך. / אנחנו מודים על הפניה שלך, ונעשה הכל כדי לתת תשובה מספקת... / תודה על המייל ששלחת, אבל לצערי לא נוכל לעזור לך, עלייך לפנות ל... – Relancer et reformuler de manière souple : באמת? זה נכון? / אפשר לקבל עוד מידע? / איך זה קרה? / במילים אחרות... / אם אני מבין נכון... / בדיוק חשבתי על זה... / אני מבין למה אתה מתכוון.../ אז את בעצם אומרת ש... / אגב, רציתי לשאול אותך... / האם התכוונת ל-...? / קשה להאמין, את בטוחה? – Utiliser une gamme étendue de termes permettant d'expliquer et hiérarchiser une information : מה שאני אומר זה... / לא הבנתי אותי נכון. רציתי להגיד ש... / זה נכון, אבל זה לא העיקר. / הנקודה החשובה לדעתי היא... / הכי חשוב להבין ש-... / בסופו של דבר... / למען האמת... – Exprimer des émotions et des sentiments nuancés en lien avec la thématique traitée : כשקראתי בפעם הראשונה עדויות על ילדים שגדלו בבית ילדים הייתי מופתעת, ריחמתי על הילדים המסכנים וכעסתי על ההורים שלהם שהתנהגו באכזריות. אבל אחר כך קראתי עדויות נוספות של ילדים שדיברו על הילדות שלהם בקיבוץ בתקופה מאושרת שבה היו חופשיים, אז אולי זה לא היה כל כך נורא. – Transmettre les informations pertinentes, y compris quelques informations implicites d'ordre culturel, une affiche publicitaire, une chanson, un texte informatif, etc. : בנאום האחרון שלו, יצחק רבין הודה לכל האנשים שהגיעו לעצרת נגד האלימות ובעד השלום. הוא אמר שהאמין תמיד שיש סיכוי לשלום ושצריך לנצל אותו. רבין הדגיש שאלימות פוגעת בדמוקרטיה ושיש להכריע מחלוקות בבחירות דמוקרטיות. הוא ציין את שיתוף הפעולה עם מדינות כמו מצרים וירדן והודה למנהיגיהן. לבסוף, רבין אמר שהשלום עם הפלסטינים עדיף על המלחמה.	שמעת את זה? / למה אתה מתכוון כשאתה אומר... / את יכולה להבהיר לי את הנקודה הזאת? – Utiliser une large gamme de formules de politesse et adapter son propos à l'interlocuteur pour intervenir au bon moment, soutenir et terminer un échange, y compris à l'écrit : תודה על מה שאמרת, אני לא מסכימה עם כל מילה, אבל למדתי הרבה. / אני מאוד מעריך את מה שסיפרת, יש לי כמה שאלות אליך בהקשר זה... / אני באמת מצטער על אי ההבנה... / לא היינו צריכים להגיד את זה, אבל... / אני מתנצלת מעומק ליבי על מה שאמרתי, לא היתה לי שום כוונה לפגוע... / אל תהססו לפנות אלי במקרה הצורך / אנחנו עומדים לרשותכם... / תודה על הפניה אלינו, אך לא נוכל לעזור לכם במקרה זה. / קיבלנו את הבקשה ונענה בהקדם האפשרי. / לצערי לא אוכל לשלוח לכם את המוצר כפי השבטחתי כי הוא אזל, האם אפשר להציע לכם מוצר אחר? – Reformuler les idées des autres et les intégrer de façon cohérente à son propre discours : אם הבנתי נכון... / את בעצם אומרת ש.../ במילים אחרות.../ אפשר לומר ש... / כמו שאמרת.../ אני מסכים איתך ש.../ כפי שציננת... / בהמשך למה שאמרת... / אני רוצה להוסיף על הנקודה שהעלית את עוד נושא... / אם המידע שלך נכון, זה אומר ש... – Utiliser une large gamme de termes permettant d'expliquer un processus complexe en le décomposant en une série d'étapes plus simples : לפני הנסיעה של בני נוער לפולין, הם עוברים הכנה אינטנסיבית במשך כמה חודשים. ההכנה כוללת הרצאות, ביקור במוזיאונים ופגישות עם ניצולי שואה. במהלך הנסיעה מלווים אותם מדריכים והם מקבלים תמיכה רגשית לאורך כל המסע. – Exprimer, avec précision, des sentiments et des émotions en lien avec la thématique traitée : כשקראתי בפעם הראשונה עדויות על ילדים שגדלו בבית ילדים הייתי מופתעת, ריחמתי על הילדים המסכנים וכעסתי על ההורים שלהם שהתנהגו באכזריות. אבל אחר כך קראתי עדויות נוספות של ילדים שדיברו על הילדות שלהם בקיבוץ בתקופה מאושרת שבה היו חופשיים, אז אולי זה לא היה כל כך נורא. – Transmettre avec précision une information détaillée, y compris des informations implicites d'ordre culturel : בנאום האחרון שלו, בביכר שנשא את שמו, הודה יצחק רבין לכל האנשים שהגיעו לעצרת נגד האלימות ובעד השלום. הוא אמר שהאמין תמיד שיש סיכוי לשלום ושצריך לנצל אותו. רבין הדגיש שאלימות פוגעת בדמוקרטיה ושיש להכריע מחלוקות בבחירות דמוקרטיות. הוא ציין את שיתוף הפעולה עם מדינות כמו מצרים וירדן והודה למנהיגיהן. לבסוף, רבין אמר שהשלום עם הפלסטינים עדיף על המלחמה. כמה דקות לאחר מכן הוא נרצח על ידי אזרח ישראלי שהתנגד למהלכים שהוביל.
---	--

Outils linguistiques – LVA, LVB et LVC

Les corpus lexicaux et les points de grammaire cités ci-dessous correspondent à des besoins langagiers des élèves, suscités par une activité d'expression (lexique et grammaire de production) ou par une activité de compréhension requérant un repérage plus fin des choix linguistiques opérés par l'auteur en fonction de ses intentions. En terminale, la plupart des faits de langue sont connus des élèves et font l'objet d'un approfondissement ou d'une consolidation, toujours en s'appuyant sur un document authentique qui permet d'aborder le fait de langue en lien avec le sens. À ce stade de maîtrise de la langue attendue aux niveaux B du CECRL, la logique interne de la grande majorité des faits de langue est comprise. En expression, ces faits de langue font l'objet d'un usage globalement maîtrisé, même si des erreurs peuvent subsister, surtout pour des structures complexes ou des faits étudiés plus récemment. La reprise de ces faits de langue dans une démarche spiralaire reste nécessaire, même à ce niveau.

Les listes qui suivent sont indicatives et **non exhaustives**, laissées à l'appréciation des professeurs en fonction du contexte de la classe.

Phonologie et prosodie

Accent tonique

B1

Repérer le déplacement de l'accent tonique lorsque le mot du schème *ségo* se trouve dans un état construit. Par exemple comparons ילד (l'accent tonique est sur l'avant-dernière syllabe) à ילדי (l'accent tonique est sur la dernière syllabe du deuxième mot).

Repérer le déplacement de l'accent tonique vers l'avant-dernière syllabe à l'état construit :

מלחמה – מלחמת (ששת הימים), מסעדה – מסעדת (מסעדת הנגב) אישה – אשת (אשת חיל)

Repérer l'accent tonique sur l'avant-dernière syllabe ou la première syllabe dans les noms et prépositions fléchis :

אליך, לנו, ידינו

Repérer des mots d'origine étrangère dans lesquels l'accent tonique se trouve sur la troisième syllabe à partir de la fin : טלפון, ...אוניברסיטה

Repérer la place de l'accent tonique sur les emprunts (mots d'origine étrangère) et comparer leurs réalisations avec leurs équivalents en français : ביולוגי ou אולימפאדות, ביולוגי ou אולימפאדות.

Lexique en lien avec les axes culturels

L'emploi des abréviations et acronymes en hébreu

En terminale, les élèves de LVC remarquent la présence massive des sigles et des acronymes en hébreu. Tout d'abord, les professeurs montrent leurs représentations graphiques, avec le *gérèche* (exemples : ר' pour רבי פרופ, פ' pour פרופסור) ou les *gérchaïm* (ד"ר pour דוקטור, מתנ"ס pour מועדון תרבות נוער וספורט). On distingue ensuite les acronymes qui sont prononcés comme un mot à part entière et peuvent même servir de source pour des mots dérivés, ainsi le mot דיווח et ses dérivés דיווחן ; לדווח, דיווחי ; תנ"ך ; לדון, דיווח ודיווחית. Les listes qui suivent en comportent d'autres exemples.

Pour la clarté de la présentation, les éléments lexicaux sont proposés ici sous la forme du masculin. Il est sous-entendu que, lorsqu'il existe une forme au féminin, celle-ci doit être présentée. Les exemples des formulations données en classe doivent respecter une représentation équitable des deux genres et un traitement égal et non stéréotypé.

– Citoyenneté et démocratie

B1 מדינה, אזרח, חוק, חוקה, חוק יסוד, חובות, זכויות, ממשלה, כנסת, בחירות, ראש ממשלה, נשיא, שר, מנהיג, דמוקרטיה, חופש, שוויון, מערכת המשפט, בג"ץ, דמוקרטיה, מדינה יהודית ודמוקרטית, הפרדת דת ומדינה, חוק השבות, חוק הלאום, ציבור, שירות צבאי, חיילת, קצינה, פקידה, טייסת, חיל אוויר, צבא, מפקד, אלוף, מדים, גיוס חובה, יחידה, קרבי, יחידה קרבית, לוחמת, וכו'

B2 זכויות אדם, חופש הביטוי, כפייה דתית, הפרדה מגדרית, זהות לאומית, מדינת הלאום, מגזר ערבי, צדק חברתי, פלורליזם, אימונים, מילואים, צבא סדיר, וכו' צבא קבע, דרגה, בסיס צבאי, בקו"ם, קורס, פמיניזם, שוויון בנטל, הפרדה מגדרית, וכו'

– Héritage, archéologie, mémoire

B1 סיור, מדריך, קהילה, מוצא, חוויה, שורשים, מסורת, עדה, מנהג, גולה, קהילה, מחנה ריכוז, ניצול שואה, מולדת, זהות, זיכרון, הנצחה, חינוך, מסע, עדות, אתר זיכרון, מיקום, יוזמה פרטית, יוזמה ציבורית, סגנון, עיצוב, מורשת, חלל, נופל, סמל, טקס, חפירות, ממצאים, ארכיאולוגיה, גבורה, נוף, מרחב, אנדרטה, כתבים עתיקים, מגילות ים המלח, עתיקות, מקדש, שכבה, מחקר, תנ"ך, תנכי, תקופה, וכו'

B2 נוסטלגיה, תיעוד, ייצוג עצמי, דיאלוג בין-דורי, גאווה, בושה, טראומה, התמודדות, רגש, ביקורת, רגישות, תהליך, שיח ציבורי, זווית אישית, לאומנות, זיכרון, קולקטיבי, השפעה, אזרחי, לאומי, צורה, יצירה אמנותית, אסתטיקה, תרבות חזותית, פרשנות, מיתוס, לגיטימציה, חקר התנ"ך, שיח אקדמי, שימור, וכו'

– Société et éducation

B1 כור היתוך, רב-תרבותי, תחושת שייכות, קליטה, גזענות, אפליה, סובלנות, אשכנזים, מזרחים, מעברה, מודל, ערכים, חינוך, בית ילדים, מטפלת, מערכת חינוך, חוויות ילדות, שיתוף, שותפות, יחסים, קולקטיבי, אינדיבידואליזם, סוציאליזם, אידיאולוגיה, שבט, ממלכתי, חילוני, חרדי, דתי, הישגים, לימודי ליבה, לימודי קודש, הפרדה, פיקוח, משרד החינוך, רוב, מיעוט, וכו'

B2 מהפכה, מהפכני, היבט, תסכול, גידול ילדים, בעיות נפשיות, סביבה חינוכית, רגשות מעורבים, תפיסת עולם, השקעה, זרמים בחינוך, פער, צמצום, פער, תוכנית לימודים, וכו'

– Cinéma et télévision

B1 קולנוע, סרט, במאי, צלם, תסריטאי, שחקן, אולפן, תרגום, כתוביות, עריכה, פס-קול, צילומים, סדרה, מתח, עלילה, דרמה, ביקורת, מבקר קולנוע, תחרות, פסטיבל, מועד, פרס, וכו'

B2 סרט בורקס, סרטי איכות, יצירה, נקודת מבט, בימוי, מאפיינים, ז'אנר, קומדיה, סאטירה, סרט תיעודי, מסר פציפיסטי/ אנטי-מלחמתי, פטריסטי, ביקורת, חברתית, וכו'

– Littérature

B1 סיפור קצר, רומאן, ניתוח, עלילה, דמות, מספר, אירוניה, הגזמה, ביקורת, סופר, נרטיב, בדיוני, אובייקטיבי, סובייקטיבי, ביוגרפיה, אוטוביוגרפיה, סיפור אישי, וכו'

B2 תיעוד, פרשנות, קונפליקט, נקודת מבט, מבנה, סגנון כתיבה, השראה, מודעות עצמית, מספר כל ידע, מספר חיצוני, מספר-דמות, מוטיב, מטאפורה, האנשה, וכו'

– Communication, médias, rhétorique

B1 תקשורת, חדשות, פרסומת, פרסום, מסר, כתבה, מאמר, שידור, תוכנית, קמפיין, כותרת, מדיה, עורך ראשי, צנזורה, צילום, כיתוב, רשת חברתית, מקוון, **B1** אפליקציה, פייק ניוז, נאום, משכנע, טוען, טיעון, קהל, ציבור, משפיע, השפעה, מניפולציה, אפליקציה, תוכנה, גלישה, מידע, גישה, נתונים, אבטחת מידע, סייבר, ריגול, מעקב, פרטיות ברשת, בלוג, סמארטפון, בינה מלאכותית, וכו'

B2 מדיה חברתית, דיווח, מידע, שידור חי, תגובה ציבורית, סרטון פרסומת, אימות מידע, אבטחת מידע, מחלוקת, דעת קהל, שפת גוף, קול רם, קול מונוטוני, **B2** אבטחת סייבר, חוויית משתמש, שיווק דיגיטלי, ניתוח נתונים, תקשורת מקוונת, זיהוי ביומטרי, מערכות ממוחשבות, קוד פתוח, גיבוי ענן, 'צעקה, כישרון, וכו'

– Guerre et paix

B1 מלחמה, קרב, מבצע, הסכם שלום, משא ומתן, שיחות שלום, מלחמת העצמאות, מבצע קדש, מלחמת ששת הימים, מלחמת יום כיפור, מלחמת לבנון, **B1** אינתיפדה, הפסקת אש, פיגוע, מחבל, פלישה, כיבוש, פינוי, נסיגה, התנתקות, התנחלות, שטחים, משטר צבאי, אויב, הורג, צה"ל, שב"כ, צל"ש, וכו'

B2 תקווה, פשרה, הרוג, פצוע, נכה, שבוי, חטוף, הגנה, התקפה, פקודה, עומד דום, מצדיע, אלימות, מלחמה צודקת, מלחמת מגן, נקמה, ארגון טרור, **B2** לוחמת גרילה, דיני מלחמה, פגיעות אגביות, פגיעה באזרחים, קורבנות טרור, רמטכ"ל, חיל השריון, חיל רגלים, תותחנים, הנדסה קרבית, יחידה קרבית, סיירת מטכ"ל, חיל המודיעין, אמ"ן, וכו'

Grammaire B1 / B2

En classe terminale, l'usage du futur dans une large gamme de verbes est consolidé. Les élèves sont capables de formuler des phrases complexes de différents types. En LVA, les élèves lisent et forment des phrases à la forme passive ainsi que des phrases exprimant la condition non réalisable.

Les faits de langue **marqués en bleu** correspondent plutôt à un niveau B2.

Le verbe

– Présent

- (B2) Reconnaître et utiliser des verbes dans les formes passives (employés parfois comme adjectifs) avec ou sans le complément d'agent.

הסיפור הזה נכתב כל יום מחדש. / החברה מנוהלת היטב על ידי המנהלת שלנו. / האורח מבושל כראוי. / הם מוזמנים למסיבה.

- (B2) Reconnaître et utiliser des phrases contenant un verbe de perception au présent, au passé ou au futur suivi d'un verbe au présent (en français un verbe à l'infinitif) :

אני רואה אותם הולכים. / שמעתי את הילדים שרים.

– Impératif

- (B2) Reconnaître une large gamme de verbes à l'impératif : לכו הביתה ! סעו לשלום ! החליטו מהר ! עזרו לנו למצוא את הכלב בולי ! שימרי על עצמך ! השתדל להתנהג יפה.

– Passé

- Consolider l'usage des verbes au passé ainsi que le passé périphrastique pour exprimer l'habitude dans le passé et le désir. Exemples : הייתי רוצה לשאול אותך שאלה / הייתי מתה לפגוש אותו.
- (B2) Reconnaître et utiliser des verbes dans les formes passives avec ou sans le complément d'agent :

הספר הזה נכתב על ידי דויד גרוסמן. / החשבון שולם אתמול על ידי המנהלת. / רעידת האדמה בקושי הורגשה.

- (B2) Utiliser le passé périphrastique pour exprimer la condition hypothétique : אם (אילו) הייתי לומד באמריקה, האנגלית שלי הייתה : משתפרת.

– Futur

- Reconnaître et utiliser une large gamme de verbes dans toutes les formes à l'exception des formes passives הופעל et פועל.
- Reconnaître et utiliser les deux formations principales du futur : אפעל / אפועל.
- Utiliser le futur pour exprimer un ordre.
- Employer la tournure pour exprimer la défense : אל תדברו בזמן השיעור !
- (B2) Reconnaître et utiliser l'impersonnel au futur : השנה יחגגו את סוכות באוקטובר.
- (B2) Reconnaître et utiliser des verbes dans les formes passives avec ou sans le complément d'agent :

החווה יחתם בקרוב. / החשבון ישולם על ידי המנהלת. / רעידת האדמה תורגש מרחוק.

Le groupe nominal

- Repérer des chaînes (succession) d'états construits et placer le déterminant devant le dernier mot de la chaîne. Exemple : רחבת בית הכנסת.
- Reconnaître et utiliser différents types de noms dérivés d'autres noms ou adjectifs. Exemples : ידיד : ידידות, איך : איכות, מצויין : מציין.

Les adverbes

- Reconnaître et utiliser les locutions adverbiales qui indiquent la réciprocité : אחד את השני, זה את זה

Comparatif et superlatif

- (B2) Reconnaître et utiliser une large gamme de comparatifs d'égalité :
בדומה ל-, כשם ש-, כפי ש-, כך גם, בהשוואה ל-, בדומה ל-, יחסית ל-, במקביל ל-
- (B2) Reconnaître et former des phrases comparatives comprenant le mot מאשר :
לרשתות החברתיות יש יותר קוראים מאשר לעיתונים. / בישראל יש פחות אנדרטאות מאשר בצרפת.
- (B2) Reconnaître et utiliser le superlatif ביותר בעיר : זהה בית הספר הטוב ביותר בעיר.
- (B2) Reconnaître et utiliser d'autres formules du superlatif :
שלמה המלך היה החכם באדם. / זאת היתה העיר היפה בעולם.

La phrase complexe

- Reconnaître et former des phrases avec une subordonnée complétive exprimant la volonté, le souhait, l'espoir, le désir, etc. (Le verbe de la subordonnée apparaît au futur) :

נחנחנו רוצים שהבת שלנו תצליח בלימודים ותהיה טייסת.
החקלאים מקווים שידר מספיק גשם השנה.
הלוואי שהרבה נערות ונערים ימשיכו לקרוא עיתונים.
- Reconnaître des phrases avec une proposition subordonnée relative composée (avec préposition) :

ירושלים שבה נולדנו השתנתה מאוד.
אמנון שמוש, שעליו למדנו, כתב את מישל עזרא ספרא ובניו.
- (B2) Reconnaître et former des phrases exprimant la condition irréalisable : לו הייתי לידי, הייתי נושאך על כפיים. / אילו היית עובד קשה, היית מצליח.

Racines et schèmes

- ל"א : קרא – לקרא / קרה - לקרות des racines ל"י des racines
- צהבת, סוכרת, בזלת, בלבת, שחפת, שפעת, וכו' : Repérer la régularité du schème de maladies
- נפל – ליפול / הפיל – : Regrouper certains verbes de racine פ"נ de la forme הפעיל, פעל, et repérer leur régularité : הופעל, et repérer leur régularité : להפיל / מופל.
- שגעון, שטיון, עיוורון, הריון, תאבון, דיכאון, וכו' : Repérer la régularité du schème d'état physique ou mental